პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

გაზეთი გამოდის 1920 წლის 3 ივნისიდან

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს ორგანო

КОМУНИСТИ — ОРГАН ЦК КП ГРУЗИИ, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА ГРУЗИНСКОЙ ССР И СОВЕТА МИНИСТРОВ ГРУЗИНСКОЙ ССР

1981 წელი
პარასკევი
27 მარტი
№ 72 (180014)
ფასი 3 კაპ.

დიდი ჰუონის (გეგეჭკორი) ჩაის საბჭოთა მეურნეობაში აქედანვე უყრიან ‘ხაფუძველს’ უხვ მოსავალს — პლანტაციებში შეაქვთ სახუქი.

(საქინფორმის ფოტოქრონიკა).

სკკპ XXVI ყრილობის შედეგები და საქართველოს პარტიული ორგანიზაციის ამოცანები ყრილობის გადაწყვეტილებებისა და ამხანაგ ლ. ი. ბრეჟნევის მოხსენების შესაბამისად

სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრობის კანდიდატის, საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პირველი მდივნის ამხანაგ ე. ა. შევარდნაძის მოხსენება რესპუბლიკის პარტიული აქტივის კრებაზე 1981 წლის 19 მარტს

ამხანაგებო!

დღეს ჩვენ იმისათვის შევიკრიბეთ, რომ განვიხილოთ სკკპ XXVI ყრილობის შედეგები და საქართველოს პარტიული ორგანიზაციის ამოცანები ყრილობის გადაწყვეტილებებისა და ამხანაგ ლ. ი. ბრეჟნევის მოხსენების შესაბამისად.

რას ნიშნავს ყრილობის შედეგების განხილვა? ეს ნიშნავს განვიხილოთ შედეგები რვა დღის ფრიად დაძაბული მუშაობისა, რომელიც მიმდინარეობდა მოსკოვში, კრემლის ყრილობათა სასახლეში. შეიძლება თამამად ითქვას, რომ ეს დრო ხუთწლეულს უდრიდა, რადგან ამ რვა დღის მანძილზე დელეგატები, როგორც ამხანაგმა ლ. ი. ბრეჟნევმა თქვა ყრილობის დახურვისას, **აჯამებდნენ ბოლო წლებში განვლილი გზის შედეგებს, ერთმანეთს უზიარებდნენ სიხარულსა და გულისტკივილს, ერთად სახავდნენ მომავლის გეგმებს.**

მოხსენება რესპუბლიკის პარტიული აქტივის დღევანდელ კრებაზე „კომუნისტის“ ანგარიშია რესპუბლიკის პარტიული ორგანიზაციის მთელი დელეგაციისა სკკპ XXVII ყრილობაზე, რომელიც მსოფლიო ისტორიული მნიშვნელობის მოვლენა გახდა. ყველა ჩვენგანზე წარუშლელი შთაბეჭდილება მოახდინა საბჭოთა კომუნისტების ამ დიადმა ფორუმმა, რომელმაც მიიღო მშვიდობისა და აღმშენებლობის გაშლილი პროგრამა, კომუნისტური მშენებლობის პროგრამა.

ამხანაგ ლ. ი. ბრეჟნევის მოხსენებამ მთელ მსოფლიოს თვალწინ გადაუშალა ეკონომიკის, მეცნიერების, კულტურის დარგში ჩვენი ქვეყნის პროგრესის ფართო პანორამა. მან თითქოს განასახიერა ჩვენი პარტიის მთელი ძლიერება, მისი ერთიანობა და შეკავშირება. მასში იგრძნობა ჩვენი დიადი სამშობლოს მტკიცე ნაბიჯები მომავლის გზაზე, წინსვლა კომუნიზმის მწვერვალებისაკენ. შთამბეჭდავია საბჭოთა კავშირის ავტორიტეტის გაძლიერება მსოფლიო ასპარეზზე.

XXVI -ყრილობამ ნათლად დაგვიხატა მიღწეულის სიდიადე და განვითარების პერსპექტივები.

ახე მიუძღვის პარტია საბჭოთა ხალხს ლენინური კურსით, ლენინური გზით. ახე ესხმება ხორცი დიდი ლენინის უკვდავ იდეებს.

ლენინდ ილიას ძის მოხსენების ყოველ დებულებაში, ყოველ დასკვნაში, მის ყოველ სიტყვაში ყოფილა ლენინური გეგრილიანობა, ლენინური მიზანსწრაფვა, ლენინური ობიექტურობა და თვითკრიტიკულობა, ჭეშმარიტად ლენინური, ღრმად მეცნიერული მიდგომა თანამედროვეობის ანალიზისადმი.

ტრიბუნაზე იდგა ლენინდ ილიას ძე ბრეჟნევი, ყველა ჩვენგანისათვის ესოდენ ახლობელი და ესოდენ მშობლიური ადამიანი და ყველა ჩვენგანი ხედავდა, მთელი გულით გრძნობდა მის აზოვნებას, მის შემოქმედებას ყრილობაზე.

სკკპ XXVI ყრილობა პარტიისა და ქვეყნის ცხოვრების ახალი ნიშანსვეტია. საქართველოს პარტორგანიზაციისათვის მას განსაკუთრებული მნიშვნელობა აქვს.

მთელი თავისი ისტორიის მანძილზე საქართველოს კომპარტიას არასოდეს არ მიუღია ისეთი მაღალი შეფასება პარტიის ყრილობებზე, როგორიც სკკპ XXVI ყრილობაზე მიიღო. ცენტრალური კომიტეტის სანაგარშო მოხსენებაში ამხანაგმა ლ. ი. ბრეჟნევმა თქვა, რომ **საქართველოს კომპარტიამ მიაღწია რესპუბლიკის ეკონომიკური და სოციალური განვითარების ტემპის მნიშვნელოვან დაჩქარებას.** ეს აღნიშნულია, როგორც იტყვიან, ცალკე, დამოუკიდებელ სტრიქონად, რაც კიდევ უფრო უსვამს ხაზს ყრილობებს შუა პერიოდში მიღწეულის მნიშვნელობას. ამხანაგმა ლ. ი. ბრეჟნევმა მაღალი შეფასება მისცა სახალხო მეურნეობის მიღწევებს, ამასთან აღნიშნა ამიერკავკასიის ყველა რესპუბლიკის, მათ შორის საქართველოს ეკონომიკური და სოციალური განვითარების სწრაფი ტემპი, თქვა, რომ წარმატებით ხორციელდება სკკპ ცენტრალური კომიტეტის დადგენილება აფხაზეთის ასს რესპუბლიკის შესახებ, დაასახელა სამეცნიერო-პრაქტიკული კონფერენციები, რომლებიც გაიმართა საბჭოთა კავშირის ზოგიერთ ქალაქში, მათ შორის თბილისშიც.

ხელმძღვანელი ორგანოების შემადგენლობაში, საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პირველი მდივნის გარდა, საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის წევრად აირჩიეს საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის მეორე მდივანი ამხ. გ. ვ. კოლბინი; სკკპ ცენტრალური კომიტეტის წევრობის კანდიდატად აირჩიეს საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარე ამხ. ზ. ა. პატარაძე; სკკპ ცენტრალური სარევიზიო კომისიის შემადგენლობაში არჩეულია საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარე ამხ. პ. გ. გოლუბოვი და, რაც განსაკუთრებით სასიხარულოა — ჩვენი სახელოვანი მუშათა კლასის წარმომადგენელი, სოციალისტური შრომის გმირი, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს დეპუტატი, ძმავალდაზგოსანი, დამრიგებელი, წარმოების წარჩინებული ნოვატორი ვ. ბ. ქემაშვილი.

რესპუბლიკის კომუნისტებისადმი დიდი ნდობის გამოხატულება იყო ჩვენი პარტიის ხელმძღვანელი შტაბის შემადგენლობაში, სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრობის კანდიდატად საქართველოს კომპარტიის წარმომადგენლის არჩევა. სკკპ ცენტრალური კომიტეტის ახლად არჩეული წევრების, ცენტრალური კომიტეტის წევრობის კანდიდატების, ცენტრალური სარევიზიო კომისიის წევრების სახელით ლენინდ ილიას ძე ბრეჟნევმა გულითადი მადლობა გადაუხადა ყრილობის დელეგატებს.

— ჩვენ, — თქვა ლენინდ ილიას ძემ, — დიდად ვამფასებთ ამ ნდობას, კარგად გვესმის, თუ რა პასუხისმგებლობა გვეკისრება. მან დელეგატებს აღუთქვა, რომ ჩვენ ყოველ ღონეს ვიხმართ, რათა წარმატებით გადაწყვიტოთ ყრილობის მიერ დასახული ისტორიული ამოცანები.

ლენინდ ილიას ძემ თქვა, რომ პარტიის ხელმძღვანელი ორგანოების ახალი შემადგენლობა სათუთად დაიცავს და განამტკიცებს ჩვენი პარტიული რიგების ერთიანობას — ყველა ჩვენი გამარჯვების საწინდარს.

ყრილობის მუშაობის დღეებში მოხდა კიდევ ერთი ყველა ჩვენგანისათვის სასიხარულო ამბავი. რესპუბლიკის მუშაკთა დიდი ჯგუფი დაჯილდოდა სსრ კავშირის ორდენებითა და მედლებით მეათე ხუთწლედში სასოფლო-სამეურნეო წარმოების განვითარებაში მოპოვებული წარმატებებისათვის. ჩვენ ვიცით, რომ საპატიო სახელმწიფო ჯილდოებს მალე მიიღებენ ჩვენი სახალხო მეურნეობის სხვა დარგების წარმომადგენლებიც.

მაგრამ სოციალისტური შეჯიბრების გამარჯვებულთა შესახებ ვილაპარაკებთ ხვალ, რესპუბლიკის პარტიულ-სამეურნეო აქტივის კრებაზე, რომელიც მიეძღვნება მისთვის ზედიზედ მერვედ სკკპ ცენტრალური კომიტეტის, სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს, საკავშირო პროფსაბჭოს და სრულიად საკავშირო ალკკ ცენტრალური კომიტეტის გარდამავალი წითელი დროშის გადაცემას.

დღეს კი მინდა ვთქვა, რომ იმათ შორის, ვისაც უკვე მიეჩინა სოციალისტური შრომის გმირის წოდება და გადაეცა ლენინის ორდენი და ოქროს მედალი „ნამგალი და ურო“, არიან: მამია ჰასანის ძე აბაშიძე — აჭარის ასსრ ხელვაჩაურის რაიონის ტელმანის სახელობის კოლმეურნეობის თავმჯდომარე; გურამ დავითის ძე მგელაძე — პარტიის აბაშის რაიკომის პირველი მდივანი; ნაზო აბრამის ასული პეტრიაშვილი — ახმეტის რაიონის ზემო ალვანის საბჭოთა მეურნეობის ბრიგადირი; ნორა გიორგის ასული საქონია — აფხაზეთის ასსრ გუდაუთის რაიონის კოლმეურნეობა „დურიფშის“ მეჩაიე.

ეს სპატიო წოდება მიენიჭა აგრეთვე საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პირველ მდივანს. ეს კი, როგორც უკვე მოსკოვში ითქვა, მთელი რესპუბლიკის ჯილდოა. ეს ჯილდო ღირსეულად აგვირგვინებს ჩვენი გმირი მუშათა კლასის, ჩვენი სახელოვანი კოლმეურნე გლეხობის, ჩვენი შესანიშნავი სახალხო ინტელიგენციის, ჩვენი მშვენიერი ახალგაზრდობის, ჩვენი გამრჯე ქალების — ყველა ჩვენი მშრომელის თავდადებულ შრომას.

ეს თქვენ, ძვირფასო ამხანაგებო, თქვენი შრომით, თქვენი შუაკითი, თავდაუზოგავი მუშაობით მიიღწიეთ რესპუბლიკის ეკონომიკური და სოციალური განვითარების ტემპის ესოდენ მნიშვნელოვან დაჩქარებას, და ეს საგანგებოდ აღინიშნა სკკპ ცენტრალური კომიტეტის საანგარიშო მოხსენებაში როგორც საქართველოს კომპარტიის მთელი საქმიანობის ყველაზე მნიშვნელოვანი მიღწევა.

და ამისათვის უდიდეს, გულითად მადლობას გიძღვნით თქვენ, თქვენს თანამოსაქმე ამხანაგებს, თქვენს კოლეგებს!

რესპუბლიკის ხელმძღვანელისათვის დიდი ჯილდოს გადაცემისას მისი ზოგიერთი დადებითი მხარე, დადებითი თვისებები რომ აღინიშნა, ლენინდ ილიას ძეს მხედველობაში ჰქონდა ყველა ის ტენდენცია, რომლებიც უკანასკნელ ხანს მკვიდრდება და მტკიცდება რესპუბლიკის პარტიულ ორგანიზაციაში საქართველოს რესპუბლიკის, საქართველოს პარტორგანიზაციის შესახებ სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გადაწყვეტილებათა შესრულებისათვის ბრძოლის დროს.

ამ შეფასებას უნდა გავუფრთხილდეთ. იგი ხომ ჩვენს კომუნისტებს, მთელ პარტორგანიზაციას ეხება, ამიტომაც არის კოლექტიური შეფასება, და ჩვენ ყველამ სავსებით უნდა გავამართლოთ იგი მთელ მეთერთმეტე ხუთწლედში და ოთხმოციან წლებში, მტკიცედ, თანამიმდევრულად უნდა დავიცვათ ლენინდ ილიას ძის მიერ აღნიშნული თვისებები — **ვიყოთ მუდამ შეურიგებელნი ნაკლოვანებების მიმართ, მუდამ თამამად მოვეკიდოთ წამოჭრილი ამოცანების გადაწყვეტას, გამოვიჩინოთ ინიციატივა და არასოდეს არ დავკარგოთ ჭეშმარიტების გრძნობა, ვიყოთ პრინციპული და პატიოსანი.**

და დღეს, სკკპ XXVI ყრილობის შედეგების განხილვისას საქართველოს მთელი კომპარტიის სახელით ვაცხადებთ: **სწორედ ასეთები ვიქნებით მუდამ!**

ამხანაგებო!

განვიხილოთ ყრილობის შედეგები — ნიშნავს ამავე დროს განვსაზღვროთ მომავლის ამოცანებიც, დავსახოთ პერსპექტივისათვის გათვალისწინებული პროგრამა. და ყრილობამ ჯეროვანი შეფასება მისცა პარტიისა და ქვეყნის წინაშე დასახული ამოცანების მთელ მასშტაბორობასა და ამასთან მთელ სირთულეს.

ყრილობის მუშაობის შედეგებს რომ აჯამებდა, ლენინდ ილიას ძე ბრეჟნევმა აღნიშნა, რომ საჭიროა პარტიისა და ხალხის მთელი ძალების კონცენტრაცია ურთიერთდაკავშირებულ მიმართულებაზე: ერთი მათგანია **კომუნისტური აღმშენებლობა,** მეორე — **მშვიდობის განმტკიცება.**

ნება მიბოძეთ, სწორედ ამ ორ მიმართულებაზე ავაგო მოხსენება სკკპ XXVI ყრილობის შედეგებისა და ჩვენი პარტიული ორგანიზაციის მორიგი ამოცანების შესახებ.

კომუნისტური აღმშენებლობის დარგში. ყრილობამ დაამტკიცა მომავლის პრინციპული და ამასთან ერთად კონკრეტული დებულებანი და ახლა პარტიის მთელი მეცადინეობის ცენტრშია მათი განხორციელება.

ყრილობამ მოისმინა და განიხილა სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის ამხანაგ ნ. ა. ტიხონოვის მოხსენება სსრ კავშირის ეკონომიკური და სოციალური განვითარების 1981-1985 წლებისა და 1990 წლამდე პერიოდის ძირითად მიმართულებათა შესახებ.

ყრილობამ განაცხადა, რომ ჩვენი ქვეყნის ეკონომიკური და სოციალური განვითარების ფართო პროგრამის განხორციელება ყველა პარტიულ, საბჭოთა, პროფკავშირული, კომკავშირული და სამეურნეო ორგანიზაციის უმნიშვნელოვანესი სამეურნეო-პოლიტიკური ამოცანაა.

ყრილობამ წამოაყენა ამოცანა: **უზრუნველვყოთ მეთერთმეტე ხუთწლედის უთუო შესრულება.**

I.

როგორც ხედავთ, ამხანაგებო, მეთერთმეტე ხუთწლედის სტარტზე ჩვენ უკვე მის წარმატებულ ფინიშზე ვფიქრობთ. გზის დასაწყისშივე ვვარაუდობთ, როგორ მივაღწიოთ უკეთ დასახულ მიზნს. როგორც ლენინდ ილიას ძემ თქვა, დღეს ჩვენ გუშინდელზე უკეთ და მეტს ვხედავთ. ჩვენ ვიცით, რა გამოგვდის კარგად და სად გვაქვს სიძნელეები.

ვიცით, რომ მეათე ხუთწლედში ჩვენ რესპუბლიკაში **კარგად გვქონდა ხაქმე ეკონომიკური და სოციალური განვითარების ტემპის მხრივ,** რაც ამხანაგმა ლ. ი. ბრეჟნევმა აღნიშნა კიდეც მოხსენებაში.

გვინდა, რომ ჩვენმა პარტიულმა აქტივმა იცოდეს, როგორ ძლიერდებოდა ეს ტემპი, ითქმის რომ სწორედ ზრდის ტემპმა შეასრულა გადამწყვეტი როლი რესპუბლიკის ეკონომიკური პოტენციალის გადიდებაში, ძირითადი ეკონომიკური მაჩვენებლების მიხედვით საშუალო საკავშირო დონესთან შედარებით მისი ჩამორჩენის თანდათანობით დაძლევაში. არადა, ხომ სწორედ ეს მიგვაჩნდა ჩვენს ძირითად ამოცანად, როცა შევუდექით თბილისის საქალაქო კომიტეტის შესახებ სკკპ ცენტრალური კომიტეტის ცნობილი დადგენილების პრაქტიკულ რეალიზაციას.

ავიღოთ რამდენიმე საკვანძო ეკონომიკური მაჩვენებელი:

— **ერთობლივი საზოგადოებრივი პროდუქტი;**
— **წარმოებული ეროვნული შემოსავალი;**
— **მრეწველობის მთლიანი პროდუქცია;**
— **სოფლის მეურნეობის მთლიანი პროდუქცია.**

გავანალიზოთ, როგორ იზრდებოდა ტემპი ამ განმაზოგადებელი ეკონომიკური მაჩვენებლების მიხედვით მეცხრე და მეათე ხუთწლეულებში.

მეცხრე ხუთწლედში:

მატების ტემპმა ამ მაჩვენებლების მიხედვით შეადგინა შესაბამისად (პროცენტობით): **6; 5,5; 6,8; 3,2.** ხოლო **მეათე ხუთწლედში: 7; 7,8; 7,1; 6** პროცენტი. სწორედ ასეთი სწრაფი ტემპის წყალობით მეათე ხუთწლედში მეცხრე ხუთწლედთან შედარებით აბსოლუტური მატება

— **ერთობლივი საზოგადოებრივი პროდუქტისა გაიზარდა — 1,5-ჯერ;**
— **წარმოებული ეროვნული შემოსავლისა — 2-ჯერ;**
— **მრეწველობის პროდუქციის წარმოებისა — 1,4-ჯერ;**
— **სოფლის მეურნეობის პროდუქციის წარმოებისა — 2-ჯერ და მეტად.**

რესპუბლიკის ეკონომიკური და სოციალური განვითარების ზრდის ტემპის დაჩქარებამ მისი ჩამორჩენა საშუალო საკავშირო დონესთან შედარებით: ერთ სულ მოსახლეზე ეროვნული შემოსავლის წარმოების მხრივ — 14 პუნქტით, მრეწველობის პროდუქციის წარმოების მხრივ — 10 და სოფლის მეურნეობის პროდუქციის წარმოების მხრივ — 16 პუნქტით.

სკკპ XXIV და XXV ყრილობების ხაზი — სახალხო მეურნეობის უფრო ღრმა შემობრუნება იმ მრავალფეროვანი ამოცანებისაკენ, რომლებიც დაკავშირებულია ხალხის კეთილდღეობის გაუმჯობესებასთან, აისახა ერთ სულ მოსახლეზე რეალური შემოსავლის გადიდებით, რომელიც მეათე ხუთწლედში რესპუბლიკაში 1,3-ჯერ და მეტად გაიზარდა, ხოლო მუშა-მოსამსახურეთა საშუალო ფულადი ხელფასი — 1,2-ჯერ, კოლმეურნეთა შრომის ანაზღაურება — 1,6-ჯერ. მნიშვნელოვნად გაიზარდა საცალო საქონელბრუნვისა და მოსახლეობის საყოფაცხოვრებო მომსახურების მოცულობა.

იმას, რომ სკკპ XXVI ყრილობას ჩვენ საკმაოდ კარგი მაჩვენებლებით შევხვდით, მოწმობს ის ფაქტი, რომ მეათე ხუთწლედში პროდუქციის წარმოების მატების ტემპმა შეადგინა: მრეწველობაში — 41 პროცენტი, სოფლის მეურნეობაში — 34, ხოლო საზოგადოებრივ მეურნეობებში — 40 პროცენტი.

კაპიტალური მშენებლობის დარგში არათუ გადაგლახეთ ჩამორჩენა კაპიტალურ დაბანდებათა ათვისების ზრდის ტემპის მიხედვით, არამედ საშუალო საკავშირო მაჩვენებელსაც გადაეჯარბეთ. სამშენებლო-სამონტაჟო სამუშაოთა ხუთწლიანი პროგრამა, როგორც მოგეხსენებათ, გასული წლის 7 ნოემბრისათვის შესრულდა.

ხარისხისნიშნიანი პროდუქციის მოცულობამ 21 პროცენტს გადააჭარბა.

როგორც იცით, ყოველივე ეს ჩვენ მოვახსენეთ პარტიის XXVI ყრილობას. ეს მიღწევები საშუალებას გვაძლევს კიდევ ერთხელ განვაცხადოთ, რომ **მეათე ხუთწლედი ერთ-ერთი საუკეთესო ხუთწლედია საბჭოთა საქართველოს მთელი ისტორიის მანძილზე,** რომელიც წელს თავის მე-60 წლისთავს აღნიშნავს.

ბოლო ხუთ წელიწადში რესპუბლიკის ეკონომიკას ახასიათებს არნახული რაოდენობრივი და თვისებრივი ზრდა. უმაგალითოდ განმტკიცდა რესპუბლიკის სოციალურ-ეკონომიკური პოტენციალი, გაუმჯობესდა ხალხის მატერიალური კეთილდღეობა, ამაღლდა ადამიანთა ცხოვრების კულტურული დონე.

ამრიგად, რესპუბლიკამ შეასრულა XXV ყრილობისათვის მიცემული პირობა!

ამასთან ერთად შეფასება, რომელიც ლენინდ ილიას ძე ბრეჟნევმა მისცა საქართველოს კომპარტიას, ჩვენი კომუნისტებისათვის უდიდესი სტიმულია. და იქვე, ყრილობაზე, ჩვენ, კომუნისტთა სახელით, რესპუბლიკის ყველა მშრომელის სახელით განვაცხადეთ, რომ **მიღწეული მიგვაჩნია პირველ წინგადადგმულ ნაბიჯად საერთო საკავშირო დოვლათში რესპუბლიკის წვლილის გადიდების გზაზე.**

მოსკოვში ჩვენ განვაცხადეთ აგრეთვე, რომ, რაც უფრო მაღალია შეფასება, მით უფრო უძლიერდება კომუნისტს თვითკრიტიკულობის, თავმდაბლობის, საკუთარი თავისა და სხვებისადმი მომთხოვნელობის გრძნობა, დასახულ ამოცანათა შესრულებისათვის მაღალი პასუხისმგებლობის გრძნობა. ჩვენ ვთქვით, რომ ამ პრინციპებს არასოდეს არ გადავუხვევთ. და ჩვენს პირობას შევასრულებთ!

ეს კი ნიშნავს, რომ მომავალშიც არასოდეს არ უნდა დავკარგოთ **მიღწეულით დაუკმაყოფილებლობის გრძნობა.** ამას ჩვენ პირველად არ ვამბობთ და ამას ყოველთვის გავიმეორებთ. ეს არის ჩვენი სრულიად პრინციპული პოზიცია.

სწორედ დაუკმაყოფილებლობის გრძნობამ განგვიმტკიცა აზრი, რომ რეკორდული ტემპი, გარდამავალი წოდელი დროშები სულაც არ ნიშნავს, თითქოს ჩვენში უფრო ეფექტიანად მუშაობდნენ, ვიდრე ქვეყნის წამყვან რეგიონებში. ყრილობაზე ესეც ვთქვით.

სწორედ დაუკმაყოფილებლობის გრძნობაა რესპუბლიკის ეკონომიკურ და სოციალურ განვითარებაში ახალ წარმატებათა მიღწევის, ახალი მიჯნების მოპოვების საწინდარი. სწორედ ეს მიგვაჩნია მეთერთმეტე ხუთწლედსა და უფრო შორეულ მომავალში რესპუბლიკის სახალხო მეურნეობის შემდგომი აღმავლობის საფუძვლად. სწორედ ამიტომაც ვფიქრობთ, რომ **დაუკმაყოფილებლობის გრძნობა ჩვენი პერსპექტივის საფუძველია.**

მეათე ხუთწლედში მიღწეულმა განვითარების სწრაფმა ტემპმა მხოლოდ შეამცირა სხვაობა ერთ სულ მოსახლეზე ერთობლივი საზოგადოებრივი პროდუქტისა და ეროვნული შემოსავლის წარმოების რესპუბლიკურ დონესა და საშუალო საკავშირო დონეს შორის.

სხვაობა შემცირდა, მაგრამ ჩამორჩენა წინანდებურად სერიოზულია. არადა, ამ ჩამორჩენის დაძლევაა სწორედ ის **სტრატეგიული ამოცანა,** რომელიც განსაზღვროდა ჩვენი პარტიის ცენტრალური კომიტეტის ცნობილ დადგენილებებში საქართველოს შესახებ, საქართველოს პარტორგანიზაციის შესახებ. ამ სტრატეგიული ამოცანის გადაწყვეტაში, ამ ჩამორჩენის დაძლევაში დაგვეხმარება **იგივე მუდმივი დაუკმაყოფილებლობის გრძნობა,** რომელიც ჩვენი პროგრესის მძლავრ მამოძრავებელ ძალად მიგვაჩნია.

მომავალში დიდი მუშობა მოგველის. როგორც ლენინდ ილიას ძემ თქვა, ბევრი საქმეა გასაკეთებელი. მეთერთმეტე ხუთწლედში მრეწველობის განვითარების ტემპმა ჩვენში უნდა შეადგინოს 30-33 პროცენტი, სოფლის მეურნეობაში — 22-24 პროცენტი. ეს ძალიან ბაღალი მიჯნებია. ასეთივე სწრაფი ტემპი იქნება მეთორმეტე ხუთწლედში. დიდი, რთული ამოცანებია გადასაწყვეტი.

და როგორც ამხანაგმა ლ. ი. ბრეჟნევმა თქვა, **ამ ამოცანებს ჩვენ გადავწყვეტთ, აუცილებლად გადავწყვეტთ!**

როგორც უკვე ჩვენს ყრილობაზე აღვნიშნეთ, მომავალი აფწლეული უნდა გახდეს ეკონომიკური განვითარების ძირითადი განმაზოგადებელი მაჩვენებლების მიხედვით საშუალო საკავშირო დონესთან შედარებით საქართველოს სსრ ჩამორჩენის დაძლევისა და ქვეყანაში ყველაზე მოწინავე პოზიციებზე რესპუბლიკის გასვლის კომპლექსური პროგრამის რეალიზაციის დამამთავრებელი ეტაპი.

რამდენადაც საქართველოს კომპარტიის XXVI ყრილობაზე საკმაოდ სრულად და ღრმად იყო გაანალიზებული რესპუბლიკის სახალხო-სამეურნეო კომპლექსის განვითარების შედეგები და პერსპექტივები, დღეს აქტივის კრებაზე საჭირო აღარ არის დავუბრუნდეთ აღნიშნულ საკითხებს.

ცხოვრება ახალ პრობლემებს გვისახავს.

ახლა ამოცანა ის არის, რომ ვიხელმძღვანელოთ ყრილობის გადაწყვეტილებებით, ამოცანებით, რომლებიც გამომდინარეობს ამხანაგ ლ. ი. ბრეჟნევის მოხსენებიდან ამ ყრილობაზე, და შევიმუშაოთ რესპუბლიკის პარტორგანიზაციის მომქმედების კონკრეტული პროგრამა, განვსაზღვროთ თითოეული შრომითი კოლექტივის, ყველა ჩვენი მშრომელის მუშაობის გზები და მეთოდები.

უწინარეს ყოვლისა უნდა მივადწიოთ რესპუბლიკის ინდუსტრიული პოტენციალის არსებითს გადიდებას, რაც, ძირითადად, მოხდება სახალხო მეურნეობაში პროგრესული სტრუქტურული ძვრების, მისი დარგთშორისი და შიდადარგობრივი პროპორციების სრულყოფის შედეგად. ახალ ხუთწლედში მნიშვნელოვნად გაიზრდება რესპუბლიკის უდიდეს სამრეწველო საწარმოთა სიმძლავრენი. იქნება ახალი საწარმოები, და ეს მოვახსენეთ საქართველოს კომპარტიის XXVI ყრილობას, რაც შესაძლებლობას მოგვცემს საზოგადოებრივ ნარმოებაში ჩავაბათ ჯერ კიდევ გამოუყენებელი შრომითი რესურსები. ამავე დროს განხორციელდება არსებულ სამრეწველო საწარმოთა რეკონსტრუქცია და ტექნიკური განახლება.

სკკპ XXVI ყრილობის მთავარი მოთხოვნა, ისევე როგორც წინათ, ის არის, რომ მტკიცედ გადავდგეთ ეკონომიკური ზრდის უპირატესად ინტენსიურ ფაქტორებზე — გავზარდოთ მთელი ჩვენი მუშაობის ეფექტიანობა და გავაუმჯობესოთ მისი ხარისხი.

ჩვენი აზრით, ამ მიზნის მიღწევის გზაა **სახალხო მეურნეობის ზოგიერთ მნიშვნელოვანეს დარგში შექმნილ გარკვეულ დისპროპორციათა დაძლევა.**

როგორც პარტიის XXVI ყრილობაზე ამხანაგმა ლ. ი. ბრეჟნევმა თქვა, სკკპ ცენტრალური კომიტეტი, რომელიც ჯეროვნად აფასებს საბჭოთა ხალხის ბეშჯარიტად ისტორიულ საგმირო საქმეებს, ამასთან ნათლად ხედავს სიძნელეებსაც, ნაკლოვანებებსაც, ჯერ კიდევ გადაუჭრელ პრობლემებსაც, მათ შორის იმ ვიწრო ადგილებსა და დისპროპორციებს, რომლებიც ჯერ კიდევ გვაქვს ხალხის მეურნეობაში. და ასეთი მდგომარეობის მთავარი მიზეზი, როგორც ეს ხაზგასმით აღინიშნა, ის არის, რომ ჯერ კიდევ მთლიანად ვერ დავძლიეთ ინერციის, ტრადიციისა და ჩვეულის ძალა, რომლებიც ახასიათებდა იმ პერიოდს, როცა წინა პლანზე იმდენად საქმის თვისებრივი მხარე კი არა, რამდენადაც მისი რაოდენობრივი მხარე იყო წამოწეული.

ვიწრო აზდგილები, დისპროპორციები, ჩვენი რესპუბლიკის სახალხო მეურნეობაშიც გვაქვს და ეს მნიშვნელოვანწილად აფერხებს მის ეკონომიკურ და სოციალურ განვითარებას. ეს არაერთგზის თქმულა ჩვენს პლენუმებზე. საკავშირო ორგანოებში რესპუბლიკის მთავრობის ყურადღება მიექცა, რომ ამის გამო საჭიროა გადაწყვეტილების მიღება. და ბოლოს, ეკონომიკაში დისპროპორციების საკითხები ჩვენ წამოვაყენეთ სკკპ XXVI ყრილობაზეც.

დღეს მინდა კვლავ დავუბრუნდე ამ პრობლემებს და ზოგიერთ მათგანს უფრო დაწვრილებით შევეხო.

ეს სრულიად პრინციპული საკითხებია.

უპირველეს ყოვლისა, ასეთი არასასურველი დისპროპორცია შეიქმნა ენერგეტიკაში, რომელიც მთელი ეკონომიკის ფუნქციონირების საფუძველია. ამის შესახებ იმიტომ ვლაპარაკობ დაწვრილებით, რომ ჯერ კიდევ ყველა ამხანაგს როდი ესმის, თუ რაოდენ მნიშვნელოვანი და პრინციპულია ეს საკითხი მთელი რესპუბლიკის განვითარებისათვის.

მაგრამ, თუ ენერგეტიკული კომპლექსის განვითარება ჩამორჩება სახალხო მეურნეობის ზრდის ტემპს, ეს სრულიადაც არ უარყოფს იმ ფაქტს, რომ ბოლო წლებში, განსაკუთრებით მეათე ხუთწლედში, ჩვენში მნიშვნელოვანი მუშაობაა გაწეული ენერგეტიკული პოტენციალის გასაადიდებლად.

ბოლო ათწლეულში ელექტროსადგურების სიმძლავრე თითქმის ერთნიერად გაიზარდა და 4 მილიონ კილოვატს მიაღწია. მეათე ხუთწლედში საექსპლოატაციოდ გადაეცა თითქმის 1,55 მილიონი კილოვატი ენერგეტიკული სიმძლავრენი. ამოქმედდა ენგურის ჰიდროელექტროსადგურის ხუთივე ჰიდროაგრეგატი და მან საპროექტო სიმძლავრეს მიაღწია. გაფართოვდა ტყვარჩელის სახელმწიფო რაიონული ელექტროსადგური.

(გაგრძელება მე-2 გვ.)

ბირთვული კვლევის გაერთიანებული ინსტიტუტის მეცნიერებს, ინჟინრებს, მუშებსა და მოსამსახურეებს

ძვირფასო ამხანაგებო!

გულითადად გილოცავთ თქვენი კოლექტივის ცხოვრების დიდ მოვლენას — ბირთვული კვლევის გაერთიანებული ინსტიტუტის შექმნის 25-ე წლისთავს. ინსტიტუტის — საერთაშორისო სამეცნიერო ორგანიზაციის მუშაობის გამოცდილებას თანამედროვე მეცნიერების აქტუალური და პერსპექტიული მიმართულებით ფრიად დიდი პრაქტიკული და პოლიტიკური მნიშვნელობა აქვს. დუბნა გადაიქცა მსხვილ სამეცნიერო ცენტრად, რომელშიც თანასწორუფლებიანად და ნაყოფიერად თანამშრომლობენ თერთმეტი სოციალისტური ქვეყნის წარმომადგენლები.

აი, უკვე მეოთხედი საუკუნეა, გაერთიანებული ინსტიტუტი, რომელიც მშვიდობიანი მიზნით იკვლევს ბირთვული ფიზიკის პრობლემებს და ხელს უწყობს მოძმე ქვეყნებში ბირთვული კვლევის განვითარებას, საქმით ამტკიცებს, თუ რაოდენ დიდმნიშვნელოვანი და ნაყოფიერია სოციალისტური ინტეგრაცია მეცნიერებაში.

მეცნიერულმა აღმოჩენებმა და გამოგონებებმა, რომელთა ავტორები ინსტიტუტის მეცნიერები და სპეციალისტები არიან, კოლექტივს დამსახურებული ავტორიტეტი მოუხვეჭა ბირთვული ფიზიკის დარგის უფუძველმენტური ნაშუშევრების სფეროში.

საბჭოთა კავშირი მუდამ უწყობდა და კვლავაც ყოველნაირად შეუწყობს ხელს ბირთვული კვლევის გაერთიანებული ინსტიტუტის განვითარებას, მოძმე სოციალისტური ქვეყნების ფართო მეცნიერულ თანამშრომლობას ბირთვული ფიზიკის განვითარების ინტერესებისათვის.

გამოვთქვამ რწმენას, რომ ინსტიტუტის ინტერნაციონალური კოლექტივი შემდგომ წარმატებებს მიაღწევს და ღირსეულ წვლილს შეიტანს სოციალიზმის ქვეყნების მეცნიერულ-ეკონომიკური პროგრესის საქმეს, დაძაბულობის შენელების განმტკიცებას და მშვიდობის დამკვიდრებას ქვეყნად. ეს იქნება დიდმნიშვნელოვანი ნაბიჯი სკკპ XXVI ყრილობის, სოციალისტური ქვეყნების კომუნისტური და მუშათა პარტიების ყრილობების გადაწყვეტილებათა რეალიზაციის გზაზე.

გისურვებთ, ძვირფასო ამხანაგებო, ჯანმრთელობას, ბედნიერებას, ახალ შემოქმედებითს მიღწევებს.

ლ. ბრეჟნევი.

დიდი გამარჯვება

საქბამშენის მუშებს, ინჟინერ-ტექნიკურ მუშაკებსა და მოსამსახურეებს, პარტიულ, პროფკავშირულ და კომკავშირულ ორგანიზაციებ

საქართველოს პარტიული აქტივის კრებაზე

(გაგრძელება)

აშენდა ვარციხის კასკადის სამი ჰიდროსადგური, გაყვანილია ახალი ელექტროგადამცემი ხაზები, გაწეულია მნიშვნელოვანი მუშაობა სოფლის მეურნეობის ელექტრიფიკაციისათვის. 1980 წელს რესპუბლიკის ელექტროსადგურებმა 14,6 მილიარდი კილოვატსაათი ელექტროენერგია აწარმოეს.

მიუხედავად ამისა, ვერ მივაღწიეთ ელექტროენერგიის წარმოების მოცულობის ხუთწლიანი გეგმით დადგენილ მიჯნას. ხუთწლედის დამლევისათვის ელექტროენერგიის წარმოების მატების ტემპმა რესპუბლიკაში დაგეგმილი 53 პროცენტის ნაცვლად 27 პროცენტი შეადგინა. ელექტროენერგიის წარმოების მოცულობის ზრდის საგეგმო დავალებათა შესრულების ასეთი ჩაშლა ყოვლად შეუწყნარებელია. ენერგეტიკა ხომ სახალხო მეურნეობის საძირკველია და მის განვითარებაში დაშვებული ყოველი შეცდომა სტრატეგიული შეცდომის ხასიათისაა.

სწორად ვერ მივიჩნევთ, რომ ერთობლივი საზოგადოებრივი პროდუქტის ზრდის ტემპი ელექტროენერგიის წარმოებისა და მოხმარების ზრდის ტემპზე სწრაფი აღმოჩნდა.

ჩვენ მნიშვნელოვნად ჩამოვრჩით სხვა მოკავშირე რესპუბლიკებს ერთ სულ მოსახლეზე ელექტროენერგიის წლიური წარმოებისა და მოხმარების მხრივ. მაგალითად, გასული წლის შედეგების მიხედვით ელექტროენერგიის მოხმარებამ ერთ სულ მოსახლეზე საშუალოდ სსრ კავშირში შეადგინა 4.820 კილოვატსაათი, საქართველოში კი მხოლოდ 2.901, თითქმის ორჯერ ნაკლები.

ჩვენში ელექტრომოხმარების სტრუქტურას მკაფიოდ გამოხატული სამრეწველო ხასიათი აქვს. მრეწველობის წილად მოდის მთელი მოხმარებული ელექტროენერგიის თითქმის ნახევარი. მთლიანად დარგში ელექტრომოხმარების ზრდის ტემპმა მეათე ხუთწლედში 14,8 პროცენტი შეადგინა. საგეგმო დავალებებზე მეტად გაიზარდა ელექტრომოხმარება რესპუბლიკურ სამინისტროთა საწარმოებში.

მაგრამ ელექტრომოხმარების ასეთი ზრდის პირობებში შრომის ელექტროდატევადობა, რაც მნიშვნელოვანწილად განსაზღვრავს მეცხიერულ-ტექნიკური პროგრესის ინტენსიურობას სახალხო მეურნეობაში, რესპუბლიკაში უფრო ნელი ტემპით იზრდება, ვიდრე საშუალოდ ჩვენს ქვეყანაში. მეტიც, ათი წლის მანძილზე იგი საშუალო საკავშირო დონესთან შედარებით 86,3 პროცენტიდან 71,5 პროცენტამდე, ესე იგი 14,8 პუნქტით შემცირდა.

და ეს ძალზე დამაჯერებლად მოწმობს, რომ მრეწველობის ენერგოდატევადობის ახლანდელი დონე ვერ უზრუნველყოფს მის მოთხოვნილებებს. აქედან გამომდინარეობს ამოცანა, რომ უნდა გაიზარდოს ენერგოსიმძლავრენი.

უფრო მკაფიოდ გამოსატული დისპროპორცია შეიქმნა სოფლის მეურნეობაში, რომელიც ელექტროენერგიის მნიშვნელოვანი მომხმარებელი ხდება, რამდენადაც სასოფლო-სამეურნეო წარმოების ინტენსიფიკაცია, შრომის ნაყოფიერების ზრდა ხორციელდება წარმოების ძირითადი პროცესების მექანიზაციის, ავტომატიზაციისა და ელექტრიფიკაციის ბაზაზე. ათი წლის წინათ სოფლის მეურნეობის წილი ელექტრომოხმარების საერთო მოცულობაში მხოლოდ 2.9 პროცენტს შეადგენდა, გასულ წელს კი ეს მაჩვენებელი 7,5 პროცენტამდე გაიზარდა. ტემპი მეტად სწრაფია.

მომავალ ათწლეულში დიდი, ენერგოტევადი საწარმოო სიმძლავრეების ამოქმედებასთან დაკავშირებით მრეწველობაში კიდევ უფრო გაიზრდება ელექტრომოხმარება. მისი ინტენსიური ზრდა მოსალოდნელია აგრეთვე სოფლის მეურნეობაში და კომუნალურ-საყოფაცხოვრებო სამსახურებში.

ყოველივე ეს წარმოშობს ელექტროენერგიის იმ დეფიციტს, რომელსაც ჩვენი სახალხო მეურნეობა განიცდის, განსაკუთრებით შემოდგომა-ზამთრის პერიოდში. 1985 წლისთვის კი, როგორც გაანგარიშება ცხადყოფს, სამაზისო ელექტროენერგიის ეს დეფიციტი დაახლოებით 2 მილიარდ კილოვატსაათს მიაღწევს.

ისისათვის, რომ აღმოვფხვრათ დისპროპორციები ელექტროენერგეტიკის განვითარებასა და მასზე მოთხოვნილებას შორის, საჭიროა მთელი ჩვენი ელექტროენერგეტიკული მეურნეობის დაჩქარებული განვითარება. სწორედ ამიტომ ძირითადი მიმართულებანი ითვალისწინებს რესპუბლიკაში ელექტროენერგიის წარმოების 1,2-ჯერ გადიდებას, ენერგიის ჰიდროკვანძის მშენებლობის დამთავრებას, ხუდონის ჰიდროელექტროსადგურის მშენებლობის განგრძობასა და ნამახვანის ჰიდროელექტროსადგურის მშენებლობის დაწყებას.

სკკპ XXVI ყრილობაზე ჩვენ კიდევ ერთხელ ხაზგასმით აღვნიშნეთ, რომ საარსებო მნიშვნელობა აქვს რესპუბლიკაში საბაზისო ელექტროსადგურის აშენებას. და იმის გამო, რომ ამ პრობლემის გადაწყვეტა გადაიდო, საკითხის სიმძაფრე, რა თქმა უნდა, არ მცირდება. დარწმუნებული ვართ, რომ საკავშირო ორგანოები, რომელთა დახმარებას უმნიშვნელოვანეს სახალხო-სამეურნეო პრობლემათა გადაწყვეტაში ჩვენ დღენიადაგ ვგრძნობთ, ამჟერადაც ყველაფერს იღონებენ იმისათვის, რომ პრაქტიკულად გადაწყდეს საკითხი, რომელიც ჩვენ ყრილობაზე წამოვაყენეთ.

მაგრამ არც ჩვენ უნდა ვეკიდებოდეთ პასიურად, გულგრილად ვიწრო ადგილების აღმოფხვრას, შექმნილ დისპროპორციათა ლიკვიდაციას. როგორც ყველა საქმეში, აქაც საჭიროა ყველაზე აქტიური ჩარევა. აქ ბევრი რამ ჩვენზეა დამოკიდებული. ამ დისპროპორციათა დასაძლევად ყველა ბერკეტი უნდა ავამოქმედოთ.

უწინარეს ყოვლისა, მთელი მეცადინეობა უნდა მოვახმაროთ ელექტრომოხმარებაში ზოგიერთი უარყოფითი ტენდენციის, თვით რესპუბლიკის ენერგეტიკოსთა მუშაობაში არსებული ნაკლოვანებების აღმოფხვრას. საქმე ეხება ელექტროენერგეტიკული მეურნეობის ტექნიკურ მდგომარეობაში არსებულ ნაკლოვანებებსა და მთელ რიგ სერიოზულ ხარვეზებს. განსაკუთრებული ყურადღება უნდა მივაქციოთ ელექტროქსელების ინტენსიურ განვითარებას, შიდასასისტემო და სისტემათშორისი ელექტრიკავშირის განმტკიცებას. არსებული ელექტროგადამცემი ხაზები ვერ უზრუნველყოფს ელექტროენერგიით რესპუბლიკის ცალკეული რეგიონების, მათ შორის აჭარის, კახეთისა და ჩვენი მთის რაიონების საიმედო მომარაგებას. არ შეიძლება სწორად მივიჩნიოთ, რომ ზამთრის პერიოდში სიმძლავრეთა 60 პროცენტზე მეტი კონცენტრირებულია თბილისის სახელმწიფო რაიონულ ელექტროსადგურში. ყოველივე ეს ასუსტებს საქართველოს ენერგოსისტემის სტაბილურობას. ამასთანავე ელექტროგადაცემის სისტემათშორისი ხაზების გამტარუნარიანობა ძალზე მცირეა, რის გამოც შეუძლებელია ელექტროენერგიის ფართო გაცვლა მეზობელ ენერგოსისტემებთან.

არასაბარბიელო მდგომარეობაშია სასოფლო მანაწილებელი ელექტროქსელი. ესეც ფრიად მნიშვნელოვანი საკითხია.

უნდა განხორციელდეს ღონისძიებანი მოქმედი მოწყობილობის მოდერნიზაციისათვის, ელექტროენერგიის დანაკარგებისა და სათბობის ხვედრითი ხარჯვის შემცირებისათვის და ა. შ.

და ამ საქმეშიც უნდა ვიხელმძღვანელოთ დროის მოთხოვნით, რომელიც წამოყენებული იყო სკკპ XXVI ყრილობაზე: **ეკონომია ეკონომიური უნდა იყოს.** ეს მეტად მნიშვნელოვანი საკითხია.

ამიტომ, უწინარეს ყოვლისა, უნდა ვიბრძოლოთ ჩვენი სათბობ-ენერგეტიკული რესურსების მომჭირნეობით, ყაირათიანად ხარჯვისათვის.

ანალიზი კი ცხადყოფს, რომ ელექტროენერგიის დანახარჯი პროდუქციის ერთეულის წარმოებისათვის მეათე ხუთწლედში დიდი იყო: აგლომერატის წარმოებისას იგი საშუალო საკავშირო ნორმებს აღემატებოდა 33 პროცენტით, ქიმიური ბოჭკოს წარმოებაში — 28, ტრიკოტაჟის ნაწარმისა — 88 პროცენტით. აი სად არის, მართლაც რომ, ამოფწურავი რეზერვები.

დიდი ხანია დროა შევცვალოთ ჩვენი დამოკიდებულება ნავთობისადმი, როგორც მხოლოდ სათბობის წყაროსადმი. ეს მარტო რესპუბლიკური მასშტაბის საკითხი როდია. მას საკავშირო მნიშვნელობაც აქვს. ნავთობი ხომ, უწინარეს ყოვლისა, უაბრავი ძვირფასი პროდუქციის წარმოების პირველადი ხედეულია. იმ შემთხვევაშიც, თუ გავვიმართლა იმედმა, რომ რესპუბლიკაში ნავთობმოპოვება გაფართოვდება, მკვეთრად უნდა შევამციროთ ნავთობის, როგორც სათბობის ხარჯვა. მეტი ყურადღება, როგორც ეს სკკპ XXVI ყრილობამ მოითხოვა, უნდა დავუთმოთ გაზის, ქვანახშირის და ჩვენი რესპუბლიკის პირობებში — უწინარეს ყოვლისა, ჰიდროენერგეტიკული რესურსების, განსაკუთრებით თერმული წყლების გამოყენებას. პირდაპირ გეტყვით: ჩვენში ეს ხელუხლებელი ყამირია.

ამრიგად, რესპუბლიკის ენერგეტიკის შემდგომი განვითარების პრობლემები განსაკუთრებულ ზრუნვას მოითხოვს. პასკუალოვის კომიტეტებმა, სამინისტროებმა, უწყებებმა, ყველა ორგანიზაციამ ძირეულად უნდა გადასინჯონ თავიანთი დამოკიდებულება ამ პრობლემებისადმი, მათს გადაჭრას მიუდგნენ ნამდვილად პარტიული, სახელმწიფო პოზიციებიდან.

იმისათვის, რომ **ეკონომიკა ეკონომიური გახდეს,** სხვაგვარად უნდა მივუდგეთ თვით „ეკონომიის“ ცნებას. ხდება ხოლმე, რომ ქარხანასა თუ ფაბრიკაში ზოგავენ ნედლეულს, მატერიალურ და ფიზიკურ რესურსებს, ენერგიას, მაგრამ იქვე ვერ ითვისებენ საწარმოო სიმძლავრეებს, ცდება ჩარხები და ძოწყობილობა, რაციონალურად ვერ ყენებენ მუშახელს.

ეკონომიურად გაუძღვე ეკონომიკას — ეს ნიშნავს **მაქსიმალურად გამოიყენო ძირითადი ფონდები, საწარმოო სიმძლავრენი.** ამ დროს კი მანქანათმშენებლობაში, ქიმიურ მრეწველობაში არსებულ სიმძლავრეებს ძალზე ცუდად იყენებენ, ცვლიანობის კოეფიციენტი ჯერაც მცირეა. ამის შესახებ ბევრჯერ გვითქვამს, მათ შორის ჩვენს ყრილობაზეც, და დღეს საჭირო არ არის ამ დებულების დამადასტურებელი ციფრების მოყვანა. მხოლოდ იმას ვიტყვი, რომ რესპუბლიკის მანქანათმშენებელთა განკარგულებაშია რიცხეული პროგრამული მრთვლის 250-ზე მეტი ჩარხი, მაგრამ ეს დეფიციტური ჩარხები ჯერჯერობით მხოლოდ ერთ ცვლად მუშაობენ. ამის შემდეგ რა ფონდუკუგებაზე შეიძლება ლაპარაკი?

ეკონომიურად გაუძღვე ეკონომიკას — ეს ნიშნავს **უზრუნველყო წარმოების მაღალი რენტაბელობა, პროდუქციის თვითღირებულების შემცირება.** აქ უაღრესად სერიოზული ყურადღება უნდა დავუთმოთ პროდუქციის თვითღირებულების დაგეგმვის საკითხებს, ჩვენ ამაზე მეათე ხუთწლედში არსებითად არ გვიმუშავია. საჭიროა გავითვალისწინოთ ძატერიალური და შრომითი რესურსების გამოყენების პროგრესული ტექნიკურ-ეკონომიკური ნორმები, გეგმით გათვალისწინებული დანახარჯების შემცირება დავუკავშიროთ ახალი ტექნიკის დანერგვის ღონისძიებათა ეკონომიკური ეფექტიანობის ამაღლებას; წარმოების ორგანიზაციის სრულყოფას, საწარმოთა მთელი სამეურნეო საქმიანობის გაუმჯობესებას.

ეკონომიურად გაუძღვე ეკონომიკას — ეს ნიშნავს **შრომის ნაყოფიერების განუხრელი გადიდებისათვის.** აქაც ყველაფერი რიგზე ვერა გვაქვს. გაანგარიშებულია, რომ სამუშაო დროის დანაკარგების შემცირება მხოლოდ 40 პროცენტით შესაძლებლობას მისცემდა რესპუბლიკის მრეწველობას მეათე ხუთწლედში შრომის ნაყოფიერება 27,2 პროცენტით კი არა, 32,5 პროცენტით გაეზარდა. ამ წლების მანძილზე კი სამუშაო დროის დანაკარგების გამო სახელმწიფოს დაკარგა 400 მილიონ მანეთზე მეტი ღირებულების სამრეწველო პროდუქცია, მათ შორის მარტო გასულ წელს — 88 მილიონ მანეთისაზე მეტი. რასაკვირველია, ბევრია მიზეზი, რომლებიც გავლენას ახდენს სამუშაო დროის დაკარგვაზე, მათ შორის ვლიხდებს ნაკლოვანებანი მატერიალურ-ტექნიკურ მომარაგებაში, მაგრამ, პრინციპულად რომ ვთქვათ, შრომის ნაყოფიერების გადიდების ასეთი პოტენციური შესაძლებლობა დაკარგეთ.

დროა ბოლო მოეღოს პრაქტიკას, როცა შრომის ნაყოფიერების ზრდას გეგმავენ მიღწეული დონის მიხედვით, სათანადო გაანგარიშებებისა და სათანადო დასაბუთების გარეშე. შრომის ნაყოფიერების ზრდას უნდა მივაღწიოთ მისი უკეთესი მეცნიერული ორგანიზაციის შედეგად. ამ ზრდის დიდი რეზერვებია წარმოების ავტომატიზაცია და მექანიზაცია, წარმოების საერთო მოცულობაში ხელის შრომის მაქსიმალური შემცირება. ჩვენი უმნიშვნელოვანესი ამოცანაა განვახორციელოთ რესპუბლიკის სახალხო მეურნეობაში ხელის შრომის მექანიზაციის სამუშაოთა 1981-1985 წლების მიზნობრივი კომპლექსური პროგრამა. ჩვენში უკვე დაგეგმილია მექანიზაციის გზით, ხელის შრომის აღმოფხვრის გზით 10 პროცენტით გავზარდოთ შრომის ნაყოფიერება მრეწველობაში, მთლიანად სახალხო მეურნეობაშე, ამის შედეგად მიღებული ეკონომიკური ეფექტი მეტად დიდი იქნება და თითქმის 750-800 მილიონ მანეთს მიაღწევს. ეს კი მთელი სამინისტროს წარმოების მოცულობას უდრის, ისეთისას, როგორიც არის კვების მრეწველობის სამინისტრო.

უნდა გვახსოვდეს, რომ საზოგადოებრივი წარმოების მასშტაბის ზრდის კვალობაზე იზრდება შრომის ნაყოფიერების გადიდების თითოეული პროცენტის მნიშვნელობა. 1985 წელს შრომის ნაყოფიერების მხოლოდ ერთი პროცენტით გადიდების შედეგად ეროვნული შემოსავლის მოცულობა გაიზრდება 73,3 მილიონი მანეთით.

ეკონომიურად გაუძღვე ეკონომიკას — ნიშნავს **რაციონალურად და ეფექტიანად იყენებდე ნედლეულსა და მასალებს** — ცდილობდე ნაკეთობათა წმინდა წონის შემცირებას, წუნის ლიკვიდაციას, ახალ სახეობათა ეკონომიური მასალებისა და შემცველეობის დანერგვას, ნარჩენებისა და დახაკარგების შემცირებას. აქაც დავასახელებთ ციფრს. მასალატევადობის შემცირების თითოეული პროცენტი 1985 წელს მოგვცემს ეროვნული შემოსავლის მატებას 110 მილიონი მანეთის ოდენობით. იმას, თუ რამდენად მნიშვნელოვანია ეს თანხა, მოწმობს ის ფაქტი, რომ სამრეწველო პროდუქციის გამოშვების წლიური გეგმა ადგილობრივი მრეწველობის სამინისტროს — ჩვენი ერთ-ერთი უფროსი სამინისტროს მიხედვით მეთერთმეტე ხუთწლედის პირველ წელს 334 მილიონ მანეთს შეადგენს.

აქვე უნდა თქვას, ამ საქმეშიც იქმნება დისპროპორციები. შარშან სამრეწველო საწარმოებმა და სამშენებლო ორგანიზაციებმა დაზოგეს 13.565 ტონა ლითონი. ამასთან ერთად ზოგიერთმა მთგანმა, ლიფონის ხარჯვის შემცირების ნაცვლად, მისი არარაციონალურად გამოყენების გამო, გადაჭარბა 18.576 ტონა ლითონი. ეს, თუ გნებავთ, ბბოლოდ მოჩვენებითი ეკონომია.

ბევრი გამოუყენებელი რეზერვი გვაქვს ნედლეულის რესურსების მოპოვებისას. საქმე ეხება იმას, რომ უნდა მივაღწიოთ სასაგებელო წიაღისეულის ამოღების კოეფიციენტის ამაღლებას. ზოგჯერ ჩვენ ბარბაროსულად ვუდგებით ამ პრობლემებს. მეათე ხუთწლედში დაახლოებით 33 პროცენტი შეადგინა ქვანახშირის ფაქტობრივმა დანაკარგებმა, რაც დარგის საშუალო მაჩვენებლებზე მნიშვნელოვნად მეტია. აიირათანავად არ ეკიდებიან წიაღის გამოყენების ტყვარჩელში, სადაც რჩება ქვანახშირის მარაგის თითქმის ნახევარი.

ჯერ კიდევ უხეიროდ იყენებენ თვით ძადეულს. არადა, ყველაფერი, რასაც წიაღიდან ვიღებთ, საქმეს უნდა მოხმარდეს. აქაც გვაქვს დიდი რეზერვები. კარგი შედეგები მოგვცა საკედლე მასალების, მინის ტარის, ცემენტის, ასფალტბეტონის და სხვა პროდუქციის წარმოების ნედლეულად მაღნეული საბადოს სპილენძის მადნის გამდიდრების ნარჩენების მოსინჯვამ.

განზრახული გვაქვს ხისდამშავებელი წარმოების ნარჩენების გამოყენება გავზარდოთ 80 პროცენტამდე, ხოლო მერქნისა — 85 პროცენტამდე. მეათე ხუთწლედში ეს მაჩვენებლები შეადგენდა შესაბამისად 45 და 78 პროცენტს. ესეც დიდი რეზერვია და მხარი უნდა დავუჭიროთ სამინისტროს ღონისძიებებს, რომელიც ასე უნარიანად უდგება ამ პრობლემებს. მაგრამ არც ეს არის ზღვარი. გვაქვს შესაძლებლობა, კიდევ უფრო გავზარდოთ პროდუქციის წარმოება თითოეული ტუბური მეტრი მერქნიდან, შევქმნათ წარმოების პრაქტიკულად უნარჩენო ტექნოლოგია. ასეთ ამოცანას ჩვენ მარტო ამ სამინისტროს როდი ვუსახავთ.

ეკონომიურად გაუძღვე ეკონომიკას — ნიშნავს **აამაღლო პროდუქციის საიმედოობა, ხანგამძლეობა და ხარისხი.** ყველა ამ პრობლემას საერთო-სახელმწიფო, მე ვიტყოდი, უდიდესი პოლიტიკური მნიშვნელობა აქვს. პროდუქციის ატესტაციის ახალი პირობები მკაცრ ფარგლებში აქცევს რესპუბლიკას. მეთერთმეტე ხუთწლედში ამ ატესტაციას უკვე აღარ გაიცლის ისეთი მაღალხარისხოვანი სასურსათო პროდუქტები, როგორიც არის სამარკო ღვინოები და კოხიაკები, კონსერვები და სხვ. ეს ჩვენ უკვე ვთქვით სკკპ XXVI ყრილობაზე.

საქმეს ისიც ართულებს, რომ ცალკეულ საწარმოთა ხელმძღვანელები, გაუგებარია, რა მოსაზრებით გეგმავენ სახელმწიფო ხარისხისნიშნიანი პროდუქციის გამოშვების მოცულობის შემცირებას. მაგალითად, ზესტაფონის ფეროშენადნობთა ქარხანაში პროდუქციის ნახევარზე მეტს უშვებდნენ ხარისხის უმაღლესი კატეგორიით, 1985 წლისათვის კი, როცა აე უკვე დამთავრდება უდიდესი მასშტაბის რეკონსტრუქცია, არსებითად, აიგება ახალი ქარხანა, დაიდგმება ახალი, პროგრესული მოწყობილობა, ამხანაგებმა დაგეგმეს ხარისხისნიშნიანი პროდუქცია გამოუშვან მხოლოდ 22 პროცენტის ფარგლებში. გაუგებარი პოლიტიკაა.

ასეთი დაგეგმვის პირობებში შეიძლება ჩაიშალოს ხარისხის უმაღლესი კატეგორიის პროდუქციის გამოშვების მონახაზები: მიმდინარე წელს მისი მოცულობა 12 პროცენტს კი არ შეადგენს, როგორც ეს გათვალისწინებული იყო, არამედ მხოლოდ 11 პროცენტს. ხუთწლედის დამლევს კი შეიძლება ისე მოხდეს, რომ ხარისხის უმაღლესი კატეგორიის პროდუქციის ხვედრითმი წილმა არ გადაამეტოს 15 პროცენტს, მაშინ როცა სოციალისტური ვალდებულებებით გათვალისწინებულია გავზარდოთ 20 პროცენტამდე.

რესპუბლიკის სახელმწიფო საგეგმო კომიტეტმა და სახსტანდარტმა უნდა გადასინჯონ გეგმები და სამინისტროებს, უწყებებისა და საწარმოების მიხედვით განსაზღვრონ ხარისხისნიშნიანი პროდუქციის გამოშვების ზრდის მეთერთმეტე ხუთწლედის წლების დამატებითი დავალებანი.

პროდუქციის ხარისხისათვის, მისი ტექნიკური დონის ამაღლებისათვის საბრძოლველად უნდა დავრაზმოთ ყველა პარტიული ორგანიზაცია, სამეურნეო რგოლი. დაე, ამხანაგებმა იცოდნენ, რომ გეგმა მთლიანად რეალიზებულად ჩაითვლება მხოლოდ იმ პირობით, თუ **სავალებით იქნება უზრუნველყოფილი დასაბუდი მოცულობით ხარისხისნიშნიანი პროდუქციის გამოშვება.**

საჭიროა ყველგან ავამაღლოთ პროდუქციის ხარისხის მართვის დარგობრივი და ტერიტორიული კომპლექსური სისტემების ქმედითობა და ეფექტიანობა.

მოვიყვან ასეთ მონაცემებს. ჩვენში 321 საწარმომ დაწერა ხარისხის მართვის კომპლექსური სისტემა, ხოლო ხარისხისნიშნიან პროდუქციას მხოლოდ 214 საწარმო უშვებს. ისმება კითხვა: რა მისცა ამ კომპლექსურმა სისტემამ დაწარჩენ 107 საწარმოს? სისტემა ხომ თავისთავად კი არა, არამედ, იმისათვის გვჭირდება, რომ უმეტეს უკუგებას გვაძლევდეს.

გვაქვს ისეთი საწარმოებიც, რომლებიც საერთოდ არ უშვებენ ხარისხისნიშნიან ნაწარმს, თუმცა მათი პროდუქცია ატესტაციას ექვემდებარება.

ზარისხის მეორე კატეგორიის პროდუქციას უშვებენ ადგილობრივი, ხე-ტყისა და ხის დამშუშავებელი მრეწველობის სამინისტროების საწარმოები, გაერთიანება „ულმავალმშენებელი“, ქარხანა „საქკაბელი“. პირდაპირ უნდა ვთქვათ: ეს მათ არ ეკადრება.

როგორ მოხდა, მაგალითად, რომ ხარისხის მეორე კატეგორიის პროდუქციის სიაში მოხდა ელმავალი ვალ-11? ეგ რაღაც გაუგებარი რამ ხდება. თავისი ტექნიკური დონით იგი შეესაბამება საპაროური ელმავალმშენებლობის საუკეთესო ნიმუშებს. საუწყებათშორისო კომისია მას რეკომენდაციას აძლევს ხარისხის უმაღლეს კატეგორიაზე წარსადგენად. გზათა სამინისტრო კი, როგორც შემკვეთი, ამ მოდელს უყენებს ახალ მოთხოვნებს, რომლებიც არ არის ტექნიკური პირობებით გათვალისწინებული. აქ საჭიროა ბოლომდე გავერკვეთ და მივიღოთ რაღაც გადაწყვეტილება.

განსაკუთრებით მძიმე მდგომარეობა შეიქმნა ჩარხსაშენებელთა და საინსტრუმენტო მრეწველობის სამინისტროს ჩვენს საწარმოებში. არადა, იყო ფრო, როცა კიროვის სახელობის ჩარხსაშენებელი ქარხანა და ფოლად-თუჯსამსხმელო ქარხანა ჩვენი მრეწველობის ფლაგმანები იყვნენ. მაგრამ უკანასკნელ ხახს, განსაკუთრებით მეათე ხუთწლედის მანძილზე, ძათ მოპოვებული პოზიციების დათმობა იწყეს.

თბილისის ჩარხსაშენებელ საწარმოო გაერთიანებაში უკანასკნელი წლების მანძილზე მიმდინარეობდა ცალკეული საამქროებისა და უბნების ხაწილობრივი რეკონსტრუქცია საწარმოს განვითარების მთავარი მიმართულების გაუთვალისწინებლად. ეს მთავარი მიმართულება კი სპეციალური ჩარხებისა და ავტომატური ხაზების ახალი პროგრესული სერიული პროდუქციის გამოშვებაა.

იმან, რომ არ ყოფილა რეკონსტრუქციის მოფიქრებული კომპლექსური გეგმა, აგრეთვე წარმოების ზუსტი სპეციალიზაცია, საწარმოში შექმნა დისპროპორციები სხვადასხვა საამქროსა და უბნის საწარმოო სიმძლავრეთა გამოყენებაში. ამის შედეგად გაჩნდა ვიწრო ადგილები, რომლებიც ხელს უშლის პროდუქციის გამოშვების გეგმაზომიერ ზრდას. ყოველივე ამის გამო ახლა შეიმჩნევა სპეციალური ჩარხებისა და ავტომატური ხაზების გამოშვების საწარმოო ფართობების მწვავე ნაკლებობა.

სამწუხაროდ, სათანადო სიზუსტით არ არის განსაზღვრული ამ გაერთიანების განვითარების პერსპექტივა. ამაში ბრალი მიუძღვით აგრეთვე ცენტრალური კომიტეტის განყოფილებებსა და სხვა რესპუბლიკურ ორგანოებს. არ წყდება დაბა წალკაში 20 ათასი კვადრატული მეტრი ფართობის საწარმოო კორპუსის მშენებლობის საკითხი, სადაც დაგეგმილი იყო სერიული ჩარხების გამოშვების ათვისება.

აეიღოთ ამ სამინისტროს მეორე საწარმო — რუსთავის ფოლად-თუჯსამსხმელო ქარხანა, რომელიც 12 წელია მშენებარე ობიექტებს შორის ირიცხება. მშენებლობა 1969 წელს დაიწყო, მაგრამ მხოლოდ 1977 წელს აღმოაჩინა ჩარხსაშენებელი და საინსტრუმენტო მრეწველობის სამინისტრომ, რომ ქარხნის დაპროექტებისა და მშენებლობის დროს დაშვებული იყო მეტად უხეში შეცდომები და ხარვეზები. დღემდე ვასწორებთ მათ, მაგრამ საქმე ბოლომდე მაინც ვერ მივიყვანეთ.

რა მოხდა? სად არის ასეთი გაჭიანურებული რეკონსტრუქციის ფესვები? შესაბამისმა ორგანოებმა უნდა გაარკვიონ ყოველივე ამის მიზეზები და განსაზორციელონ ყველაზე სასწრაფო ღონისძიებანი აღნიშნულ ნაკლოვანებათა აღმოსაფხვრელად. ასე ვიღარ გაგრძელდება.

პასუხისმგებლობა ამ ნაკლოვანებებისათვის, უწინარეს ყოვლისა, ეკისრებათ საწარმოთა ხელმძღვანელებს, პარტიულ და პროფკავშირულ ორგანიზაციებს და, რა თქმა უნდა, რესპუბლიკის ხელმძღვანელობას.

გვინდა, რომ ჩარხსაშენებელი და საინსტრუმენტო მრეწველობის სამინისტროს დახმარება უფრო კონკრეტული და უფრო საგნობრივი იყოს.

და კიდევ ერთი საკითხი. ეს არის პროდუქციის ნომენკლატურის განახლება. ესეც ფრიად მნიშვნელოვანი, პრინციპული საკითხია. აქ სერიოზული საბაბი გვაქვს ფიქრისათვის, განსაკუთრებით მანქანათმშენებლობასა და მსუბუქ მრეწველობაში. არ შეიძლება, მაგალითად, მართებულად მივიჩნიოთ, რომ მანქანათმშენებელ საწარმოებში უკვე ათი წელია ერთი და იგივე პროდუქცია გამოდის, რომელიც წარმოების მთელი მოცულობის მნიშვნელოვან ნაწილს შეადგენს. მთელ რიგ სხვა საწარმოებში ეს მაჩვენებელი კიდევ უფრო მაღალია.

ახალი ხუთწლედი, თქვა ყრილობაზე ამხანაგმა ლ. ი. ბრეჟნევმა, **სერიოზული გამოცდა იქნება მშენებლებისათვის.** მთავარი ამოცანა, რომელიც მშენებელთა წინაშე დგას, ის არის, რომ მიაღწიონ „კაპიტალდაბანდებათა მზარდი მოცულობის სრულ ათვისებას, სამშენებლო ინდუსტრიისა და სამშენებლო-სამონტაჟო ორგანიზაციების სიმძლავრეთა ზრდას, დაუმთავრებელი მშენებლობის შემცირებას, უმნიშვნელოვანეს მშენებლობებზე ძალებისა და რესურსების კონცენტრაციას. ამის გზაა კაპიტალური მშენებლობის დაგეგმვისა და ორგანიზაციის სრულყოფა.

რა ვაშენოთ? სად ვაშენოთ? როდის ვაშენოთ? — ყველა ამ საკითხს პარტიული, სახელმწიფო პოზიციებიდან უნდა ვუდგებოდეთ. მშენებლობისათვის დახარჯულ ყოველ მანეთს დიდი სახელმწიფოებრივი პასუხისმგებლობის გრძნობით უნდა ვუდგებოდეთ. სწორედ ასეთ მიდგომას ველით სახელმწიფო საგეგმო კომიტეტისაგან. დამეთანხმებით, რომ არ უნდა იყოს ისეთი ვითარება, როცა ობიექტის მშენებლობა უკვე დამთავრებულია, და მხოლოდ მაშინ გამოირკვევა, რომ უკეთ და უფრო ეფექტიანად შეიძლებოდა დახარჯული ძალებისა და სახსრების გამოყენება. ჩვენ კი ასეთ ფაქტებს ყოველ ნაბიჯზე ვაწყდებით.

ჩვენ უნდა ვაშენოთ ყველაზე თანამედროვე ტექნოლოგიის, მეცნიერებისა და ტექნიკის უახლესი მიღწევების საფუძველზე. ძალზე საჭიროა, როგორც ეს აღინიშნა პარტიის ყრილობაზე, ზუსტად დავიცვათ სწორი პროპორციები „კაპიტალდაბანდებათა მოცულობებისა და ათვისების ვადების დაგეგმვაში, საწარმოო დანიშნულების ობიექტებისა და მათი თანმდევი სოციალური, კულტურული და საყოფაცხოვრებო დანიშნულების ობიექტების მიხედვით.

თუ რამდენად აქტუალური პრობლემაა ეს, ჩანს იმით, რომ, მაგალითად, მეათე ხუთწლედში კვაისის მაღაროთსამმართველოს არასაწარმოო ობიექტების მშენებლობისათვის გათვალისწინებული 1.300 ათასი მანეთი „კაპიტალური დაბანდებებიდან ათვისებულია მხოლოდ 617 ათასი მანეთი, ესე იგი ნახევარზე ნაკლები, ხოლო უკანასკნელი ორი წლის განმავლობაში ათვისებული იყო „კაპიტალურ დაბანდებათა მხოლოდ 20 პროცენტი. შრომის, ცხოვრების პირობები კი იქ საკმაოდ რთულია. ჩვენ ცენტრალური კომიტეტის ბიუროზეც საგანგებოდ გავარჩიეთ ეს საკითხი და ზოგიერთი ამხანაგი ძალიან მკაცრად დავსაჯეთ, პარტიიდანაც კი გავრიცხეთ.

80-იან წლებში რესპუბლიკაში აშენდება მთელი რიგი მსხვილი საწარმოები. უკვე დღეს ზუსტად უნდა განვსაზღვროთ თითოეული ობიექტის მშენებლობის თანამიმდევრულობა სიმძლავრეთა დროული და სრული ათვისების გათვალისწინებით. დაე, ჩვენთან უცილობელი წესი გახდეს: ობიექტი საექსპლოატაციოდ გადაცემული მხოლოდ მას შემდეგ ჩაითვლება, როცა იმათ ვინც ამ საწარმოში უნდა იმუშაოს, შრომისა და ყოფაცხოვრების ყველა საჭირო პირობას შეუქმნიან.

სამშენებლო კონვეიერი ახალ რელსებზე უნდა დადგეს. შემკვეთის სამსახურის სრულყოფასთან ერთად საჭიროა განვახორციელოთ ღონისძიებანი, რათა ამაღლდეს მოიჯარის როლი, რომელიც მოგალე იქნება უზრუნველყოს შემკვეთისათვის საექსპლოატაციოდ სავსებით გამზადებული თითოეული ობიექტის ჩაბარება.

დღეს კვლავ იძულებული ვართ დავუბრუნდეთ ერთდროულად მშენებარე ობიექტების რაოდენობის შეზღუდვის, დაუმთავრებელი მშენებლობის შემცირების აუცილებლობის საკითხს, რომლის მოცულობა 1981 წლის 1 იანვრისათვის 1.373 მილიონ მანეთს, ანუ კაპიტალურ დაბანდებათა წლიური გეგმის 94 პროცენტს შეადგენდა, ეს, თუ შეიძლება ასე ითქვას, მკვდარი კაპიტალია.

სწორედ ამიტომაც მთელი მეცადინეობა უნდა მოვახმაროთ ძირითადი ფონდების ამოქმედების გეგმის შესრულებას. საქმრისია ითქვას, რომ 1980 წელს ამ მიმართულებას შესრულება შესაძლებლობას მოგვცემდა დაუმთავრებელი მშენებლობის მოცულობა ამ მარტო მაქსიმალურად მიგვიახლოებინა ნორმატივისათვის, არამედ შეგვიმცირებინა კიდეც იგი აბსოლუტური გამოხატულებით 240 მილიონი მანეთით. შედარებისათვის ვიტყვით, რომ ეს თანხა უდრის ყინგლალი ჰიდროელექტროსადგურისა და ვარციხის ჰიდროელექტროსადგურების „კასკადის სახარჯთაღრიცხვო ღირებულებას, ან რესპუბლიკის სოფლის მეურნეობის სამინისტროს „კაპიტალურ დაბანდებათა მთელ წლიურ მოცულობას. აი, რა რეზერვებია ამ დარგში.

„კაპიტალური მშენებლობის სფეროსადმი პარტიული ხელმძღვანელობის გაძლიერება მოითხოვს ანგარიშვების სისტემის შემდგომ მოწესრიგებას, რომლის დაუბვეწაობის გამო თვალთახედვის გარეთ და უკონტროლოდ რჩებოდა რესპუბლიკაში მშენებარე ბ

საქართველოს პარტიული აქტივის კრება

(გაგრძელება).

რამდენადაც ჩვენს აქტივის კრებაზე საქმე ეხება ეკონომიკის ვიწრო ადგილებს, შეეხერდები **სოფლის მეურნეობის პროდუქტების წარმოებასა და გადასამუშავებელ ბაზას შორის არსებულ დისპროპორციებზე.** ესეც ითქვა სკკპ XXVI ყრილობაზე. აღვნიშნეთ, რომ 1972 წლიდან მოყოლებული რესპუბლიკაში ჩაის, ყურძნის, ციტრუსებისა და ხილის წარმოება მთლიანად თითქმის 150 პროცენტით გაიზარდა, კვების მრეწველობის სიმძლავრეები კი მხოლოდ სანახევროდ. ამაზე ჩვენ, აგრეთვე, ვილაპარაკეთ საქართველოს კომპარტიის ყრილობაზეც.

ამ პრობლემას განსაკუთრებით დიდ მნიშვნელობას ვანიჭებთ, რადგან მასზე ბევრად არის დამოკიდებული ჩვენი სასურსათო პროგრამის განხორციელება.

სოფლის მეურნეობის პროდუქციის წარმოების მასშტაბი მეთერთმეტე ხუთწლედში და უფრო შორეული პერსპექტივით სულ უფრო გაიზრდება. სწორედ ეს არის ყრილობაზე წამოყენებული პარტიის ეკონომიკური სტრატეგიის პრინციპული დებულება. ამოცანა ის არის, რომ ეს პროდუქცია მომხმარებლებს მივაწოდოთ უმცირესი დანაკარგებით. დანაკარგები კი ჯერ კიდევ მნიშვნელოვანია. ჩვენ ვკარგავთ 20_25 პროცენტამდე სოფლის მეურნეობის პროდუქციას.

ჯერ კიდევ სათანადოდ ვერ არის მოგვარებული კონვეიერი: სოფლის მეურნეობის პროდუქტების წარმოება — დამზადება — ტრანსპორტირება — შენახვა — გადამუშავება. წარმოქმნილი დისპროპორციის აღმოსაფხვრელად საჭიროა, უწინარეს ყოვლისა, განვავითაროთ გადამუშავებელი მრეწველობის სიმძლავრეები.

როგორც ძირითადი მიმართულებებით არის გთავალისწინებული, რესპუბლიკაში მზადდება ჩაის ფოთლის, ყურძნისა და სოფლის მეურნეობის სხვა პროდუქციის გადამმუშავებელი ახალი სიმძლავრეები. მხოლოდ იმ პირობით შეიძლება განსხვავების აღმოფხვრას ჩაის ფოთლის დამზადებისა და ჩაის ფაბრიკების სიმძლავრეთა ზრდას შორის, განსაკუთრებით ნედლეულის შემოსვლის „პიკის“ დღეებში, თუ უახლოეს სამ-ოთხ წელიწადში პირველადი გადამუშავების ფაბრიკების სადღეღამისო სიმძლავრე 10-11 ათას ტონამდე გაიზრდება.

საკმარისი არ არის ხილის გადამმუშავებელი სიმძლავრეებიც, განსაკუთრებით ქართლის ზონაში. საკითხის ოპტიმალური გადაწყვეტისათვის საკონსერვო პროდუქციის წარმოების სიმძლავრეები ხუთწლედის დამლევისთვის თითქმის ერთიორად უნდა გაიზარდოს. ძალზე მნიშვნელოვანია, რომ საკონსერვო მრეწველობის ახალი ობიექტები რაციონალურად იყოს განლაგებული რეგიონების მიხედვით. აქაც ზოგჯერ მოსდით შეცდომები.

დაგეგმილი რაოდენობის ყურძნის ხარისხობრივ გადამუშავებას უზრუნველვყოფთ, თუ პირველადი მეღვინეობის სიმძლავრეები გადიდდება 1.050-1.100 ათას ტონა ყურძნამდე. ახლა ეს სიმძლავრეები მხოლოდ 715 ათასი ტონისათვის არის გათვალისწინებული.

ჩვენი ღვინის მრეწველობა უზრუნველყოფილი უნდა იყოს ღვინის საცავებისათვის საჭირო სპეციალური ჭურჭლით, რომლის დეფიციტი ხელს უშლის რესპუბლიკაში ხარისხოვანი მეღვინეობის განვითარებას. აქაც უდიდესი რეზერვებია.

იმისათვის, რომ გადავწყვიტოთ ყველა ეს ამოცანა, უნდა გამოვიყენოთ ძველი ჩვენი შესაძლებლობანი, სწორად გავანაწილოთ ძალები და საშუალებანი, მოვაგვაროთ პარტიული და საბჭოთა ორგანოების ზუსტი მუშაობა.

აგროსამრეწველო კომპლექსის განვითარებისა და რესპუბლიკის სასურსათო პროგრამის ფარგლებში მისი განხორციელების გზები ზუსტად განისაზღვრა ჩვენს ყრილობაზე. ახლა ამოცანა ის არის, რომ მიეაღწიოთ ყოველივე დასახულის განხორციელებას: გამოვავლინოთ და ავამოქმედოთ რეზერვები, რომლებიც უზრუნველყოფს სოფლის მეურნეობის პროდუქციის წარმოებისა და დამზადების მნიშვნელოვან ზრდას. რეკორდულ 1980 წელთან შედარებით: უზრუნველვყოთ სასოფლო-სამეურნეო წარმოების იმ დარგების დიდად ინტენსიური განვითარება, რომლებიც მონაწილეობას მიიღებენ საერთო-საკავშირო სასურსათო პროგრამის ჩამოყალიბებაში; მივაღწიოთ სასოფლო-სამეურნეო წარმოების იმ დარგების დაჩქარებულ განვითარებას, რომლებიც საკავშირო რესპუბლიკის სასურსათო პროგრამის რეალიზაციისათვის.

საჭიროა მივაღწიოთ სოფლის მეურნეობაში კაპიტალდაბანდებათა უკეთგები მკვეთრ გადიდებას, მისი ყველა დარგის პროდუქტიულობის ზრდას, მიწის — მთელი სასოფლო-სამეურნეო წარმოების საფუძველთა საფუძვლის რაციონალურ გამოყენებას. ჩვენი მადლიანი მიწის ყოველი ჰექტარი უნდა მუშაობდეს სრული ძალით — სწორედ ეს არის სოფლის მეურნეობის პროდუქციის წარმოებისა და დამზადების ზრდის ამაღლების მთავარი რეზერვი. მეთერთმეტე ხუთწლედით უნდა გახდეს მიწაზე მეურნეობრიობის კულტურის მკვეთრი ამაღლების ხუთწლედი. ასეთია ახლა ამოცანა და მისი განხორციელება რესპუბლიკის პარტიული ორგანიზაციის ვალია.

ჩვენ გვაქვს ზუსტად შემუშავებული პროგრამა „საქართველოს სს რესპუბლიკაში სამხრეთული და სუბტროპიკული კულტურების წარმოების გადიდებისა და სოფლის მეურნეობის შემდგომი დაჩქარებული განვითარების ღონისძიებათა შესახებ“ სკკპ ცენტრალური კომიტეტისა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს დადგენილების შესასრულებლად. ამ პროგრამით ყველაფერი ზუსტად და კონკრეტულად არის განსაზღვრული. ცნობილია მიჯნები, რომლებსაც უნდა მივაღწიოთ; და მათი მიღწევის გზები დღესვე უნდა გავკვალოთ.

1990 წელს საქართველომ უნდა აწარმოოს 700 ათასი ტონა ხარისხოვანი ჩაის ფოთოლი. ამისათვის კი საჭიროა გავაშენოთ 11 ათას ჰექტარზე მეტი ახალი ჩაის პლანტაციები და ამ ფართობის ნახევარზე დავრგათ ვეგეტაციურად გამრავლებული „კოლხეთის“ კლონის ნერგები. ამისათვის საჭიროა 15 ათასი ჰექტარი ჩაის პლანტაციის ელექტრიფიკაცია. ეს კი ნიშნავს, რომ 1985 წელს შექანიზაციის გზით მოიკრიფება 250 ათასი ტონა ჩაის ფოთოლი. ეს უკვე სოლიდური წინგადადგმული ნაბიჯი იქნება. საამისოდ 57 ჰექტარზე უნდა ავაგოთ ნისლწარმომქმნელი დანადგარები, ურომლისოდაც ვერ შეეძლება ახალი ჩაის პლანტაციების გაშენებისათვის საჭირო 90 მილიონი ნერგის მიღებას. ეს კი თავის მხრივ მოითხოვს, რომ „საქმთავარენერგოს“ სამმართველომ უთუოდ შეასრულოს პლანტაციების ელექტრიფიკაციის გეგმა.

დრო ჩაის ხარისხის გაუმჯობესების შესახებ ლაპარაკიდან კონკრეტულ საქმეებზე გადავიდეთ.

1990 წელს საქართველომ უნდა აწარმოოს 100 ათასი ტონა ლიმონი. აღარაფერს ვამბობ იმაზე, რომ ციტრუსების წარმოება უნდა გავადიდოთ ნახევარ მილიონ ტონამდე. ამჯერად იგულისხმება მხოლოდ ლიმონი. ამისათვის მარტო მეთერთმეტე ხუთწლედში ლიმონარიუმები უნდა აშენდეს ათას ჰექტარზე. ამავე დროს ეს სამუშაოები არადამაკმაყოფილებლად მიმდინარეობს, და მინისტრთა საბჭო უნდა გაერკვეს შექმნილი მდგომარეობის მიზეზებში.

1990 წელს საქართველომ უნდა აწარმოოს 1600 ათასი ტონა ყურძენი. ამისათვის ვაზი უნდა ჩაიყაროს 30 ათას ჰექტარზე და ამ ვენახების დიდი ნაწილი უნდა გაშენდეს ახალი ხუთწლედის პირველ ორ წელიწადში, რათა ხუთწლედის დამლევისათვის მათ დაიწყონ მსხმოიარობა.

1985 წლისათვის უნდა მივაღწიოთ კარტოფილისა და ბოსტნეულის წარმოების მაღალ მიჯნებს: შესაბამისად 500 და 750 ათას ტონას.

უკანასკნელი წლების მანძილზე ბევრი რამ გაკეთდა მეცხოველეობის განვითარების დარგში. მაგრამ გასაკეთებელი ბევრად მეტია. უწინარეს ყოვლისა, უნდა აღმოვფხვრათ შეფერხებები ხორცითა და მეცხოველეობის სხვა პროდუქტებით მოსახლეობის მომარაგებაში» და აქ უნდა ავამოქმედოთ წველადობის, პირუტყვისა და ფრინველის პროდუქტიულობის გადიდების რეზერვები.

მუდამ უნდა გვახსოვდეს, რომ სრულფასოვანი და საკმარისი რაოდენობის სურსათით მოსახლეობის მომარაგების პრობლემა ეს არის, როგორც ამხანაგმა ლ. ი. ბრეჟნევმა აღნიშნა XXVI ყრილობაზე, არა მარტო ეკონომიკური, არამედ პოლიტიკური, დიდმნიშვნელოვანი სოციალური პრობლემაც. იმაზე, თუ როგორ კმაყოფილდება ადამიანთა მოთხოვნილება სურსათ-სანოვაგეზე, მნიშვნელოვანწილად არის დამოკიდებული მათი ჯანმრთელობა, გუნება-განწყობილება, შრომითი აქტიურობა.

სწორედ ამიტომ დღეს საკითხი ასე დგას: **მეთერთმეტე ხუთწლედის პირველმა წელმა უნდა მოგვიტანოს საგრძნობი ძვრები მეცხოველეობის პროდუქციის წარმოებაში.** უფრო ფართოდ უნდა გამოვიყენოთ ამისათვის პირადი საკარმიდამო მეურნეობის შესაძლებლობანი. ჩვენ მნიშვნელოვანი გამოცდილება შევიძინეთ მეცხოველეობის პროდუქტების წარმოებაში საზოგადოებრივ მეურნეობებთან პირადი საკარმიდამო მეურნეობის კოოპერაციის მხრივ.

სკკპ XXVI ყრილობამ მეცხოველეობა სოფლად დამკვრელურ ფრონტად გამოაცხადა. მისი შემდგომი განვითარება კი წარმოუდგენელია, თუ არ იქნა მტკიცე საკვები ბაზა. მაგრამ მეცხოველეობა ჯერ კიდევ ცუდად არის უზრუნველყოფილი ჩვენში სრულფასოვანი საკვებით. საკვებწარმოებისათვის კვლავ ყველაზე მწირ, ურწყავ და გამოფიტულ სავარგულებს გამოჰყოფენ, ეფექტიანად არ იყენებენ სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკას. სერიოზული ნაკლოვანებანი გვაქვს სასუქებით უზრუნველყოფასა და მათ რაციონალურ გამოყენებაში. ეს კი ამცირებს საკვები კულტურების მოსავლიანობას.

იმისათვის, რომ მივაღწიოთ გარდატეხას ამ დარგში, უწინარეს ყოვლისა, უნდა შევცვალოთ თვით დამოკიდებულება მისდამი. ამისათვის ყოველ რაიონში უნდა გადავსინჯოთ სათესი ფართობების სტრუქტურა, შევიმუშაოთ სავარგულების ეფექტიანობის ამაღლების კონკრეტული ღონისძიებანი, გავაფართოოთ მრავალწლოვანი ბალახების, აგრეთვე პარკოსანი კულტურების: ბარდის, ცერცველას, და განსაკუთრებით სოიის ნათესები, ამისთან უთუოდ გადავწყვიტოთ მეთესლეობის საკუთარი ბაზის შექმნის საკითხი.

ამავე დროს ყოველმხრივ უნდა გამოვიყენოთ ისეთი რეზერვები, როგორიც არის სასოფლო-სამეურნეო წარმოების ნარჩენები. მეცნიერთა ერთობ დაახლოებითი გაანგარიშებით, რესპუბლიკაში ყოველწლიურად არის 150 ათასი ტონა საკვები ერთეული მოცულობის ასეთი რეზერვები, მაგრამ მათ ცუდად ვიყენებთ. მარტო კომბინირებულ საკვებში ცეოლითიანი დანამატების შეტანის გზით შეიძლება 20 ათას ტონაზე მეტი კომბინირებული საკვების დაზოგვა.

პირდაპირ უნდა ითქვას: ზოგიერთი ჩვენი მეცნიერი ცოტას აკეთებს საკვებწარმოების აღმავლობისათვის. რასაკვირველია, ეს ყველას არ ეხება. მეცნიერთა უმრავლესობა, აქტიურად მონაწილეობენ ამ საქმეში, მაგრამ, სამწუხაროდ, გვყავს ისეთებიც, რომლებიც განზე უდგანან საკვებწარმოების განვითარების პრობლემებს. მეთერთმეტე ხუთწლედში საჭიროა უფრო ეფექტიანად ვიმუშაოთ, რათა შევქმნათ ინტენსიური ჯიშის საკვები კულტურები, გამოვიყენოთ მათი მოყვანის პროგრესული მეთოდები, აგრეთვე შევქმნათ სამთო საკვებწარმოებისათვის საჭირო დიდმწარმოებლური სასოფლო-სამეურნეო მანქანები და მოწყობილობა.

სასოფლო-სამეურნეო წარმოების შემდგომი აღმავლობის ამოცანა მთელი პარტორგანიზაციის, თითოეული კომუნისტის საქმეა. ეს საყოველთაო-სახალხო ამოცანაა.

კონკრეტული ზრუნვა კონკრეტული ადამიანისათვის, მისი საჭიროებებისა და მოთხოვნილებებისათვის—პარტიის ეკონომიკური პოლიტიკის თავდადათვია. ეს სიტყვები ეკუთვნის ამხანაგ ლ. ი. ბრეჟნევს. ასე თქვა მან სკკპ XXVI ყრილობაზე და ხაზგასმით აღნიშნა უბრალო, მაგრამ მეტად მნიშვნელოვანი აზრი: მოსახლეობისათვის საქონლის წარმოება, მომსახურების სფეროს განვითარება უპირველესი პარტიული საქმეა. საქონლისა და მომსახურებაზე მოსახლეობის მოთხოვნილების შეწონასწორებული დაკმაყოფილება ფუნდადი შემოსავლის ზრდის გათვალისწინებით მომწიფებული სოციალიზმის ობიექტური კანონზომიერებაა და ამას მუდამ უნდა ვითვალისწინებდეთ ჩვენს ყოველდღიურ მუშაობაში.

შეიქმნა დისპროპორცია საცალო საქონელბრუნვის ზრდასა და მოსახლეობის შემსყიდველ ფონდებს შორის, რომლებიც ბევრად მაღალია. **საჭირო რაოდენობის საქონლით მყიდველობითი მოთხოვნის შეწონასწორება** ნიშნავს უზრუნველვყოთ რესპუბლიკისათვის გამოყოფილი სამაზრო ფონდების მიწოდების უთუო შესრულება, ეს ნიშნავს ვიღვწოდეთ იმისათვის, რომ გავზარდოთ რესპუბლიკაში ჩამოსული დამსვენებელთა და ტურისტთა უდიდესი რიცხვის გათვალისწინებით ხორცისა და მისი პროდუქტების, რძისა და მისი პროდუქტების, კვერცხის დოტაციის სიდიდე. ეს მინისტრთა საბჭოს, სახელმწიფო საგეგმო კომიტეტის ფუნქციებია.

ასეთი შეწონასწორების მიღწევა, უმთავრესად, შეიძლება იმ გზით, რომ ყველაზე სრულად და ყველაზე ეფექტიანად გამოვიყენოთ მთელი შინაგანი რეზერვები და შესაძლებლობანი, აღმოვფხვრათ საქონლის დაუდევარი ტრანსპორტირებითა და შენახვით, მისი ცუდი შეფუთვითა და დაფასოებით, გაფუჭებითა და დატაცებით გამოწვეული დანაკარგები, გავზარდოთ სხვადასხვა სასურსათო ნახევარფაბრიკატის წარმოება, ყაირათიანად გამოვიყენოთ ნარჩენები ღორისა და ფრინველის გასუქებისათვის და ა. შ. და ბოლოს — ავამაღლოთ მოსახლეობის მომსახურების კეფლტურა.

ამ შეწონასწორების უზრუნველყოფა განსაკუთრებით საჭიროა, თუ გავითვალისწინებთ, რომ მეთერთმეტე ხუთწლედში დასახულია დაახლოებით 27,3 პროცენტით გაიზარდოს მოხმარების ფონდი ერთ სულ მოსახლეზე გამოსაყენებელ ეროვნულ შემოსავალში. რეალური შემოსავალი ერთ საშუალო ოჯახზე გაანგარიშებით 854 მანეთით გაიზრდება და 5023 მანეთს მიაღწევს. დასახულია მუშა-მოსამსახურეთა საშუალო თვიური ხელფასი გაიზარდოს თითქმის 20 პროცენტით, — ეს, ალბათ, ყველაზე დიდი მაჩვენებელია ქვეყანაში, ხოლო კოლმეურნეთა შრომის თვიური ანაზღაურება — 15 პროცენტით და მეტად.

თანამიმდევრულად უნდა გავუმჯობესოთ მშრომელთა საბინაო პირობები. არ უნდა დავივიწყოთ, რომ დაახლოებით 14 ათასი ოჯახი ჯერ კიდევ ცხოვრობს ჩვენში ბარაკებსა და სარდაფებში, ხოლო 5 ათასი — ძველ და ავარიულ სახლებში. სულ საცხოვრებელი ფართობის მისაღებად აღრიცხვაზეა 100 ათასზე მეტი ოჯახი. იმისათვის, რომ დავაკმაყოფილოთ ისინი, საჭიროა დაახლოებით 5,5 მილიონი კვადრატული მეტრი საცხოვრებელი ფართობი. ეს კი ნიშნავს, რომ აღრიცხვაზე აყვანილი ყველა ოჯახის კეთილმოწყობილი ბინებით უზრუნველაყოფად, კიდევაც რომ ვაშენოთ სწრაფი ტემპით, სულ ცოტა 9_10 წელი დაგვჭირდება. ამიტომ ყველაფერი უნდა ვიღონოთ, რათა საბინაო მშენებლობის მოცულობა არათუ არ მცირდებოდეს, ზოგან კი არის განწყობილება შემცირონ კაპიტალდაბანდებანი, არამედ, პირიქით, კიდევ უფრო იზრდებოდეს.

სერიოზული ყურადღება უნდა დავუთმოთ სასკოლო მშენებლობას, შევიმუშაოთ ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის გაუმჯობესების ღონისძიებათა პროგრამა. ესეც მწვავე სოციალური პრობლემა გახლავთ. შესაბამისი რესპუბლიკური და ადგილობრივი ორგანოები უფრო საფუძვლიანად უნდა მოეკიდონ ამ პრობლემას.

აქ დგება ასეთი საკითხი — როგორ შევათანხმოთ ყოველდღიურად მზარდი სასკოლო მშენებლობა ზოგიერთი ამხანაგის მტკიცებასთან, რომ არ კმარა მოსწავლეთა ადგილები? გაანგარიშება კი, მართალია, ჯერჯერობით, მეტად საორიენტაციო, გვიჩვენებს, რომ მოსწავლეთა ადგილები ჩვენ საკმარისად უნდა გვქონდეს. გვაქვს კარგი მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა. მაგრამ იგი რეგიონების მიხედვით მთლად რაციონალურად არ არის განლაგებული. ზოგჯერ არც კაპიტალური დაბანდებანი ნაწილდება მთლად ობიექტურად და სამართლიანად.

არსებული მონაცემებით, ახლა მესამე ცვლაში მეცადინეობს 3,6 ათასი მოსწავლე. ეს, ძირითადად, თბილისში და ნაწილობრივ აფხაზეთში. თუ გავითვალისწინებთ, რომ მეათე ხუთწლედში ჩვენში ყოველდღიურად ბარდებოდა საშუალოდ 34 ათასი მოსწავლის ადგილი, ვნახავთ, რომ მესამე ცვლის გაუქმების ამოცანა შეიძლება უახლოეს წლებში გადაწყდეს. მშენებლობის ასეთი მოცულობის დროს ეს არც ისე რთული პრობლემაა.

კარგი იქნება, რომ განათლების სამინისტრო უფრო კომპეტენტურად ერკვეოდეს, თუ რამდენი მოსწავლის ადგილია რესპუბლიკაში, რამდენია ჩვენში მეცადინეობისათვის გამოუსადეგარი სკოლის შენობა, როგორია სასკოლო ბაზის დეფიციტი თითოეულ რეგიონში. სამწუხაროდ, ასეთი მონაცემები სამინისტროს არა აქვს.

გამოდის, რომ მეათე ხუთწლედში ჩვენ ვახორციელებდით საგანგებო ღონისძიებებს სკოლების მშენებლობის დასაჩქარებლად და ჯერჯერობით ვერ ვერკვეოდით, რამდენი, სად და როგორი სკოლები უნდა გვეშენებინა. აქვე უნდა ითქვას, რომ ბოლო წლებში ჩვენი მშენებლები ნაკლებ ყურადღებას უთმობენ სასკოლო მშენებლობას. წინათ უცილობელი კანონი იყო მოსწავლეთა ადგილების საექსპლოატაციოდ გადაცემის გეგმათა უთუო შესრულება, შარშანწინ და შარშან კი არცთუ ისე კარგმა ტენდენციებმა იჩინა თავი.

ნაკლოვანებანია აგრეთვე სკოლამდელთა დაწესებულებებითა და სკოლასთან არსებული ინტერნატებით უზრუნველყოფაში. ახლა რესპუბლიკაში სკოლამდელ ბავშვთა დაწესებულებები 6 წლამდე ასაკის ბავშვთა საერთო რიცხვს 27,2 პროცენტს მოიცავენ (ქვეყანაში ეს მაჩვენებელი 43 პროცენტია). სკოლასთან არსებული ინტერნატები, გახანგრძლივებული დღის ჯგუფები და სკოლები მოიცავენ სულ 14,9 პროცენტს (ქვეყანაში — 32,2 პროცენტს).

სკოლამდელი დაწესებულებებთან, სკოლასთან არსებული ინტერნატებთან, გახანგრძლივებული დღის ჯგუფებითა და სკოლებით მოსახლეობის უზრუნველყოფის საკითხი სერიოზული სოციალური, თუ გნებავთ, პოლიტიკური საკითხია. ასეთ ხასიათს იგი იმიტომ იძენს, რომ წარმოებაში შრომითი რესურსების ჩაბმა დღევანდელი დღის უცილობელი მოთხოვნაა. მეორე მხრივ, ეს მთელი ჩვენი აღმზრდელობითი მუშაობის შემადგენელი ნაწილია.

პარტია და სახელმწიფო დიდ ყურადღებას უთმობენ იმას, რომ რაც შეიძლება კარგი პირობები შეიქმნას მოსახლეობის ზრდისა და მოზარდი თაობის აღზრდისათვის, ნათქვამია, რომ ჩვენს ქვეყანაში სისტემატიურად უმჯობესდება პირობები, რომლებიც საშუალებას გვაძლევს რაც შეიძლება სრულად შევახამოთ საზოგადოებრივ წარმოებაში მუშაობა დედობასთან.

დიდი შეღავათები დაუწესდათ მრავალშვილიან ოჯახებსა და მრავალშვილიან დედებს. ჩვენ შემთხვევით არ აღვძრავთ ამ საკითხებს, რადგან ისინი უმჭიდროესად არის დაკავშირებული დემოგრაფიის პრობლემებთან, ეს პრობლემები კი უნდა აღელვებდეს ყველა ჩვენთაგანს — პარტიულ, საბჭოთა, სამეურნეო მუშაკებს, და ყველანი რაც შეიძლება სერიოზულად უნდა ვმუშაობდეთ ამ პრობლემების გადასაწყვეტად. ზოგიერთს ურჩევნია გვერდი აუაროს ამ საკითხებს, რატომღაც უხერხულად მიაჩნია მათზე ლაპარაკი, სინამდვილეში კი აქ არავითარი უხერხულობა არ არის. ბევრ რეგიონში, ბევრ რესპუბლიკაში, და მათ შორის საქართველოშიც, ისე როგორც მთელ ქვეყანაში, ძალზე არახელსაყრელი დემოგრაფიული სიტუაცია იქმნება. ყოველივე ეს განვლილი ომის გამოძახილია. ვიმეორებ, ეს სახელმწიფო, პოლიტიკური პრობლემაა, და მას ხელი უნდა მოვკიდოთ კონკრეტულად, საქმიანად ყველგან — ყოველ რაიონში, ყოველ ქალაქში და, რა თქმა უნდა, ყოველ ოჯახში.

ყველანი ვეთანხმებით ამ მოსაზრებას, პრაქტიკული დასკვნები კი არ გამოგვაქვს. გუშინ ლენინის ორდენები და „სოციალისტური შრომის გმირის „ნამგლისა და უროს“ ოქროს მედლები გადაეცეთ ჩვენი მრავალეროვანი რესპუბლიკის ოთხ სახელოვან წარმომადგენელს. სპეციალურად დავინტერესდი — რამდენი შვილი ჰყავთ. აღმოჩნდა, რომ მარტო მამაჯასანის ძე აბაშიძეს ჰყოლია ხუთი შვილი და ათი შვილიშვილი, დანარჩენები კი თავს ვერ მოიწონებენ ჭვრეტშვილიანობით.

სასკოლო და სკოლამდელი მშენებლობის, სკოლასთან არსებული ინტერნატებისა და სხვა საბავშვო დაწესებულებების მშენებლობის პროგრამის განსაზღვრისას, რასაც დიდი მნიშვნელობა აქვს ოჯახის განმტკიცებისათვის, უწინარეს ყოველისა, საერთო-სახელმწიფო ინტერესებით უნდა ვიხელმძღვანელოთ. ეუნდა მოვაწყოთ სკოლებისა და სხვა საბავშვო დაწესებულებების შენობების სრული პასპორტიზაცია, ობიექტურად განვსაზღვროთ მათი ვარგისიანობისა და ამორტიზაციის დონე, დავადგინოთ დამატებით ფართობზე რეალური და კონკრეტული მოთხოვნილებანი, ამასთან გავითვალისწინოთ არსებულთა დატვირთვა. ასეთი ყოველმხრივი ანალიზის საფუძველზე სახელმწიფო საგეგმო კომიტეტმა და საქართველოს განათლების სამინისტრომ უნდა შეიმუშაონ რესპუბლიკაში სახალხო განათლების მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის გაუმჯობესების ღონისძიებათა პროგრამა. ესეც მწვავე სოციალური პრობლემა გახლავთ. შესაბამისი რესპუბლიკური და ადგილობრივი ორგანოები უფრო საფუძვლიანად უნდა მოეკიდონ ამ პრობლემას.

აქ დგება ასეთი საკითხი — როგორ შევათანხმოთ ყოველდღიურად მზარდი სასკოლო მშენებლობა ზოგიერთი ამხანაგის მტკიცებასთან, რომ არ კმარა მოსწავლეთა ადგილები? გაანგარიშება კი, მართალია, ჯერჯერობით, მეტად საორიენტაციო, გვიჩვენებს, რომ მოსწავლეთა ადგილები ჩვენ საკმარისად უნდა გვქონდეს. გვაქვს კარგი მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა. მაგრამ იგი რეგიონების მიხედვით მთლად რაციონალურად არ არის განლაგებული. ზოგჯერ არც კაპიტალური დაბანდებანი ნაწილდება მთლად ობიექტურად და სამართლიანად.

ასეთი დისპროპორცია წარმოიშვა, სამწუხაროდ, ჯანმრთელობის დაცვაშიც. ეს ძალზე უნდა, უკანასკნელ წლებში აქ დიდი მუშაობაა გაწეული. გაუმჯობესდა სამედიცინო მომსახურება, განმტკიცდა მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა. მარტო მეათე ხუთწლედში საკაურნალო დაწესებულებებში ადგილების რაოდენობა ექვსი ათას ერთეულზე მეტით გაიზარდა, და მათმა მატებამ შეადგინა დაახლოებით 13 პროცენტი მაშინ, როცა საშუალო-საკავშირო ზრდა 9,5 პროცენტია. 10 ათას კაცზე საავადმყოფო საწოლებით უზრუნველყოფა თითქმის 10 პროცენტით გაიზარდა, მთლიანად ჩვენს ქვეყანაში ამ მაჩვენებელმა 5,8 პროცენტი შეადგინა.

და მაინც საავადმყოფო საწოლებით მოსახლეობის უზრუნველყოფის მიხედვით რესპუბლიკას ქვეყანაში მხოლოდ მეთერთმეტე ადგილი უკავია. განსაკუთრებით სუსტად არის განვითარებული სპეციალიზებული საავადმყოფოები. საშუალო-საკავშირო დონეს ჩამორჩება სამშობიარო სახლებში, ტუბერკულოზის, ფსიქიატრიულ, ინფექციურ, ნარკოლოგიურ და სხვა საავადმყოფოებში მოსახლეობის საწოლებით უზრუნველყოფის მაჩვენებლები.

და მიუხედავად ამისა, ჩვენში დღემდე არ არის შემუშავებული ამ საარსებოდ მნიშვნელოვანი სოციალური სფეროს განვითარების კონსტრუქციული პროგრამა, თუმცა გადაწყვეტილებანი ამ საკითხზე საკმარისზე მეტია მიღებული, მაგრამ ისინი ცუდად სრულდება.

სამწუხაროდ, არის სრულიად არარეალური გადაწყვეტილებანი, სადაც, მაგალითად, გთვალისწინებულია ისეთი ასიგნებათა გამოყოფა, რომლებიც თითქმის ერთიორად აღემატება ჯანმრთელობის დაცვაში კაპიტალურ დაბანდებათა ნორმატივებს. ასეთი გაანგარიშება, სხვა რომ არა ვთქვათ რა, ვერავითარ კრიტიკას ვერ უძლებს. და აქ თავისი კომპეტენტური ხმა უნდა თქვას თქვას რესპუბლიკის სახელმწიფო საგეგმო კომიტეტმა, რომლის როლი სხვადასხვა საჭიროებისათვის, მათ შორის ჯანმრთელობის დაცვის ხარჯების განსაზღვრისას, ბევრ შემთხვევაში ნებისით თუ უნებლიეთ კნინდება. ეს უნდა ვაღიაროთ, და შესაძლებლობა მივცეთ სახელმწიფო საგეგმო კომიტეტს შესაბამის სამინისტროებთან და უწყებებთან ერთად მთლიანად ასურულებდეს თავის უმნიშვნელოვანეს სახელმწიფო ფუნქციებს.

ამასთან ერთად, ამხანაგო სამეურნეო მუშაკებო, მინისტრებო, უნდა გადმოვიღოთ ქვეყნის მოწინავე რეგიონების, კერძოდ, სვერდლოვსკის საოლქო პარტიული ორგანიზაციის გამოცდილება, სადაც ჯანმრთელობის დაცვის საკითხთა გადაწყვეტაში შეძლეს ჩაებათ სამეურნეო ორგანიზაციები, საწარმოო კოლექტივები. აქ სამრეწველო საწარმოთა სახსრებით უკანასკნელი ოთხი წლის მანძილზე აშენდა ჯანმრთელობის დაცვის ობიექტების დაახლოებით ნახევარი, მთელ რიგ ქალაქებში კი პრაქტიკულად ყველა ობიექტი. მილიონობით მანეთს ხარჯავენ საწარმოები სამედიცინო მოწყობილობის შესაძენად. ამგვარი მაგალითი ბევრია ქვეყნის სხვა რეგიონებშიც, და კარგი იქნებოდა ამ გამოცდილების გამოყენება.

არარაციონალურად იხარჯება ჩვენში ჯანმრთელობის დაცვის ობიექტების კაპიტალური რემონტისათვის ასიგნებული სახსრები. ამ მიზნით ყოველწლიურად გამოიყოფა 15 მილიონი მანეთის საშენი მასალები. საკმაოდ დიდი თანხაა. უნდა გავიკვეთ, რაციონალურად ვიყენებთ თუ არა ამ სახსრებს.

ახლა მზადდება ცენტრალური კომიტეტისა და რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს გადაწყვეტილება ჯანმრთელობის დაცვის განვითარების საკითხებზე. ეს გადაწყვეტილება განსაზღვრავს ხანგრძლივი პერიოდის მოქმედების ვრცელ პროგრამას ყველა სამედიცინო სამსახურისათვის. ძალიან გთხოვთ, ამხანაგო მშენებლებო, ეცადოთ მთლიანად აითვისოთ ჯანმრთელობის დაცვის ხაზით გამოყოფილი კაპიტალდაბანდებანი. ნუ დავიგვიწყებთ, რომ დიდ ვალში ხართ ჩვენი ხალხის წინაშე.

ყოველთვის უნდა ვვახსოვდეს, რომ ადამიანის სიცოცხლე და ჯანმრთელობა ჩვენი საზოგადოების მთავარი სიმდიდრეა, და საბჭოთა ადამიანების ჯანმრთელობის განმტკიცებისათვის ზრუნვა ჩვენი ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი სოციალური ამოცანაა.

ამხანაგებო!

როგორც სკკპ XXVI ყრილობაზე აღინიშნა, თითოეული დარგის წინაშე დგას თავისი აქტუალური ამოცანები და სპეციფიკური პრობლემები. მაგრამ არის პრობლემები, რომლებიც სახალხო მეურნეობის ყველა სფეროს მოიცავს.

მათ შორის ყველაზე მნიშვნელოვანია **მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესის დაჩქარება.** ამ პრობლემის ასპექტები მრავალფეროვანია. იგი გულისხმობს მეცნიერული კვლევის მთელი სისტემის ორგანიზაციის გაუმჯობესებასაც, მეცნიერების საჭიროებებისადმი ყურადღებიან დამოკიდებულებასაც, მეცნიერთა ძალების კონცენტრაციასაც ძირითადი სახალხო-სამეურნეო საკითხების გადაწყვეტისათვის. იგი გულისხმობს გადამწყვეტ ღონისძიებებსაც, რომელთა მიზანია მეცნიერული აღმოჩენების, გამოგონებების დანერგვა, ახალი ტექნოლოგიის ათვისება და ა. შ. საქმე ეხება **წარმოებისა და მეცნიერების ეფექტიან ინტეგრაციას.**

ამოცანა ის არის, რომ სახალხო მეურნეობის ყველა დარგი გავიყვანოთ მეცნიერებისა და ტექნიკის მოწინავე მიჯნებზე. უფრო დაწვრილებით ამის შესახებ ვისაუბრებთ ცენტრალური კომიტეტის სპეციალურ პლენუმზე, რომელიც წელს გაიმართება. მაგრამ საჭიროა პარტიული, საბჭოთა, სამეურნეო ხელმძღვანელების, ჩვენი მეცნიერების, ყველა მშრომელის ყურადღება ამთავითვე მივაპყროთ თითოეული ტექნოლოგიური პროცესის, თითოეული ნაწარმის სრულყოფის კონკრეტული გზების, თითოეულ სამუშაო ადგილას შრომის წესებისა და მეთოდების ძიებას.

საჭიროა ამთავითვე მთელი მეცადინეობა მოვახმაროთ არსებული მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრამების პრაქტიკულ განხორციელებასა და დიდი სახალხო-სამეურნეო მნიშვნელობის ახალი პროგრამების შემუშავებას. გარდა ამისა, თითოეულმა სამინისტრომ, უწყებამ, თითოეულმა ორგანიზაციამ ახლავე უნდა მოკიდოს ხელი ახალი ტექნიკის გეგმების ფორმირებას და ამავე დროს განახორციელოს მათი უთუო შესრულების უზრუნველყოფის ღონისძიებანი. უფრო ეფექტიანად გამოიყენონ მეცნიერების მიღწევები, ნოვატორთა, გამომგონებელთა, რაციონალიზატორთა შემოქმედებით შობილი წინადადებანი. **ბრძოლა მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესისათვის, ამასთან თავისი კონკრეტული გამოხატულებით, ამთავითვე უნდა გახდეს ჩვენი ეკონომიკის განვითარების მაგისტრალური გზა.**

არანაკლებ მნიშვნელოვანი პრობლემაა **სახალხ

საქართველოს პარტიული აქტივის კრება

(გაგრძელება)

ბლობა უნდა გამოვიყენოთ უფრო ეფექტიანად, უფრო აქტიურად უნდა შევისწავლოთ სხვა რესპუბლიკების, ოლქების, სოციალისტური ქვეყნების გამოცდილება.

გავაძლიეროთ კადრების პასუხისმგებლობა დაკისრებული საქმისათვის, მუშაობის კონკრეტული უბნებისათვის, როგორც ეს ყრილობამ მოითხოვა, — ეს ნიშნავს გავაუმჯობესოთ შესრულების ორგანიზაცია და კონტროლი. ეს საკითხები ჩვენ განვიხილეთ ცენტრალური კომიტეტის სპეციალურ პლენუმზე ამის შემდეგ ბევრი რამ გავაკეთეთ ჩვენი საქმიანობის ყველა სფეროში და ყველა დონეზე ეფექტიანი კონტროლის ორგანიზაციისათვის.

მაგრამ ცხოვრება ახალ მოთხოვნებს გვიკარნახებს, და მიღწეული ვეღარ გვაკმაყოფილებს. საჭიროა საკონტროლო მუშაობის ორგანიზაციის ახალი, უფრო სრულყოფილი და ეფექტიანი ფორმები და მეთოდები. საჭიროა არა მარტო შესრულების კონტროლი, და ეს ფრიად მნიშვნელოვანია. საჭიროა თვით შესრულების ორგანიზაციაც, რომელიც უნდა იწყებოდეს მაშინვე, როგორც კი მიღებულ იქნება გადაწყვეტილება. ლ. ი. ბრეჟნევის სიტყვებით რომ ვთქვათ მხოლოდ მაშინ შევძლებთ თავიდან ავიცილოთ „ქაღალდებით ხელმძღვანელობის სტილი“, მხოლოდ მაშინ იქნება ნამდვილად ნაყოფიერი ბრძოლა ბიუროკრატიზმისა და ფორმალიზმის ფაქტების წინააღმდეგ.

ამოცანა ის არის, რომ სრულყოთ ამ ბოლო დროს ჩვენში შექმნილი კონტროლის ფორმები და მეთოდები, გავაუმჯობესოთ კონტროლის ხარისხი. თითოეული შემოწმების ხარისხი, ავამაღლოთ მაკონტროლებელი ორგანოების კვალიფიკაცია და კომპეტენტურობა. მიღებულ გადაწყვეტილებათა შესრულებისადმი კონტროლი და მისი ორგანიზება უწინარესად საჭიროა პირველად პარტიულ ორგანიზაციებში, შრომითს კოლექტივებში — იქ, სადაც წყდება ყოველგვარი საქმის, ყოველგვარი თაოსნობის ბედი.

მტკიცე, შეგნებული, ნამდვილი კომუნისტური დისციპლინით უნდა იყოს განმსჭვალული მთელი ჩვენი საქმიანობა, მთელი ჩვენი ცხოვრება. ყველა ამ პრობლემას საკმაოდ დიდი ადგილი დავუთმეთ საქართველოს კომპარტიის ყრილობაზე. და საერთოდ ამ ბოლო წლებში თქვენთან ერთად აქტიურად ვეძებდით დისციპლინის განმტკიცების ახალ გზებს, ახალ ფორმებსა და მეთოდებს. ეს პროცესი შინაპარტიული, სოციალისტური დემოკრატიის განვითარების პარალელურად მიმდინარეობდა.

მაგრამ პირდაპირ უნდა ითქვას: ნამდვილი კომუნისტური დისციპლინის ფორმირების პროცესი არსებითად ჩვენში მხოლოდ ახლა იკრებს ძალას. საჭიროა **დისციპლინის მართვის** ახალი ფორმები მისი პროცესებისადმი ახლებური მიდგომა სხვადასხვა დონეზე და სხვადასხვა დარგში საერთო მეთოდოლოგიურ საფუძველზე, მთელი ამ მუშაობის მიზანი უნდა იყოს თვით კომუნისტური დისციპლინის არსის გამოვლინება და გააქტიურება — მისი **შეგნებულობა** თან ისეთი დისციპლინისა, რომელიც თითოეული კომუნისტის, ყველა მშრომელის შინაგანი მოთხოვნილება და ქცევის ნორმა გახდება. ამასთან ყოველთვის უნდა ვხელმძღვანელობდეთ იმით, რომ სოციალისტურ საზოგადოებაში დისციპლინა მარტოოდენ ეკონომიკური კი არა, უწინარესად სოციალური, ზნეობრივი, პოლიტიკური კატეგორიაც არის. ეს კი ნიშნავს, რომ მისი განმტკიცება უნდა უზრუნველყოთ პოლიტიკური, ზნეობრივი, სოციალური ხასიათის ღონისძიებათა კომპლექსით. რა თქმა უნდა, ეს არ ნიშნავს ზემოქმედების ადმინისტრაციულ ღონისძიებათა გაუქმებას. არავითარი შეღავათი არ მიეცემა იმას, ვინც უღირსად იქცევა, ვინც არღვევს ჩვენს კანონებსა და მორალურ ნორმებს! მაგრამ შეგნებულად დისციპლინიანი ადამიანის აღზრდა პირველ პლანზე უნდა წამოვწიოთ.

დისციპლინიანობა სრულიადაც არ ნიშნავს მარტოოდენ შემსრულებლობას. ეს ცნება გაცილებით უფრო ფართოა. და ჩვენ ყოველნაირად უნდა ავამაღლოთ დისციპლინიანი ორგანიზებული ადამიანის პრესტიჟი, შევიმუშაოთ ღონისძიებათა სისტემა, რომლებიც აამაღლებს, თუ გნებავთ, აღამაღლებს მას, ხასს გაუსვამს მის განსაკუთრებულ მდგომარეობას, მისდამი პატივისცემას.

ჩვენ უნდა გამოვარჩიოთ ადამიანი, რომელიც გვიჩვენებს შრომაში, ცხოვრებაში, ყოფაში მაღალი დისციპლინის მაგალითს, აქტიური, მაძიებელი, დაუცხრომელი, ინიციატივიანი ადამიანი, რომელსაც აქვს საქმისადმი შემოქმედებითი მიდგომის უნარი, მთლიანად უძღვნის თავის თავს საზოგადოებას, ადამიანი, რომელიც როგორც იტყვიან, იწვის მუშაობის დროს, გამოვარჩიოთ იმითგან, ვისაც არა აქვს ეს თვისებები.

სკკპ XXVI ყრილობაზე ვთქვით და დღეს მინდა ჩვენი აქტივის კრებაზე გავიმეორო, რომ საქართველოს კომპარტიას საბრძოლო ამოცანად მიაჩნია მთელი თავისი საქმიანობა წარმართოს ცენტრალური კომიტეტის, ლენინდ ილიას ძე ბრეჟნევის მოთხოვნების შესრულებისათვის ისე, **რომ ყველგან და ყველფერში იმარჯვებდეს სამართლიანობის, პატიოსნების, ჰუმანიზმის, თავმდაბლობის, ლენინური პარტიულობის წმიდათაწმიდა პრინციპები, რომ შრომის უმაღლესი ავტორიტეტი, ღრმა დემოკრატიზმი და შეგნებული დისციპლინა, უდიდესი პასუხისმგებლობა ჩვენი მძლავრი კავშირის წინაშე გახდეს რესპუბლიკის კომუნისტთა ხელმძღვანელობის ბარათი.**

ჩვენ პირობა დავდეთ, რომ არასდროს არ გადავუხვევთ ჩვენს პრინციპებს და მოვიქცევთ ისე, რომ საქართველოს კომუნისტთა ხელმძღვანელობის ბარათი ყოველთვის გამოირჩეოდეს პატიოსნებით.

ამასთანავე კი, როცა ჩვენ ამას მოსკოვში ვამბობდით, აქ ჩვენში აღმოჩნდნენ ადამიანები, რომლებიც უპატიოსნობას სჩადიოდნენ. ფინანსთა სამინისტროს რევიზორთა ჯგუფი საკონტროლო-სარევიზიო სამმართველოს უფროსის დ. ჭანუყვაძის მეთაურობით ზესტაფონის ღვინის ქარხნებში გამოძალვასა და მექრთამეობას ეწეოდა.

ქების ღირსნი არიან პარტიის ზესტაფონის რაიკომი, მისი პირველი მდივანი. ადმინისტრაციული ორგანოები, რომლებმაც სიფხიზლე და ოპერატიულობა გამოიჩინეს მუშაობაში, რის შეოხებითაც დამნაშავენი გამოაშკარავეს და სისხლის სამართლის პასუხისგებაში მისცეს.

ჩვენ დიდ, პრინციპულ მნიშვნელობას ვანიჭებთ იმას, რომ კომუნისტებმა, თვით მეღვინეებმა გამოიჩინეს დიდი აქტიურობა ნეგატიური მოვლენების წინააღმდეგ ბრძოლაში, ნაკლოვანებებისადმი შეუწყნარებლობა, შეტევითობა დამნაშავეთა მხილებაში.

მეორე მხრივ, ეს ფაქტი მოწმობს, რომ ფინანსთა სამინისტროს აპარატში არ წარმოებს ჯეროვანი მუშაობა კადრების შერჩევისა და აღზრდა-განაწილებისათვის, სუსტად არის დაყენებული შესრულების კონტროლი.

ყოველთვის როდი ადგანან პრინციპულ პოზიციას საკონტროლო ორგანოები, რომლებიც მოწოდებული არიან უწინარეს ყოვლისა ებრძოლონ ყოველგვარ ნეგატიურ მოვლენებს.

ჩვენ გადავწყვეტეთ არასდროს არ გადავუხვიოთ ჩვენს პრინციპებს. და ისე ვიზამთ, რომ საქართველოს კომუნისტთა სადარბაზო ბარათს ყოველთვის ახასიათებდეს პრინციპულობა, პასუხისმგებლობა, დისციპლინიანობა, პარტიულობა და თავმდაბლობა.

აქ კი რესპუბლიკის თეგზის მეურნეობისა და სავაჭრო ორგანიზაციების მუშაკები გარეულნი აღმოჩნდნენ მექრთამეობის, დატაცების ფაქტებში, და სისხლის სამართლის პასუხისგებაში მიეცნენ „საქთეგზმრეწვის“ გაერთიანების უფროსი ო. გაესაძე და „საქთეგზმრეწვგასაღების“ გაერთიანების უფროსი ნ. კოხრეიძე.

ჩვენ პირობა დავდეთ ვიცხოვროთ და ვიმუშაოთ ისე, რომ ყველგან და ყველაფერში იმარჯვებდეს წმიდათაწმიდა პრინციპები სამართლიანობისა — სოციალისტური წყობილების ერთ-ერთი უმთავრესი საფუძველია, ურომლისოდაც არ არსებობს სოციალიზმი.

და მაინც, ჯერ კიდევ ვაწყდებით უსამართლობის გამოვლინებებს, როგორც ეს მოხდა ახალგაზრდა კომუნისტის, პარტიიურის მდივნის ნ. გოცირიძის მიმართ, რომელსაც მხარი არ დაუჭირეს პარტიის კიროვის რაიკომმა და საქალაქო კომიტეტის ზოგიერთმა მუშაკმა, მაშინ როდესაც იგი ებრძოდა თბილისის ბამბის ფაბრიკის სამეურნეო და საფინანსო საქმიანობაში არსებულ წამატებებისა და სხვა დარღვევების ფაქტებს. საბოლოოდ ამხ. გოცირიძე სამუშაოდან გაათავისუფლეს. ეს ხომ კრიტიკის აშკარა ჩახშობაა. და ყოველივე ეს ხდება მას შემდეგ, რაც პარტიის ცენტრალურმა კომიტეტმა პრინციპული გადაწყვეტილებანი მიიღო ამბალგიურ საკითხებზე და შემდეგაც არაერთგზის დაბრუნებია მათ.

უსამართლობა არაფერში არ უნდა ვლინდებოდეს, განსაკუთრებით შეუწყნარებელია იგი მაშინ, როცა მიმართულია იმ ადამიანის წინააღმდეგ, რომელიც თვითონ აქტიურად იბრძვის სამართლიანობისათვის!

აქვე მინდა მოგახსენოთ მშრომელთა წერილებზე, რომელთა რაოდენობა უკანასკნელი წლების მანძილზე საგრძნობლად გაიზარდა. შეიცვალა მათი თვისებრივი ხასიათი. ისინი უფრო ხშირად აყენებენ საერთო-პარტიული, საერთო-სახელმწიფო მნიშვნელობის საკითხებს. მოქალაქეთა წერილებში დასახული კონკრეტული, საქმიანი წინადადებები, რჩევა და სურვილები, რათა ამაღლდეს საზოგადოებრივი წარმოების ეფექტიანობა, გაუმჯობესდეს მუშაობის ხარისხი, რაც შეიძლება მალე აღმოიფხვრას არსებული ნაკლოვანებანი.

ჩვენ კვლავაც უნდა მივიჩნიოთ წერილები ინფორმაციის დიდმნიშვნელოვან წყაროდ, საზოგადოებისა და სახელმწიფოს მართვაში მშრომელთა მასობრივი მონაწილეობის ერთ-ერთ კონკრეტულ ფორმად, ზუსტად დავიცვათ ადამიანთა წერილობითს და სიტყვიერ მმართველობაზე რეაგირების დადგენილი წესი, გულისხმიერად, ყურადღებით მოვეკიდოთ მათს საჭიროებებსა და მოთხოვნებს. **თითოეული პარტიული მუშაკი, ყოველი ხელმძღვანელი ვალდებულია ხალხის წინაშე, პარტიის წინაშე თავის მოვალეობად მიიჩნიოს სწორედ ასეთი დამოკიდებულება მოქალაქეთა წერილების, სათხოვრებისა და საჩივრებისადმი.**

ამასთანავე ყრილობაზე ლაპარაკი იყო ყოველგვარი ანონიმური ცილისწამების შესახებაც, რომლებსაც ადგილი არ უნდა ჰქონდეს ჩვენს ცხოვრებაში. „იმას, ვინც სამართლიან, საქმიან კრიტიკას გამოთქვამს, — თქვა ლეონიდ ილიას ძემ, — რად უნდა საჭირდებოდეს თავისი ვინაობის დამალვა“. ამ სიტყვებმა მთელი ყრილობის მხურვალე მოწონება დაიმსახურა.

საკადრისი პასუხი უნდა გავცეთ ყოველგვარ დემაგოგიურ, ღვარძლიან მონაჩმახს, რომელიც სახელს უტეხს ჩვენს სინამდვილეს, საბჭოთა ცხოვრების წესს, ჩვენს პარტიულ, საბჭოთა, სამეურნეო კადრებს, პატიოსან ადამიანებს. ანონიმისტების მიმართ პრინციპულ, პარტიულ პოზიციას უნდა დავადგეთ, რადგან ისინი მართლაც ძალიან გვიშლიან ხელს მუშაობაში, და მათ საქციელს საერთო არა აქვს რა დემოკრატიზმთან.

ახალი ადამიანის აღზრდასთან, სოციალისტური პიროვნების ჩამოყალიბებასთან დაკავშირებული ყველა საკითხის, ყველა ამოცანის, ისევე როგორც რესპუბლიკის შემდგომი სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების ყველა პრობლემის გადაწყვეტისას უნდა ვეყრდნობოდეთ ჩვენს საზოგადოებრიობას, სახალხო დეპუტატთა საბჭოებს, ჩვენს პროფესიულ კავშირებს, სახალხო კონტროლის ორგანოებს, და, რაღა თქმა უნდა, ჩვენს კომკავშირს, ჩვენს სახელოვან ახალგაზრდობას.

ამასთანავე ყოველგვარი ნეგატიური მოვლენის წინააღმდეგ ბრძოლაში უმნიშვნელოვანესი როლი, ბუნებრივია, ეკუთვნით ჩვენს სამართალდამცავ ორგანოებს, რომლებმაც უნდა გააძლიერონ, გაამკაცრონ დამნაშავეობის წინააღმდეგ ბრძოლა.

როგორც პარტიის ყრილობაზე აღინიშნა, საჭიროა მთელი ორგანიზაციული, ფინანსური, იურიდიული საშუალებებით ამოვუგმანოთ ყოველგვარი ხვრელი მეკრთამეობას, მექრთამეობას, სპეკულაციას, უშრომელ შემოსავალს, სოციალისტური საკუთრების ყოველგვარ ხელყოფას.

ნურც ერთ ანტისაზოგადოებრივ ელემენტს ნუ ექნება იმის იმედი, რომ ჩვენ გადავუხვევთ ჩვენს პრინციპებს. სამართალდარღვევების წინააღმდეგ ბრძოლის ერთიანი ფრონტის შექმნა, ყველა მშრომელის პოლიტიკური და სამართლებრივი შეგნების ამაღლება ჩვენ რესპუბლიკაში მართლწესრიგის შემდგომი განმტკიცების მთავარ მიმართულებად მიგვაჩნია.

ამხანაგებო!

ახლა, როცა ყველა პარტიულ ორგანიზაციაში საფუძვლიანად სწავლობენ XXVI ყრილობის მასალებს, ცენტრალური კომიტეტის სანგარიშო მოხსენებას, იდეურ-აღმზრდელობითი, პროპაგანდისტული მუშაობის ყველა საშუალება უნდა მოხმარდეს იმას, რომ ყრილობის გადაწყვეტილებანი გავაცნოთ რესპუბლიკის თითოეულ კომუნისტს, ყველა მშრომელს. ისე უნდა მოვიქცეთ, რომ ყოველ პირველად პარტორგანიზაციაში, ყოველ შრომითს კოლექტივში შეიქმნას შემოქმედებითი ძიების, პოლიტიკური და შრომითი აღმავლობის ატმოსფერო.

კრემლის ყრილობათა სასახლეში გამართული კომუნისტთა ფორუმის სულისკვეთება ყოველ კოლექტივში უნდა სუფიდეს.

ყრილობის მასალების შესწავლაზე უნდა გადავიყვანოთ კომუნისტების, მშრომელების მარქსისტულ-ლენინური განათლების მთელი სისტემა. ეს უნდა მიიჩნდეს თავის უმაღლეს მოვალეობად, თავის უმაღლეს მოწოდებად ყველა ჩვენს იდეოლოგიურ მუშაკს, რომლებმაც უნდა უზრუნველყონ მთელი პოლიტიკური მუშაობის საქმიანი ხასიათი კონკრეტულობა, ეფექტიანობა, ქმედითობა, ცხოვრებასთან მისი კავშირის განმტკიცება.

ჩვენმა პროპაგანდისტებმა გვერდი არ უნდა აუარონ წინაალმდეგობებს, არადა ჩვენ ჯერ კიდევ ვუვლით ზოლმე მათ გვერდს ჩვენს პრაქტიკულ მუშაობაში. ისინი არ უნდა გაურბოდნენ ძნელ თემებს, არადა, ჩვენ ძალზე ხშირად გავურბივართ ხოლმე მათ. იდეოლოგიური მუშაკები უპასუხოდ არ უნდა ტოვებდნენ არც ერთ საჭიროროტო საკითხს, არადა ხშირად მშრომელებს ამ საკითხებს არავინ არ განუმარტავს.

თითოეული პროპაგანდისტი, ყოველი პარტიული მუშაკი მოვალეა მუდამ მისდევდეს იდეოლოგიური, აღმზრდელობითი მუშაობის ლენინურ პრინციპებს. ამ მხრივ მთელ ჩვენს საქმიანობას საფუძვლად უნდა ედოს ყრილობის მოთხოვნები — ვიღვაწოთ . . პარტიული პროპაგანდის შედეგიანობისათვის, ურყევ მრწამსად ცოდნის ტრანსფორმაციისათვის, იდეურ-თეორიული, პოლიტიკურ-აღმზრდელობითი, ორგანიზატორული და სამეურნეო მუშაობის ერთიანობისათვის.

ყრილობის ტრიბუნიდან ლეონიდ ილიას ძე ბრეჟნევმა ამოცანად დაგვისახა მივაღწიოთ მთელი იდეოლოგიური მუშაობის ძირეულ, თვისებრივ გარდაქმნას ცხოვრების განვითარების ლოგიკისა და ჩვენი საზოგადოებრივი პროგრესის მიღწეული ეტაპის შესაბამისად.

ჩვენი საზოგადოების განვითარების თანამედროვე ეტაპზე . იდეოლოგიური პოლიტიკურ-აღმზრდელობითი მუშაობის როლის ზრდა განპირობებულია საბჭოთა ადამიანების სულიერ მოთხოვნათა მაღალი დონით, რაც მათი განათლების, ერუდიციისა და კულტურის ზრდის შედეგია. ფართოვდება იდეოლოგიური ზემოქმედების საშუალებათა არსენალი, რის შედეგადაც იოლდება პარტიული პოლიტიკის მიზნობრივ დებულებათა მასებისათვის გაცნობის ამოცანა. ამასთანავე არ უნდა დავივიწყოთ, რომ კლასობრივი მოწინააღმდეგე აქტიურებს პროპაგანდისტულ საქმიანობას, რათა გამწარწყლული ზეგავლენა მოახდინოს ადამიანების შეგნებაზე. ყოველივე ამას სათანადოდ უნდა ვითვალისწინებდეთ ჩვენს იდეოლოგიურ და პოლიტიკურ-აღმზრდელობითს მუშაობაში.

ჩვენ თანმიმდევრულად, კომპლექსურად უნდა მივუდგეთ იდეოლოგიურ მუშაობას და ორგანულად შევუხამოთ იგი მეურნეობრიობის პრაქტიკას,

ყრილობაზე დიდი ყურადღება დაეთმო იმას, რომ საჭიროა უფრო საფუძვლიანად შევისწავლოთ საზოგადოებრივი აზრი. ამიტომ მნიშვნელოვნად უნდა გავაუმჯობესოთ ჩვენი საზოგადოებრივი აზრის შემსწავლელი საბჭოს მუშაობა. ეტყობა მიზანშეწონილი იქნება ასეთივე ქვეგანყოფები შეექმნათ სხვადასხვა რეგიონში, სამინისტროებთან და უწყებებთან.

მეათე ხუთწლედის წლებში რესპუბლიკის მშრომელთა სოციალურ და ეკონომიკურ მიღწევებთან ორგანულად არის დაკავშირებული ქართული საბჭოთა ლიტერატურისა და ხელოვნების თანამიმდევრული განვითარება, შემოქმედებითი კავშირებისა და საზოგადოებების, კულტურის დაწესებულება-უწყებების მუშაობა.

ბოლო წლების ნაწარმოებებში წინა პლანზეა წამოწეული ბრძოლა სახალხო მეურნეობის შემდგომი აღმავლობისათვის, მაღალი მორალური და ეთიკური პრინციპების, ჰუმანიტარ სულიერი ღირებულებების დამკვიდრებისათვის. ჩვენი მწერლები. მხატვრები, კომპოზიტორები, თეატრისა და კინოს მუშაკები აქტიურად მონაწილეობენ საზოგადოებრივი აზრის ჩამოყალიბებაში, ფართო მასებს, რაზმავენ კომუნისტური პარტიის გარშემო, ფრთას ასხამენ მათ ჩვენი პარტიის ყრილობების ამოცანათა შესასრულებლად.

შემოქმედებითს ინტელიგენციას სრულად აქვს შეგნებული, რაოდენ დიდი მნიშვნელობისაა ამოცანები, რომლებიც პარტიამ და ხალხმა, განვითარებული, მომწიფებული სოციალიზმის ეპოქამ დაუსახეს ყოველ საბჭოთა ხელოვანს, ყოველ კულტურის მუშაკს, და რომლებიც განაპირობა დღევანდელობის დაძაბულმა, დინამიკურმა რიტმმა. ეს ამოცანები სკკპ XXVI ყრილობაზე ჩამოყალიბდა. შემდეგ კი პარტიის XXVI ყრილობის მასალებში, უწინარესად ცენტრალური კომიტეტის საანგარიშო მოხსენებაში განვითარდა.

მოხსენებაში ხაზგასმულია **თუ რაოდენ დიდი მნიშვნელობა აქვს ლიტერატურასა და ხელოვნებას საბჭოთა საზოგადოების სულიერ ცხოვრებაში, ახალი ადამიანის მორალური სახის მიზანდასახულ ფორმირებაში.** უაღრესად ნათლად არის განსაზღვრული ხელოვნების ხალხურობისა და პარტიულობის არსი, „ხალხის ინტერესებით ცხოვრება, — თქვა ამხანაგმა ლ. ი. ბრეჟნევმა, — მისი ჭირისა და ლხინის გაზიარება, ცხოვრებისეული სიმართლის, ჩვენი ჰუმანისტური იდეალების დამკვიდრება, კომუნისტურ მშენებლობაში აქტიური მონაწილეობა — სწორედ ეს არის ხელოვნების ჭეშმარიტი ხალხურობა, ჭეშმარიტი პარტიულობა“.

ლიტერატურისა და ხელოვნების საკითხებს დიდი ყურადღება დაუთმო საქართველოს კომპარტიის XXVI ყრილობამ.

დღეს კიდევ ერთხელ უნდა გავუსვათ ხაზი, რომ ბევრმა მხატვრულმა ნაწარმოებმა ასახა პოლიტიკური, სოციალურ-ეკონომიკური პროცესები, რომლებსაც დასაბამი მისცა სკკპ ცენტრალური კომიტეტის ცნობილმა დადგენილებამ პარტიის თბილისის საქალაქო კომიტეტის შესახებ. სასიხარულოა აღინიშნოს, რომ ამ ნაწარმოებთა მთავარი გმირი სოციალურად აქტიური პიროვნება, კომუნისტური საზოგადოების მშენებელია.

აქვე მინდა ვთქვა ჩვენს ლიტერატურულ-მხატვრულ ჟურნალებზე, მათ შორის ჟურნალ „ცისკარზე“. სამწუხაროდ, ზოგიერთი მათგანი ყოველთვის ვერ მიჰყვება ფეხდაფეხ დროს, ყოველთვის ვერ აღძრავს პრობლემებს, რომლებიც ყოველ მოცემულ მომენტში რესპუბლიკის პარტორგანიზაციის, მთელი ჩვენი საზოგადოებრივ-პოლიტიკური ცხოვრების ყურადღების ცენტრშია. გაუგებარია, როგორ შეიძლება საზოგადოებრივ-პოლიტიკური გამოცემები განზე ედგნენ ყველაზე აქტიურ, ყველაზე საჭირბოროტო პრობლემებს.

მრავალგზის გვითქვამს და დღესაც ვამბობთ, რომ ჩვენი გაზეთები, ჟურნალები, იდეოლოგიური ზემოქმედების ყველა საშუალება პარტიისა და, ხალხის ცხოვრებით, ჩვენი საერთო ცხოვრებით უნდა ცხოვრობდნენ. ამიტომ კვლავ ვაყვნებთ ჩვენი რედაქტორების, სარედაქციო კოლეგიებისა და, რა თქმა უნდა, რედაქციათა პარტიული ორგანიზაციების პასუხისმგებლობის საკითხს.

თქვენ, ჟურნალისტები, პუბლიცისტები ყოველთვის ამბობთ, რაოდენ საჭირო დროის მაჯისცემას გრძნობდეო. ეს თქვენი ერთ-ერთი უსაყვარლესი ფრაზაა. მაგრამ სიტყვას ყოველთვის საქმე უნდა მოსდევდეს. ვინ-ვინ, და რედაქტორებმა კი უწინარესად უნდა იცოდნენ, რა, როდის და სად დაბეჯდონ, რაზე გაამახვილონ საზოგადოებრიობის ყურადღება. ღირს კი იმაზე ლაპარაკი, რომ მარტო პრესის, მასობრივი ინფორმაციის ყველა საშუალების მხარდაჭერით შეეძლებთ წარმატებით გადავწყვიტოთ ისტორიული ამოცანები, რომლებიც სკკპ XXVI ყრილობამ დასახა, განსაკუთრებით მშრომელთა, და უწინარეს ყოვლისა, ჩვენი ახალგაზრდობის კომუნისტური აღზრდის დარგში?

ჩვენს ყრილობაზეც და სკკპ XXVI ყრილობაზეც ბევრი ვილაპარაკეთ დემოკრატიზმზე, იმაზე, რომ საჭიროა მთელი ჩვენი საქმიანობის, ჩვენი საზოგადოებრივ-პოლიტიკური ცხოვრების წესის დემოკრატიული საფუძვლების გაღრმავება-გაფართოება. და ეს ლამაზი სიტყვებისათვის როდი ითქვა. ეს ჩვენი უღრმესი მრწამსია. დარწმუნებული ვართ, რომ სწორედ ჩვენი საზოგადოების დემოკრატიული საფუძვლების გაღრმავება-გაფართოება შეიცავს ჩვენი ზრდის, ჩვენი შემდგომი წინსვლის უმთავრეს რეზერვს.

როცა ვლაპარაკობდით რესპუბლიკის კომუნისტების სადარბაზო ბარათზე, მის ძირითად კომპონენტებზე, ზემოთ ჩამოთვლილ ძირითად ნიშნებზე, მოსკოვში მოვიხსენიეთ **ჰუმანიზმისა და ღრმა დემოკრატიზმის წმიდათაწმიდა პრინციპები.** ლაპარაკია ჩვენი, სოციალისტური, კომუნისტური დემოკრატიის სხვაგვარ დემოკრატიას ჩვენ არ ვცნობდით და არასდროს ვცნობთ — გაღრმავება-გაფართოებაზე, **დემოკრატიაზე, რომელიც მჭიდროდ, ორგანულად არის დაკავშირებული დისციპლინასთან.**

სკკპ XXVI ყრილობაზე ვთქვით, რომ 70-იანმა წლებმა ბევრი რამ გვასწავლა, და ჩვენთვის სულაც არ ყოფილა სულერთი, რა გზებითა და მეთოდებით მივაღწიეთ დიდ ეკონომიკურ ეფექტს. ჩვენს მთავარ ამოცანად ის მიგვაჩნია, რომ საქართველოს, რესპუბლიკის პარტორგანიზაციის თაობაზე სკკპ ცენტრალური კომიტეტის დადგენილებებში ჩამოყალიბებული დებულებები და დასკვნები — ამ წლებში კი მთელი რიგი ასეთი ფუნდამენტური დადგენილებანია მიღებული, — **გადაგვედნო ადამიანთა გონებაში, გადაგვექცია ისინი კონკრეტულ მატერიალურ და სულიერ ძალად.**

დღეს კიდევ ერთხელ გვინდა გავიმეოროთ, რომ სოციალისტური დემოკრატია გვესმის როგორც ჭეშმარიტად შემოქმედებითი ატმოსფეროს შექმნა, რომლის დროსაც პიროვნება თავისუფლდება ყოველივე დანაღექისაგან, ჯგროსტურისაგან. სოციალისტური დემოკრატია საზოგადოების უმაღლესი ორგანიზაციაც არის და მისი ყოველი წევრის თვითდისციპლინაც. სოციალისტური დემოკრატია უნდა განასახიერებდეს საზოგადოებრივი და პირადი ინტერესების ნამდვილ ჰარმონიას, მისი, სოციალისტური დემოკრატიის მეშვეობით უნდა შეეძლოს ადამიანს მაქსიმალური თვითგამოხატვა.

ისიც ითქვა, რომ ჩვენი პარტორგანიზაციის გამოცდილება — პოზიტიურიცა და ნეგატიურიც — ადასტურებს, რომ ყველა სფეროში დემოკრატიული პრინციპების შემდგომი განვითარება სტიქიური კი არა, მართვადი, პარტიული ზეგავლენისადმი დაქვემდებარებული პროცესია.

დემოკრატიული ინსტიტუტები ადამიანთა ხელშია და ადამიანებმა უნდა იცოდნენ მათი გამოყენება. ეს უნდა ვასწავლოთ. საარსებოდ მნიშვნელოვანია ჩვენი ენერგოთ ადამიანებს დემოკრატიულ ინსტიტუტებთან მოპყრობის უმაღლესი სოციალისტური კულტურა.

კომუნისტური პარტიის ცხოვრების განუხრელი ნორმაა დემოკრატიული ცენტრალიზმი. ეს კვლავ შეგვახსენა სკკპ XXVI ყრილობაზე ამხანაგმა ლ. ი. ბრეჟნევმა, რომელსაც მანამდეც უთქვამს, რომ ჩვენთვის დემოკრატიულია ის, რაც ხალხის ინტერესებს, კომუნისტური მშენებლობის ინტერესებს ემსახურება; რომ დისციპლინისა და მტკიცე საზოგადოებრივი წესრიგის გარეშე ვერ განხორციელდება დემოკრატია; რომ სწორედ საკუთარი მოვალეობისადმი, ხალხის ინტერესებისადმი ყოველი მოქალაქის პასუხისმგებლური მიდგომა უქმნის ერთადერთ საიმედო ბაზას სოციალისტური დემოკრატიის პრინციპების ყველაზე სრულ ხორცშესხმას, პიროვნების ნამდვილ თავისუფლებას. ეს მუდამ უნდა გვახსოვდეს!

პარტიის XXVI ყრილობის მიერ დასახულ ამოცანათა გადაწყვეტაში პასუხისგები როლი ეთმობა მასობრივი ინფორმაციისა და პროპაგანდის საშუალებებს, **რომლებიც ჭეშმარიტად პარტიულ ტრიბუნად საზოგადოებრივი აზრის ტრიბუნად უნდა გადაიქცნენ, ხიბამდვილის ფაქტებისა და მოვლენების ალალმართალი, ობიერტიული ასახვა უნდა შეუხამონ მათს ღრმა ანალიზსა და სერიოზულ განზოგადებას.** დღეს განსაკუთრებით მწვავედ დგას დღის წესრიგში ჟურნალისტთა კადრების პოლიტიკური წრთობის, კომპეტენტურობის ამაღლებისა და პროფესიული ოსტატობის დახვეწის საკითხი.

სკკპ XXVI ყრილობის მოთხოვნათა შესაბამისად რედაქციების კოლექტივებისაგან, სარედაქციო კოლეგიებისაგან, რედაქტორებისაგან მოველით პარტიის იდეოლოგიური ამოცანების შემოქმედების გაზრდას, მათი ორგანიზატორული როლის გაძლიერებას პარტიის პოლიტიკის განხორციელებაში, ჩვენს მიღწევებსა და ჯერ კიდევ გადაუჭრელ პრობლემებზე მასების სწორი ორიენტირების უნარს.

გულთბილად და გულითადად ილაპარაკეს ყრილობაზე საბჭოთა ჟურნალისტების შესახებ, რომლებსაც, როგორც ხაზგასმით აღინიშნა, ჩვენი პარტია დიდი ნდობით ეკიდება, უაღრესად აფასებს მათს ძნელ შრომას.

იმედი გვაქვს, თქვა ლეონიდ ილიას ძემ, რომ საბჭოთა ჟურნალისტები ჩვენი პრესის მრავალმილიონიან აქტივთან ერთად ყოველთვის გამოიჩენენ დიდ საზოგადოებრივ აქტიურობასა და პასუხისმგებლობას და იხელმძღვანელებენ პარტიული ჟურნალისტიკის ლენინური პრინციპებითა და ტრადიციებით!

ვფიქრობ, არ შევცდები, თუ ვიტყვი, რომ სწორედ ასეთი მაღალი აქტიურობა და პასუხისმგებლობა გამოიჩინეს საქართველოს ჟურნალისტებმა, რომლებმაც პარტიულ მუშაკებთან ერთად, ჟურნალისტები კი არსებითად იგივე პარტიული მუშაკები არიან, საქართველოს კომპარტიის XXVI ყრილობის მუშაობის დღეებში ჩაიფიქრეს და მალე დაწერეს წიგნი „დელეგატი ყრილობაზე მივიდა“. მართლაც რომ, კარგი შესანიშნავი წიგნი გამოვიდა.

ახლა, როგორც გვითხრეს, აპირებენ გამოსცენ მეორე წიგნი „დელეგატი ყრილობიდან დაბრუნდა“. ეს იქნება ნარკვევებისა და კორესპონდენციების კრებული იმ მუშაობის შესახებ, რომელიც სკკპ XXVI ყრილობისა და საქართველოს კომპარტიის XXVI ყრილობის დელეგატებმა გასწიეს თავიანთ პარტორგანიზაციებში, თავიანთ შრომითს კოლექტივებში ყრილობიდან დაბრუნების შემდეგ. მე ვფიქრობ, რომ ამ წამოწყებას მხარი უნდა დაუჭიროთ. ვუსურვოთ მათ წარმატება ამ საქმეში!

ჩვენი იდეოლოგიური მუშაკების წინაშე დგას უდიდესი მნიშვნელობის ამოცანები. ისინი უთუოდ უნდა განვიხილოთ ცენტრალური კომიტეტის სპეციალურ პლენუმზე, რომელსაც მივუძღვნით სკკპ XXVI ყრილობის გადაწყვეტილებათა მიხედვით პოლიტიკურ-აღმზრდელობითი მუშაობის გაუმჯობესების პრობლემებს.

III.

ამხანაგებო!

როგორც ვიცით, ცენტრალურმა კომიტეტმა საჭიროდ მიიჩნია ყრილობის განსახილველად წამოეყენებინა საერთო-პარტიული მნიშვნელობის კიდევ ერთი დიდი საკითხი. საქმე ეხება სკკპ პროგრამის ახალი რედაქციის მომზადებას.

როგორც ლეონიდ ილიას ძემ თქვა, საანგარიშო პერიოდში ქვეყანაში ყველა გარდაქმნა, მსოფლიო ასპარეზზე ყველა ჩვენი აქცია ხორციელდებოდა პარტიის საპროგრამო დებულებების შესაბამისად.

მაგრამ, თუ გავითვალისწინებთ, რომ სკკპ პროგრამის მიღების შემდეგ 20 წელი გავიდა და ამ პერიოდში შევიძინეთ სოციალისტური და კომუნისტური მშენებლობის დიდი გამოცდილება, ხოლო საერთაშორისო ასპარეზზე მოხდა ახალი ცვლილებები და პროცესები, პარტიის XXVI ყრილობამ დაავალა სკკპ ცენტრალურ კომიტეტს საჭირო დამატებანი და ცვლილებები შეიტანოს პარტიის მოქმედ პროგრამაში, რომელიც საერთოდ სწორად განსაზღვრავს მსოფლიო საზოგადოებრივი განვითარების კანონზომიერებებს, კომუნიზმისათვის პარტიისა და საბჭოთა ხალხის ბრძოლის მიზნებსა და ძირითად ამოცანებს, და პარტიის მორიგი ყრილობისათვის მოამზადოს სკკპ პროგრამის ახალი რედაქცია.

ლეონი

საქართველოს პარტიული აქტივის კრება

(გაგრძელება)

ეს არის საბჭოთა კავშირის მოწოდება „ვაშინგტონისადმი მოაწყონ დიალოგი უმაღლეს დონეზე.

ეს არის ჩვენი წინადადება მოვიშველიოთ ახლა ესოდენ საჭირო კოლექტიური სიბრძნე — მოვიწვიოთ გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის უშიშროების საბჭოს სპეციალური სხდომა საბჭოს წევრი სახელმწიფოების უმაღლესი ხელმძღვანელებისა და სხვა ქვეყნების ხელმძღვანელების მონაწილეობით. ავტორიტეტული ფორუმი გამოძებნიდა საერთაშორისო ვითარების გაჯანსაღების, ომის საფრთხის აღკვეთის გზებსა და საშუალებებს.

„დაძაბულობის შენელების ენა“. — ასე ახასიათებს ახალ საბჭოთა ინიციატივებს მსოფლიოს პროგრესული პრესა. ისეთი გაზეთიც კი, როგორიც ბურჟუაზიული „მონდია“, აღიარებს: „სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივნის წერილები ახალი თავია საბჭოთა კავშირის მშვიდობიანი შეტევის ისტორიაში“.

დიახ! საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ახალი მნიშვნელოვანი სამშვიდობო ინიციატივები, ამხანაგ ლ. ი. ბრეჟნევის წერილები დიადი სამშვიდობო პროგრამის ორგანული განგრძობა და განვითარებაა.

* * *

ამხანაგებო!

რვა დღის მანძილზე კრემლის ყრილობათა სასახლეში გაისმოდა სიტყვა „მშვიდობა“. არ ყოფილა ყრილობის არც ერთი დელეგატი, არც ერთი საზღვარგარეთელი სტუმარი, ეს სიტყვა რომ არ წარმოთქმულა მღელვარებით და იმედით, მომავლის დიადი რწმენით.

ეს რწმენა და იმედი ყველას ჩაუნერგა საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის საანგარიშო მოხსენებამ — თვალსაჩინო მოვლენამ, ჭეშმარიტად ისტორიული მნიშვნელობის მოვლენამ. ამხანაგ ლ. ი. ბრეჟნევის მოხსენება, არსებითად, მთელი კომუნისტური და მუშათა მოძრაობის საბრძოლო პროგრამაა. ამ მოხსენებაში ცენტრალურმა კომიტეტმა, ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს სახელით, ამომწურავი პასუხი გასცეს ჩვენი სინამდვილის ყველა მომწიფებულ, ყველა მტკივნეულ საკითხს. მასში დასახულია არა მარტო მეთერთმეტე ხუთწლედის, არამედ მთელი 80-იანი წლების პერსპექტივებიც.

მოხსენება და ყრილობის მთელი მუშაობა, მის მიერ მიღებული დოკუმენტები, ყველა მისი მასალა უდიდეს საზრდოს გვაძლევს ფიქრისათვის, ინიციატივის გამოვლინებისათვის, საქმისადმი შემოქმედებითი, ნოვატორული მიდგომისათვის, ყველა იმ პოზიტიური, დადებითი ტენდენციის განმტკიცებისათვის, რომლებიც უკანასკნელი წლების მანძილზე იქმნებოდა სხვადასხვა ორგანიზაციაში, ქვეყნის თითოეულ რეგიონში და თითოეულ მოკავშირე რესპუბლიკაში. მათ შორის საქართველოს რესპუბლიკაში.

მოხსენება და ყრილობის მთელი სულისკვეთება ჩვენგან მოითხოვს ვიყოთ უფრო თვითკრიტიკულნი. ამაზე ილაპარაკეს საზღვარგარეთის ყველა დელეგაციის წარმომადგენლებმაც, რომლებმაც აღნიშნეს, რომ ლეონიდ ილიას ძე ბრეჟნევის მოხსენება იმის უსაზღვრო შესაძლებლობებს იძლევა, რომ კრიტიკა და თვითკრიტიკა განვითარდეს არა მარტო ჩვენს პარტიაში, რომ ეს იმის ნიმუშია, თუ როგორ უნდა მიუდგეს ყველა სხვა კომუნისტური და მუშათა პარტია თავის მიღწევებსა და თავის ნაკლოვანებებს.

პარტიის XXVI ყრილობის დამთავრების შემდეგ სულ ცოტა დრო გავიდა, **მაგრამ ლეონიდ ილიას ძე ბრეჟნევის იდეები, აზრები, რომლებიც ესოდენ ბრწყინვალედ არის გამოხატული ცენტრალური კომიტეტის ანგარიშში, მართლაც რომ მტკიცედ დაიბეჭდნენ მთელ პლანეტაზე.**

და ეს აზრები, ეს იდეები იმდენად ბევრია, რომ მათ ერთბაშად ვერც კი გაიაზრებ. აი რატომ არის, რომ თითოეული ჩვენგანი ყოველდღიურად უბრუნდება ამხანაგ ლ. ი. ბრეჟნევის მოხსენებას და ფანქრით ხელში სწავლობს მას, ისწრაფვის, რაც შეიძლება ღრმად, რაც შეიძლება სრულად შეითვისოს ამ შესანიშნავი მოხსენების თითოეული დებულება, თითოეული დასკვნა.

ამიტომ დღეს, როცა ყრილობის შედეგებს განვიხილავთ, ამოცანად ვერ დავისახავთ განვსაზღვროთ და ჩამოვაყალიბოთ ყველა ჩვენი პრობლემა და მათი განხორციელების ყველა გზა. ყრილობის გადაწყვეტილებების, ამ გადაწყვეტილებებიდან და ამხანაგ ლ. ი. ბრეჟნევის მოხსენებიდან გამომდინარე ამოცანების შესრულებას ეს-ეს არის ვიწყებთ. და თანდათან, ეტაპობრივად ერთი ამოცანის გადაწყვეტიდან გადავალთ მეორე, უფრო რთული და უფრო მნიშვნელოვანი ამოცანის გადაწყვეტაზე, ერთ მიჯნიდან — მეორეზე, უფრო მაღალსა და უფრო ძნელად მისაღწევზე. **მაგრამ ყველა მიჯნას აუცილებლად დავიპყრობთ! რესპუბლიკის წარმატებანი — ეს მხოლოდ ის მწვერვალია, საიდანაც უკეთ ჩანს ახალი ჰორიზონტები. საიდანაც უფრო ადვილია ახალი მწვერვალების დაპყრობა. მიღწეულ წარმატებათა მწვერვალიდან უკეთ მოჩანს საკუთარი ნაკლოვანებანიც.**

დღეს აქტივის მუშაობის დამთავრების შემდეგ გაიმართება საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პლენუმი. იგი განიხილავს და დაამტკიცებს სკკპ XXVI ყრილობის ისტორიულ გადაწყვეტილებათა განხორციელებისათვის ცენტრალური კომიტეტის მუშაობის პერსპექტიულ — მეთერთმეტე ხუთწლედის — გეგმას. ასეთივე გეგმებს შეიმუშავებს რესპუბლიკის ყველა პარტიული ორგანიზაცია.

ყველა ამ გეგმის, ყველა ჩვენი მონახაზის მიზანი, უწინარეს ყოვლისა, უნდა იყოს დამკვრელური, თავდადებული შრომა მეთერთმეტე ხუთწლედში, მისი დავალებების ვადამდე შესრულება, რესპუბლიკის ეკონომიკური და სოციალური განვითარების შემდგომი აღმავლობა.

„საქართველოში საქმე კარგად მიდის, — თქვა ლეონიდ ილიას ძემ, — და მეტად სასიხარულოა, რომ საქართველოს კომპარტია ირაზმება ახალი წარმატებების მისაღწევად მეთერთმეტე ხუთწლედში“.

და დღეს საქართველოს კომუნისტთა სახელით ამხანაგ ლ. ი. ბრეჟნევის კვალად ვამბობთ: **ყრილობის მიერ დასახულ გეგმებს არა მარტო მთლიანად, არამედ უსათუოდ გადაჭარბებითაც შევასრულებთ!**

პარტიის ყრილობა — ეს ისეთი მოვლენაა, რომელიც წარუშლელ კვალს ტოვებს არა მარტო ისტორიაში, არამედ თითოეული კომუნისტის და, რა თქმა უნდა, ყრილობის თითოეული დელეგატის პირად ცხოვრებაშიც.

მთელი რვა დღის მანძილზე ჩვენ, დელეგატები, ვიყავით საქმიანი, დაძაბული მუშაობის ვითარებაში, და ამასთანავე, ყოველთვის ვგრძნობდით კეთილმოსურნეობის, გულითადობის, ერთ დიად საქმეში საერთო მონაწილეობის ატმოსფეროს, როგორც ეს ყოველთვის არის ხოლმე თანამოაზრეთა შორის. ყოველივე ეს ვლინდებოდა როგორც თვით ყრილობაზე სხვა დელეგატებთან, ისე ჩვენი სამშობლოს დედაქალაქის სხვადასხვა ორგანიზაციასა და შრომითის კოლექტივებში ჩვენი მრავალი შეხვედრის, საუბრის დროს. ჩვენს დელეგატებს ჰქონდათ შესაძლებლობა შეხვედროდნენ ქალაქის მშრომელებს, მეტად საინტერესო ადამიანებს, გაცნობოდნენ მოსკოვის ღირსშესანიშნაობებს, მისი შემოქმედებითი კოლექტივების, აგრეთვე მომძე მოკავშირე რესპუბლიკების კოლექტივების მიღწევებს.

არ შემიძლია არ მოგახსენოთ ისიც, რომ ყრილობის მუშაობის დღეებში საერთო განწყობილების, მისი საერთო სულისკვეთების შექმნას ბევრად შეუწყო ხელი თვით მისი მუშაობის ორგანიზაციამაც, იმ ყურადღებამ და ზრუნვამ, რომელსაც მოსკოველი კომუნისტები არ აკლებდნენ არც ერთ დელეგატს, მათ შორის საქართველოს პარტორგანიზაციის წარმომადგენლებსაც. ყველაფერი კეთდებოდა უმაღლეს დონეზე, იგრძნობოდა, რომ ყველაფერი ღრმად იყო მოფიქრებული, უმცირეს დეტალებამდეც კი, და რაც ყველაზე მთავარია, — ყველგან ჩვენი ამხანაგები გრძნობდნენ კეთილ, გულითად დამოკიდებულებას, სურვილს წინასწარ გამოეცნოთ რაიმე თხოვნა, შეექმნათ **გულისხმიერების** ვითარება.

ყოველივე ეს იმიტომ გადავწყვიტეთ გვეთქვა თქვენთვის, ამხანაგებო, რომ პარტიული ყრილობის შედეგების განხილვა იმასაც ნიშნავს, გაგიზიაროთ პირადი შთაბეჭდილებანი, გადმოგცეთ მისი სულისკვეთება, მისი ხასიათი, მისი მიმართულება. ეს სულისკვეთება, ეს ხასიათი და ეს მიმართულება კი თითქოს დაკრისტალდა ყრილობის საბოლოო, შემაჯამებელ სხდომაზე, რომელმაც მუშაობა განაგრძო სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პირველი პლენუმის შემდეგ, რომელზეც **ლეონიდ ილიას ძე ბრეჟნევი კვლავ აირჩიეს საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის გენერალურ მდივნად.**

ეს სულისკვეთება და ეს ხასიათი ყველაზე მკაფიოდ გამოვლინდა საბოლოო სხდომის სწორედ იმ ნაწილში, რომლის შესახებაც საინფორმაციო ცნობაში **მოკლედ არის ნათქვამი: „ამხანაგი ლ. ი. ბრეჟნევი საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის XXVI ყრილობას დახურულად აცხადებს. დელეგატები და სტუმრები დიდი აღფრთოვანებით მღერიან პარტიულ ჰიმნს „ინტერნაციონალს“.**

ეს იყო ჭეშმარიტად დაუვიწყარი, განსაკუთრებით საზეიმო წუთები. ...ისტორიული დარბაზის თაღებქვეშ სულ უფრო მძლავრად გუგუნებდა დიდებული, თითოეული კომუნისტისთვის ძვირფასი მელოდია, მთელი ყრილობა ფეზზე იმდგარი მღერის, და გგრნია, რომ ეს ერთი მთლიანი ცოცხალი მრავალხმიანი ორგანიზმია. და თითოეული გრძნობს, რომ იგი არის ნაწილი იმ უდიდესი ძალისა, რომელსაც **ლენინური კომუნისტური პარტია** ჰქვია.

„ჩვენი ყრილობის მთელი მუშაობა, — თქვა ლეონიდ ილიას ძემ, — მიმდინარეობდა ერთიანობისა და შეკავშირების სულისკვეთებით, რაც ჩვენს პარტიას მძლავრსა და უძლეველს ხდის“.

„...და შემდეგ ახალ წყობას შევქმნით, — გაისმის დარბაზში, — დაჩაგრულს გავხდით სვიანაო“.

და აი, დარბაზში არიან ისინი, ვინც შექმნა ახალი, დღემდე არნახული წყობა. აი ისინი — ჩვენი პარტიისა და ჩვენი ქვეყნის საუკეთესო წარმომადგენლები. იმათი შვილები და შვილიშვილები, ვინც დაჩაგრული იყო. ისინი ახლა თავიანთი ქვეყნისა და თავიანთი ბედის ბატონ-პატრონები არიან. აი ისინი — შრომის მსოფლიო დიადი არმიის მაშვრალნი.

ამის დავიწყება შეუძლებელია!

იყო პარტიული ყრილობის დელეგატი — ეს არის უდიდესი ბედნიერება და უდიდესი პატივი, მოვლენა, რომელიც მთელი სიცოცხლის. მანძილზე დაუვიწყარი რჩება.

და ბოლოს. ჩვენი კრება მიმდინარეობს რესპუბლიკის ცხოვრებაში ღირსსახსოვარი მოვლენის — **საქართველოში საბჭოთა ხელისუფლების დამყარებისა და მისი კომპარტიის შექმნის მე-60 წლისთავის წინ.** ამ სასიხარულო დღესასწაულს შეხვდეს ახალი წარმატებებით შრომაში, სკკპ XXVI ყრილობის გადაწყვეტილებათა შესრულებაში — საქართველოს საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკის თითოეული კომუნისტის, თითოეული ადამიანის, ყველა მშრომელის პარტიული, პატრიოტული, ჭოჭალაქეობრივი ვალია. სწორედ ასეთსავე მაღალ დონეზე ვაპირებთ აღვნიშნოთ ჩვენი ავტონომიური ერთეულების მე-60 წლისთავიც.

ჩვენ უნდა მოვემზადოთ ამ საიუბილეო თარიღისათვის და ეს დღესასწაული ჩავატაროთ იდეალურად, იმ დონეზე, რომელიც შეესაბამება ჩვენს ცხოვრებასა და ჩვენს ისტორიაში ყველაზე დირსშესანიშნავ მოვლენას.

ნუ დავივიწყებთ, ძვირფასო ამხანაგებო, იმასაც, რომ მე-60 წლისთავის დღესასწაულზე მოვიწვიეთ სკკპ XXVI ყრილობის ყველა დელეგატი. და, უწინარეს ყოვლისა, რა თქმა უნდა, ღრმად პატივცემული ლეონიდ ილიას ძე ბრეჟნევი. ასეთი მოწვევა, ცხადია, ბევრს გვავალებს.

ჩვენს ზიარმს განსაკუთრებულ ელფერს მიანიჭებს ის ატმოსფერო, რომელშიც ახლა ცხოვრობენ მთელი ჩვენი პარტია და მთელი საბჭოთა ხალხი, — ყრილობისშემდგომი საყოველთაო შრომითი და პოლიტიკური აღმავლობის ატმოსფერო, ჩვენი პარტიული რიგების ერთსულოვნებისა და შეკავშირების, მონოლითური ერთიანობის ვითარება, რიგებისა, რომლებსაც სათავეში უდგას პარტიისა და სახელმწიფოს საქვეყნოდ აღიარებული ლიდერი, კომუნისტური მშენებლობის დიდი ორგანიზატორი და ამასთან ისეთი საოცრად უბრალო და ადამიანური ადამიანი, როგორიცაა ლეონიდ ილიას ძე ბრეჟნევი, რომელიც წინამძღოლობს კომუნისტთა 17 მილიონიან არმიას, მთელ 260 მილიონიან საბჭოთა ხალხს.

დღეს აღვუთქვამთ ჩვენი პარტიის ლენინურ ცენტრალურ კომიტეტს, ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს, ჩვენს ძვირფას ლეონიდ ილიას ძე ბრეჟნევს, რომ საბჭოთა საქართველოს მშრომელები ძალღონეს არ დაიშურებენ, რათა გაამართლონ პარტიის ყურადღება და ზრუნვა ჩვენი რესპუბლიკის ეკონომიური და სოციალური განვითარებისათვის. როგორც ყრილობაზე ვთქვით, საქართველოს კომპარტიის ისტორიას ხომ არ ახსოვს ესოდენ ინტენსიური ზრუნვისა და ყოველდღიური ყურადღების სხვა პერიოდი.

აღვუთქვამთ, რომ საქართველოს კომპარტია, ისევე როგორც მთელი 60 წლის მანძილზე, საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის ერთგული, მებრძოლი რაზმი იქნება, შეასრულებს ყველა მის დავალებას, რაგინდ რთული და ძნელიც უნდა იყოს იგი.

საქართველოს კომუნისტთა სიტყვა მტკიცე სიტყვაა. და ჩვენ ამ სიტყვის პატრონი ვიქნებით!

რესპუბლიკის მიღწევათა მაღალი შეფასება ახალ გამარჯვებათა მძლავრი სტიმულია

ამ დღეებში, გამართულმა საქართველოს პარტიული აქტივის კრებამ განიხილა სკკპ XXVI ყრილობის შედეგები და განსაზღვრა რესპუბლიკის კომუნისტთა ამოცანები, რომლებიც გამომდინარეობს ყრილობის გადაწყვეტილებებიდან და სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივნის ამხანაგ ლ. ი. ბრეჟნევის მოხსენებიდან.

სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრობის კანდიდატმა, საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პირველი მდივნის ე. ა. შევარდნაძის მოხსენების გამო გაიმართა კამათი. კრების მონაწილეთა გამოსვლებს წითელ ზოლად გასდევდა აზრი, რომ ქვეყნის კომუნისტთა ფორუმის გადაწყვეტილებანი, პარტიის XXVI ყრილობისადმი სკკპ ცენტრალური კომიტეტის საანგარიშო მოხსენებაში ჩამოყალიბებული დასკვნები და დებულებები რესპუბლიკის კომუნისტთა, ყველა მშრომელის აღმშენებლობითი საქმიანობის პროგრამა იქნება მეთერთმეტე ხუთწლედში.

მომავლის რწმენით

„პარტიის სოციალურ-ეკონომიკური გეგმებისა დ მ ი მილიონობით მშრომელის ნამდვილად ბატონ-პატრონული, დაინტერესებული დამოკიდებულება, მათი ზრუნვა სახელმწიფოს საქმეებისათვის საბჭოთა წყობილების ჭეშმარიტი დემოკრატიზმის გამოხატულებაა. ეს ჩვენი გეგმების წარმატებული ხორცშესხმის დიდმნიშვნელოვანი გარანტიაა“.

(პარტიის XXVI ყრილობისადმი სკკპ ცენტრალური კომიტეტის საანგარიშო მოხსენება).

საქართველოს კომპარტიის თბილისის საქალაქო კომიტეტის პირველი მდივნის თ. ნ. მენთეშაშვილის გამოსვლიდან:

პარტიის XXVI ყრილობის მთელი მუშაობა თავიდან ბოლოამდე გამსქვალული იყო ოპტიმიზმით, ნათელი მომავლის ღრმა რწმენით. ახლა მთავარი ის არის, რომ ეს ოპტიმიზმი დადგაქალოთ მატერიალურ ძალად, საქმით შეგვასხათ ხორცი.

ჩვენ უნდა განვვლოთ დიდი და ფაქიზული გზა, სახალხო მეურნეობის ინტენსიფიკაციისა და ეფექტურობის ამაღლების გზა. ჩვენ უნდა „ეზრუნველყოთ მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესის შედეგების განვითარება, წარმოებასთან მეცნიერების საშუალებისა და შესაძლებლობების ინტეგრაცია. ახლახან პარტიის საქალაქო კომიტეტის პიროსმანი და მეცნიერებათა აკადემიის პრეზიდიუმის ერთობლივი დადგენილებით შეიქმნა სპეციალური საბჭო, რომელიც იმუშავებს თბილისის ეკონომიკური და სოციალური განვითარების პრობლემების მეცნიერული გადაწყვეტისათვის.

კიდევ ერთი პრაქტიკული საქმეა. რომელიც მეცნიერულ-ტექნიკურ პროგრესთან არის დაკავშირებული. ქვეყანაში ელექტროტექნიკური მრეწველობის განვითარების პერსპექტივა ითვალისწინებს, რომ უახლოეს დროში გადადეთ უფრო პროგრესული ელემენტების ელემენტების ბაზაზე რვაფენიანი ელემენტების ნაცვლად. რეკონსტრუქციას, რომელიც ახლა მიმდინარეობს საწარმოო გაერთიანება „ელვა“ მეთაურობასაში, ამ ამოცანის გადაწყვეტას არ ითვალისწინებს. როგორც ჩანს, საჭიროა მთელი სერიის დაფუძნება სსრ კავშირის ელექტროტექნიკური მრეწველობის სამინისტროს წინაშე საქართველოს ქარხნის რეკონსტრუქციისა. გეგმებში შესაბამისი შესწორებების შეტანის შესახებ.

ჩვენ აგრეთვე უნდა გადავწყვიტოთ სეროიზული ორგანიზაციული-ტექნიკური პრობლემები ერთ ოცდაათ 50 წლისთავის საქართველოს, „ჩარხმშენებლის“ გაერთიანებების, ფოლად-თუჯსადგენელი ქარხნის, ფაბრიკა „ივერიისა“ და მთელი რიგი სხვა საწარმოების ხაზითაც.

საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის ხელმძღვანელობით ჩვენთან შეიქმნა და სულ უფრო ფართოდ ინერგება პროდუქციის ხარისხის მართვის კომპლექსური სისტემა. დადგა დრო მის საფუძველზე სულ უფრო ღრმა ყურადღება დავუთმოთ პერსპექტიულ გეგმებს. ხარისხისადმი დამოკიდებულებას, ისევე როგორც მშვიდობიანებისადმი მისწრაფებას, ბავშვობიდანვე უნდა ვუნერგავდეთ ადამიანებს.

საქართველოს სსრ მშენებლობის მინისტრის ვ. ტ. გოგოლაძის გამოსვლიდან:

ჩვენმა ქვეყანამ დაიწყო მეთერთმეტე ხუთწლედი, რომლის ძირითადი მიზანია საბჭოთა ადამიანების კეთილდღეობის შემდგომი გაუმჯობესება. ამ ამოცანის წარმატებით გადაწყვეტა ბევრად არის დამოკიდებული ჩვენზეც, მშენებლებზე. როგორც ხაზგასმულია სკკპ ცენტრალური კომიტეტის საანგარიშო მოხსენებაში, რომელიც პარტიის XXVI ყრილობაზე ამხანაგმა ლ. ი. ბრეჟნევმა გააკეთა, ახალი ხუთწლედი სერიოზული გამოცდა იქნება მშენებლებისათვის, და ჩვენს მოვალეობად მიგვაჩნია ის, რომ პირნათლად ჩავაბაროთ ეს გამოცდა.

სამშენებლო-სამონტაჟო სამუშაოთა მოცულობა 2 მილიარდ მანეთს გადააჭარბებს, რაც 500 მილიონი მანეთით მეტია, ვიდრე ფაქტობრივად შესრულდა მეათე ხუთწლედში. 50 პროცენტითა და მეტად გაიზრდება საწარმოო დანიშნულების ობიექტების მშენებლობა, ამასთან კვლევიდებულად სწრაფი ტემპით აშენდება საცხოვრებელი სახლები, კულტურულ-საყოფაცხოვრებო და კომუნალური დანიშნულების ნაგებობანი. მაგალითად, იმისათვის, რომ 1985 წელს ავამოქმედოთ მარნეულის უნიკალური ჩარხების ქარხნის მარტო პირველი რიგი, უნდა ავითვისოთ მის ობიექტებზე 200 მილიონი მანეთი. ქარხნის მშენებლობასთან ერთად აშენდება ქალაქიც, რომლის მოსახლეობა 100 ათასს გადააჭარბებს.

სამშენებლო-სამონტაჟო სამუშაოთა მოცულობის ასეთი ზრდა იმის საჭიროებას იწვევს, რომ ავითვისოთ ჩვენი სამინისტროს არსებულ საწარმოთა საპროექტო სიმძლავრეები და მნიშვნელოვნად გავაფართოოთ საკუთარი ინდუსტრიული ბაზა.

ბევრი რამ უნდა გავაკეთოთ ისეთი სერიოზული ნაკლოვანებების ლიკვიდაციისთვისაც, როგორც არის ბეგმის შეუსრულებლობა ზოგიერთი სამინისტროსა და უწყების ობიექტებზე, აგრეთვე ნაგებობათა ცუდი ხარისხი, ხარვეზებიანი ობიექტების ჩაბარება. ჩვენთვის, მშენებლებისათვის, სამუშაოთა ხარისხი ახლა უპირველესი ამოცანაა.

საქართველოს კომპარტიის ზესტაფონის რაიკომის პირველი მდივნის მ. ა. ასლანიკაშვილის გამოსვლიდან:

მთავარი ამოცანა, რომელიც დღეს ჩვენს, კომუნისტთა წინაშე დგას, ეს არის რაიონის სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების პროგრამის უთუო შესრულება. მისი განხორციელების გზად მიგვაჩნია ის, რომ ავამოქმედოთ პარტიული მუშაობის სრულყოფის ყველა რეზერვი, დავნერგოთ მეურნეობრიობისა და მართვის თანამედროვე ფორმები და მეთოდები, ამასთან დავეყრდნოთ ფართო მასების ინიციატივასა და შემოქმედებას.

მეთერთმეტე ხუთწლედში რაიონის სამრეწველო პროდუქციის მოცულობა 34 პროცენტით უნდა გაიზარდოს, რის შემდეგ იგი 1,3 მილიარდ მანეთზე მეტი იქნება. გასაგებია, რომ ამ პროგრამის რეალიზაცია დამოკიდებულია არსებულ სიმძლავრეთა გადიდებაზე, მათ რეკონსტრუქციასა და ტექნიკური პროგრესის დაჩქარებულ დანერგვაზე. ამასთან დაკავშირებით, განსაკუთრებულ ყურადღებას ვუთმობთ ზესტაფონის ფეროშენადნობთა ქარხნის მიერ სახელმწიფო გეგმების შესრულებას, რომელმაც უნდა დაიწყოს ახალი პროდუქციის ათვისება და გამოშვება.

ზესტაფონი იმ ქალაქებს განეკუთვნება, სადაც გაუარესდა სოციალური ინფრასტრუქტურა. აქ კვლავ მწვავედ დგას წყალმომარაგების, კანალიზაციის, საცხოვრებელი ბინების, სატრანსპორტო არტერიების პრობლემა. დღეს გვაქვს ქალაქის განვითარების გენერალური გეგმა, და ვიმედოვნებთ, რომ რესპუბლიკის შესაბამისი სამინისტროები და უწყებები, მათი ხელმძღვანელები ჩვეული კეთილმოსურნეობით დაგვეხმარებიან მის პრაქტიკულ განხორციელებაში. მართალია, სიძნელენი ბევრი გველის, მაგრამ ყველაფერი უნდა ვიღონოთ, რათა მთლიანად ავითვისოთ საკავშირო სამინისტროების მიერ ამ მიზნით გამოყოფილი სოლიდური სახსრები.

საქართველოს სსრ პროკურორის ა. მ. ბარაბაძის გამოსვლიდან:

იმის კვალობაზე, თუ როგორ აღწევს ჩვენი რესპუბლიკა სულ უფრო მნიშვნელოვან წარმატებებს სოციალურ-ეკონომიკურ და კულტურულ ცხოვრებაში, ჩვენი საზოგადოებისათვის უცხო მორალის მატარებლების წინააღმდეგ ბრძოლა გაორკეცებული ენერგიით უნდა წარმოებდეს. ადმინისტრაციული ორგანოების მუშაკთა ვალია წარმატებით აწარმოონ ეს ბრძოლა კომუნისტური აღმშენებლობის კეთილშობილური საქმისათვის.

პროკურატურის ორგანოების ამოცანა ის არის, რომ ხელი შეუწყონ ჩვენი საზოგადოების ნორმალური ცხოველმოქმედების ოპტიმალური პირობების შექმნას. ჩვენი პასუხისმგებლობა ამ სამუშაოს წარმატებისათვის მით უფრო იზრდება, რომ ქვეყნისა და რესპუბლიკის კომუნისტთა პარტიულ ყრილობებზე მაღალი შეფასება მიეცა ადმინისტრაციული ორგანოების, პროკურატურის მუშაკთა საქმიანობას. ამავე დროს მას დღეს წყაენებული აქვს სულ უფრო გაზრდილი მოთხოვნები.

პასუხსაგები ამოცანების გადაწყვეტის გზების ძიებაში უწინარეს ყოვლისა ვცდილობთ ვიზრუნოთ პროკურატურის ორგანოების მუშაობის სწორი ორგანიზაციისათვის, მისი სტილისა და მეთოდების მუდმივი სრულყოფისათვის, მის ყველა რგოლში ხელმძღვანელი კადრების მაღალი პერსონალური პასუხისმგებლობის, პრინციპულობის, საკითხთა ოპერატიული გადაწყვეტის ატმოსფეროს შექმნისათვის.

მართლწესრიგისა და კანონიერების ნორმების საყოველთაო დამკვიდრების ძირითად გზად მიგვაჩნდა და მიგვაჩნია კადრებთან მუშაობა. ჩვენი რიგების სიწმინდის დაცვის მიზნით ღონისძიებანი ხორციელდება დევიზით „თუ გაქვს დამნაშავეობასთან ბრძოლის მორალური უფლება, მწყობრში დარჩი“. ის, ვინც ვერ ავიდა ახალი ამოცანების დონეზე და ინერტულად ეკიდება მოვალეებს, რომლებიც ჩვენ გვაწუხებს, ვისაც საეჭვო რეპუტაცია შეექმნა, ვერ იქნება და არც უნდა იყოს მართლწესრიგის სადარაჯოზე.

აღმშენებლობის მარშით

„რესპუბლიკის ეკონომიკური და სოციალური განვითარების ტემპის მნიშვნელოვან დაჩქარებას მიაღწია საქართველოს კომპარტიამ“.

(პარტიის XXVI ყრილობისადმი სკკპ ცენტრალური კომიტეტის საანგარიშო მოხსენება).

სამხრეთ ოსეთის სახალხო დეპუტატთა საოლქო საბჭოს აღმასკომის თავმჯდომარის თ. შ. კაბულოვას გამოსვლიდან:

ეკონომიკური და სოციალური განვითარების ტემპის მნიშვნელოვანი დაჩქარება, რომელსაც უკანასკნელი წლების მანძილზე მიაღწიეს საქართველოს მშრომელებმა რესპუბლიკის კომპარტიის ხელმძღვანელობით, კარგად ჩანს ჩვენი ავტონომიური ოლქის მაგალითით. მეათე ხუთწლედში მეცხრე ხუთწლედთან შედარებით მთლიანი წარმოება მრეწველობაში გაიზარდა 48 პროცენტით, სოფლის მეურნეობაში — 44,3 პროცენტით. ოლქის სახალხო მეურნეობაში ათვისებულია თითქმის იმდენივე კაპიტალური დაბანდებანი, რამდენიც წინა 15 წლის მანძილზე. აშენდა სამრეწველო, სასოფლო-სამეურნეო, კომუნალური და კულტურულ-საყოფაცხოვრებო დანიშნულების ათობით ობიექტი, შესამჩნევად გაუმჯობესდა მშრომელთა მატერიალური კეთილდღეობა.

ყველა სოციალურ-ეკონომიკური ამოცანის კომპლექსური გადაწყვეტა — აი რა არის ჩვენი მოქმედების მთავარი მიმართულება მეთერთმეტე ხუთწლედში და შემდგომი პერსპექტივისათვის. მათ საფუძველად უდევს ასზე მეტი ღონისძიება, რომლებიც გამომდინარეობს საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტისა და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს დადგენილებიდან „სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის ეკონომიკისა და კულტურის შემდგომი განვითარების ღონისძიებათა შესახებ“. ამავე დროს, საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის დადგენილით, შევიმუშავეთ დამატებითი ღონისძიებანიც, რომლებიც ითვალისწინებს სამხრეთ ოსეთის ბუნებრივი სიმდიდრეების ათვისებასა და პერსპექტიულ დასახლებულ პუნქტებში ისეთი პირობების შექმნას, რომლებიც შესაძლებლობას მოგვცემს დავამკვიდროთ იქ მუშათა და მოსამსახურეთა კადრები, სოფლის მეურნეობის სპეციალისტები, რითაც შეიძლება შევამციროთ მოსახლეობის მიგრაციის პროცესი.

ახლა, როცა ვამუშავებთ ოლქის ეკონომიკური და სოციალური განვითარების 1981-1985 წლებისა და 1990 წლამდე პერიოდის ხუთწლიან გეგმას, მეტად საჭიროა, რომ ჩვენს წინადადებებს სათანადოდ დაუჭირონ მხარი რესპუბლიკის სამინისტროებსა და უწყებებში.

საგარეჯოს რაიონის უდაბნოს მეცხვარეობის საბჭოთა მეურნეობის დირექტორის ვ. ი. ხარაშვილის გამოსვლიდან:

გარეჯის უდაბურ მიგდებულ მიწებზე აღმოცენებულ ჩვენს საბჭოთა მეურნეობას თამამად შეგვიძლია ვუწოდოთ მეათე ხუთწლედის პირმშო, რადგან ამ წლების მანძილზე ძველი მეურნეობა აქ მეორედ დაიბადა. დღეს ჩვენ უკვე შეგვიძლია ვილაპარაკოთ მის წვლილზე სასურსათო პრობლემის გადაწყვეტაში. სარწყავი სისტემის მშენებლობის დამთავრების შემდეგ ხორცის წარმოება აქ გაიზრდება 1500 ტონამდე, რძისა — 600 ტონამდე, მატყლისა — 3500 ცენტნერამდე. გავაშენებთ 500 ჰექტარ ვენახებს, 200 ჰექტარ ხეხილის ბაღებს, 200 ჰექტარს დაიკავებს ბოსტნეული კულტურები. წელს ხელს მოვკიდებთ საადრეო კარტოფილის მოყვანას.

მომავალი წლიდან საბჭოთა მეურნეობის ტერიტორიაზე დაიწყება 54 ათასი სულის შესანახად გათვალისწინებული მეფორეობის კომპლექსის მშენებლობა. იგი ყოველწლიურად 6,7 ათას ტონაზე მეტ ხორცს აწარმოებს.

ნამდვილი ოაზისი გახდება სოფელი უდაბნო, სადაც ხორცეულდება კომპლექსური განაშენიანება გენერალური გეგმის მიხედვით მოსახლეობის ყველა სოციალური და კულტურულ-საყოფაცხოვრებო მოთხოვნილების დაკმაყოფილებით. აქ ახლახან შეიქმნა სახალხო დეპუტატთა სასოფლო საბჭო, გაიმართა მისი პირველი სესია. აქ, უდაბნოში, ჩამოდიან ქალიშვილები და ჭაბუკები რესპუბლიკის სხვადასხვა კუთხიდან, და მალე სოფელი დადაქცევა ახალგაზრდულ ქალაქად, სადაც კეთილმოწყობილ სახლებში 600-ზე მეტი ოჯახი იცხოვრებს. თითოეული იპოვის იმ საქმეს, რომელიც აინტერესებს.

საქართველოს კომპარტიის ლენტეხის რაიკომის პირველი მდივნის გ. ი. გუნავას გამოსვლიდან:

რესპუბლიკაში საზოგადოებრივი კლიმატის გაჯანსაღებასთან დაკავშირებული სასიკეთო ცვლილებები მაღალი მთის რაიონებსაც შეეხო. ჩვენმა პარტიულმა ორგანოებიკამ, რომელიც სარულებს საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტისა და რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს გადაწყვეტილებებს ლენტეხის რაიონის სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების შესახებ, რაიონის აქტივისტებზე, ყველა მშრომელზე დაყრდნობით, რესპუბლიკის სამინისტროებისა და უწყებების დახმარებით გადაწყვიტა მთის რეგიონის მცხოვრებთა კეთილდღეობის გაუმჯობესების მთელი რიგი უმნიშვნელოვანესი საკითხები.

რამდენიმე უკანასკნელი წლის მანძილზე კეთილმოვწყეთ ლენტეხ-ცაგერის გზა, რაიონული ცენტრი, საექსპლოატაციოდ გადავეცით 16 სასკოლო შენობა, 200-ადგილიანი ტურბაზა, საცხოვრებელი სახლები, სადაც 160 ბინაა, სოფლებს ერთმანეთთან აკავშირებს 48 კაპიტალური ხიდი, შენდება სამრეწ

რესპუბლიკის მიღწევათა მაღალი შეფასება ახალ გამარჯვებათა მძლავრი სტიმულია

(დასასრული)

ორდინაცია უფროსი გაგებით. ძირითად მიმართულებებში დასახული ამ ამოცანის გადაწყვეტა საშუალებას მოგვცემს გამოვრიცხოთ გაუმართლებელი დუბლირება სხვადასხვა უწყებათა მიერ საწარმოო და არასაწარმოო ინფრასტრუქტურის ობიექტების შექმნისას. ძნელია გადაჭარბებით შეაფასო ის დადებითი ეფექტი, რომელსაც მივიღებთ ოპტიმალური დარგთშორისი კოოპერაციისაგან, განსაკუთრებით დღეს, როცა მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესი უფრო რთული ტექნოლოგიური პროცესების გამოყენებას მოითხოვს. ყოველი სპეციფიკური დარგი შეძლებს ახალი ნაწარმის გამოშვების ათვისებაში მონაწილეობის მიღებას.

ხალხის

კეთილდღეობა

უმაღლესი

მიზანია

„სკკპ ცენტრალურ კომიტეტს მიაჩნია, რომ ახლა პირველ პლანზე წამოიწია სურსათით, აგრეთვე ფართო მოხმარების სამრეწველო საქონლით მოსახლეობის მომარაგების გაუმჯობესების ამოცანამ.

(პარტიის XXVI ყრილობისადმი სკკპ ცენტრალური კომიტეტის საანგარიშო მოხსენება).

ზუგდიდის რაიონის სოფელ კახათის მარკნის სახელობის კოლმეურნეობის თავმჯდომარის ჯ. ი. გუგუჩიას გამოსვლიდან:

ჩვენს კოლმეურნეობაში წარმოების ინტენსიფიკაციის საკმაოდ მაღალ დონეს მივაღწიეთ. ამიტომ, როცა რაიონში სასურსათო პროგრამის შემუშავება დაიწყო, ზოგიერთმა გადაწყვიტა, რომ ჩვენ ყველა რეზერვი ამოვწურეთ. მაგრამ მეცნიერთა დახმარებით არა მარტო რეზერვები გამოვავლინეთ, არამედ მათი ამოქმედების გზებიც დავიახეთ. კერძოდ, გამოვნახეთ შესაძლებლობა არსებული ფართობიდან დამატებით მოვკრიფოთ 850-1000 ტონა ხარისხოვანი ჩაის ფოთოლი. მარცვლეულის წარმოება გადიდდება 74 პროცენტით, ხორცისა — 71, რძისა — 82 პროცენტით. დიდ რეზერვად მიგვაჩნია სოფლის მოსახლეობასთან კოოპერირება. საქმეს ისე წარმართავთ რომ სოფლად აღარ იყოს ოჯახი, ძროხა რომ არ ყავდეს.

გადაგწყვიტეთ მკვეთრად გავაუმჯობესოთ მიწათმოქმედების კულტურა, რათა გავადიდოთ სავარგულთა უკუგება. ეგრეთ წოდებული მიტოვებული მიწების დამუშავება შესაძლებლობას მოგვცემს მეთვრთმეტე ხუთწლედში ას ჰექტარზე მეტი ახალი მიწა მოვაქციოთ ბრუნვაში.

დაუშრეტელ რეზერვად გვესახება პროდუქციის ხარისხის გაუმჯობესება, ტექნიკის რაციონალური გამოყენება, კადრების სწორი შერჩევა წარმოების გადამწყვეტ უბნებზე, მართვის სრულყოფა, დისციპლინის განმტკიცება, დარგების სპეციალიზაცია და სოფლის მეურნეობის კონცენტრაციის ფართო განხორციელება, აგროსამრეწველო გაერთიანებათა გამომდგარი ფორმის გაფართოება.

მაგრამ მთავარი რეზერვი და მთავარი მოქმედი ძალა ჩვენთვის მშრომელი ადამიანია, რომლისათვის ზრუნვაზეც ამდენი რამ ითქვა პარტიის XXVI ყრილობაზე. ეს რეზერვი არცერთი წუთით არ გვავიწყდება. ამას მოწმობს ჩვენს სოფელში მომხდარი მნიშვნელოვანი სოციალური და ეკონომიკური გარდაქმნები. ახლა ჩვენი სოფლიდან ქალაქში კი არ მიდიან, არამედ, პირიქით, ახალგაზრდობა უკან ბრუნდება.

ქობულეთის რაიონის ოჩხამურის ჩაის საბჭოთა მეურნეობის პარტიული კომიტეტის მდივნის ა. რ. ჯინჭარაძის გამოსვლიდან.

სასურსათო პროგრამის განხორციელებაში ჩვენს საბჭოთა მეურნეობას ჩაის წარმოების შემდგომი გადიდებით შეაქვს წვლილი. მეთერთმეტე ხუთწლედში ხომ ჩვენს რესპუბლიკას განზრახული აქვს წინა ხუთწლედზე მეტი ჩაი მისცეს ქვეყანას.

მაგრამ, თუმცა ჩვენს მეურნეობას ამ ამოცანის შესრულებაში წარმატებული მონაწილეობის ყველა წანამძღვარი აქვს, უწინარეს ყოვლისა, პრინციპულად უნდა მივუდგეთ ნაკლოვანებებს. კერძოდ, უნდა მოვაწესრიგოთ შრომის ანაზღაურების სისტემა, გადავწყვიტოთ მატერიალურ-ტექნიკური მომარაგების საკითხები. ვფიქრობ, წარმოიშვა ოჩხამურის ჩაის საბჭოთა მეურნეობისა და ქობულეთის № 1 ჩაის ფაბრიკის საწარმოო ინტეგრაციის საჭიროება.

ახლა საბჭოთა მეურნეობაში წარმოებული ჩაის 85 პროცენტი მანქანებით იკრიფება. საბჭოთა მეურნეობის პარტიული ორგანიზაცია ზრუნავს მექანიზაციის დანერგვისათვის, მაგრამ, ზოგჯერ სიძნელეები წარმოიქმნება, რადგან ყოველთვის დროულად ვერ ვიღებთ მანქანებს, მექანიზმებს, განსაკუთრებით ხელის აპარატების საჭირო სათადარიგო ნაწილებს.

ცხადია, თუ რა უარყოფით გავლენას ახდენს ეს სრულფასოვანი მოსავლის მოწევაზე. გადაუდებელ დახმარებას მოველით, მით უმეტეს, რომ ოჩხამურელ მშრომელთა გადაწყვეტილება, მოიწიონ 5.500 ტონა ჩაი პარტიის XXVI ყრილობის წელს, მთელი ძალებისა და შესაძლებლობების გამოყენებას მოითხოვს.

საქართველოს კომპარტიის გორის საქალაქო კომიტეტის პირველი მდივნის ბ. ზ. მაჟაშვილის გამოსვლიდან.

ერთ-ერთი გლობალური ამოცანა, რომელიც სკკპ XXVI ყრილობამ დაუსახა ყოველ პარტიულ კომიტეტს, არის, ქვეყნის სურსათით უზრუნველყოფის რადიკალური გაუმჯობესება. ამასთან დაკავშირებით დიდი ამოცანები დგას სოფლის მეურნეობის მშრომელთა წინაშე, მაგრამ ეს არ ნიშნავს, რომ ქალაქელები განზე უნდა დარჩნენ.

ყოველმა ჩვენგანმა უნდა ეძიოს და გამონახოს ამ პროგრამის რეალიზაციის გზები. ჩვენთან, გორის რეგიონში — სოფლის მეურნეობის პროდუქტების წარმოება-გადამუშავების მიხედვით რესპუბლიკის ერთ-ერთ მძლავრ რგოლში სასურსათო პროგრამის განხორციელება მჭიდროდ უკავშირდება ტერიტორიული ხელმძღვანელობის ახალი ფორმების, სოფლის მეურნეობის პროდუქტების წარმოების, დაცვა-შენახვის, ტრანსპორტირებისა და გადამუშავების ინტერესების შეზამებისათვის ეკონომიური ზემოქმედების ახალი ბერკეტების ძიების აუცილებლობას. დღეს უკვე ცხადია, რომ მომავალი მძლავრ აგროსამრეწველო კომპლექსებს ეკუთვნის. ამ მიმართულებით პირველი ნაბიჯები გადაიდგა უკვე 1976 წელს, როცა შეიქმნა გორის საკონსერვო აგროსამრეწველო გაერთიანება. ასეთ პირობებში ხუთწლიანი მუშაობის გამოცდილებამ ბევრი რამ გვასწავლა. სოფლის მეურნეობის პროდუქციის წარმოებასა და გადამუშავებელი მრეწველობის შესაძლებლობებს შორის არსებულმა დისპროპორციამ გვაიძულა გამოგვენახა სეზონურობის, წლის მანძილზე საწარმოთა თანაბარზომიერი დატვირთვისათვის ნედლეულის შენახვის პრობლემათა გადაჭრის გზები.

გორის საკონსერვო გაერთიანების რეკონსტრუქცია საშუალებას მოგვცემს უკვე მიმდინარე წლის დამლევისათვის 40 პროცენტით გავზარდოთ მისი სიმძლავრე, ოთხმოცდაან წლებში აიგება წელიწადში 200 მილიონი პირობითი ქილა კონსერვის სიმძლავრის ახალი კორპუსები. მუშავდება ღონისძიებანი აგრეთვე ქალაქის კვების მრეწველობის სხვა საწარმოებისათვის.

თბილისის ორჯონიკიძის სახელობის სამკერვალო ფაბრიკის მკერავის ნ. ბ. ლორიას გამოსვლიდან.

— **მე, როგორც** საქართველოს დედაქალაქის მუშათა კლასის წარმომადგენელს სიამაყითა და სიხარულით მევსება გული, როცა ვფიქრობ, თუ რა ბრწყინვალე წარმატებებს მიაღწია ჩვენმა რესპუბლიკამ უკანასკნელ ათ წელიწადში, რა დიდებული პერსპექტივები, გვესახება ახალ ათწლეულში.

სკკპ XXVI ყრილობაზე, რომლის დელეგატიც გახლდით, ძალზე ბევრი ითქვა მსუბუქი მრეწველობის მიღწევებზე, მისი განვითარების პერსპექტივებზე. ყრილობაზე ილაპარაკეს აგრეთვე ჩვენს დარგში არსებულ ნაკლოვანებებზე, კერძოდ, იმაზე, რომ ჯერ არ შეგვძლია დავაკმაყოფილოთ ადამიანთა გაზრდილი მოთხოვნილება მაღალი ხარისხის პროდუქციაზე. ხალხისათვის საჭირო საქონლის ასორტიმენტის გაფართოებისა და ხარისხის გაუმჯობესებისათვის ყრილობის მიერ დასახული ამოცანები მივიჩნიე მოქმედების სახელმძღვანელოდ, ისინი ჩვენი ბრიგადის, საწარმოს მთელი კოლექტივის საბრძოლო პროგრამა გახდა. ჩვენი ბრიგადის მაგალითით ფაბრიკაში ფართოდ გაიშალა სოციალისტური შეჯიბრება მეთერთმეტე ხუთწლედის დავალებათა ვადამდე და ხარისხიანად შესრულებისათვის. ჩვენი დევიზია „ხუთწლედი შევასრულოთ ოთხ წელიწადში, ვიმუშაოთ ისე, რომ არ გვქონდეს წუნი“.

ჩვენი ფაბრიკა კომუნისტური შრომის საწარმოა და ამ მაღალ წოდებას ამართლებს. მაგრამ კოლექტივის წარმატებები ბევრად მნიშვნელოვანი იქნებოდა მეტი ყურადღება რომ ეთმობოდეს მუშა-მოსამსახურეთა შრომის პირობების გაუმჯობესების, წარმოების კულტურის ამაღლების საკითხებს და ეს უშუალოდ არის დაკავშირებული ხალხის ტელეფონებისა და რადიოს სიმფონიური ორკესტრის კონცერტს დაეთმო.

„ქართველი კომპოზიტორები — ბავშვებს“ — ასეთი იყო ერთ-ერთი კონცერტის თემა. კამერული მუსიკის კონცერტი (ქართული კამერული მუსიკის რეტროსპექტივა) გაიმართა კონსერვატორიის დიდ დარბაზში.

საინტერესოდ წარიმართა პლენუმის მუშაობის შემდგომი დღეებიც. კონსერვატორიის დიდ დარბაზში აჟღერდა საქართველოს ტელევიზიისა და რადიოს სიმფონიური ორკესტრის (ქართული მუსიკის რეტროსპექტივა), საოპერო თეატრში კი ო. თაქთაქიშვილის ოპერა „პირველი სიყვარული“.

კონსერვატორიის მცირე დარბაზი საგუნდო მუსიკის კონცერტს დაეთმო. დიდი დარბაზი კი საქართველოს სახელმწიფო დამსახურებულ სიმფონიურ ორკესტრს.

პლენუმის დასასრულს, 26 მარტს კომპოზიტორთა კავშირში გაიმართა პრესკონფერენცია და პლენუმის საბოლოო სხდომა, რომელზეც განხილეს საქართველოს კომპოზიტორთა კავშირის ამოცანები სკკპ XXVI ყრილობისა და საქართველოს კომპარტიის XXVI ყრილობის გადაწყვეტილებათა შესაბამისად.

ᲞᲐᲠᲢᲘᲘᲡ ᲡᲘᲢᲧᲕᲐ

—ᲛᲐᲡᲬᲔᲑᲡ!

„„პარტიის იდეოლოგიურ, პროპაგანდისტულ საქმიანობას უპირველესი როლი განეკუთვნება მასების მარქსისტულ-ლენინური განათლებისა და აღზრდის, კომუნისტური მშენებლობის ამოცანების გადასაწყვეტად მათი შემოქმედებითი აქტიურობის შემდგომ განვითარებაში“.

(პარტიის XXVI ყრილობისადმი სკკპ ცენტრალური კომიტეტის საანგარიშო მოხსენება).

ქუთაისის ორჯონიკიძის სახელობის საავტომობილო ქარხნის საკონსტრუქტორო ბიუროს უფროსის, პროპაგანდისტის ე. ი. ნაცვლიშვილის გამოსვლიდან.

მინდა შევეხო იდეურ-აღმზრდელობითი მუშაობის როლს ჩვენს ცხოვრებაში, საზოგადოებრივ-პოლიტიკური და სახალხო-სამეურნეო ამოცანების გადაწყვეტაში. სხვა საკითხებთან ერთად ამ საკითხსაც ეძღვნება. სამხედრო საბჭომ განიხილა და დამტკიცა ყრილობის გადაწყვეტილებათა განხორციელების ღონისძიებათა კონკრეტული გეგმა.

ჩვენ, მეომარ კომუნისტებს, რომლებიც ერთსულოვნად ვიწონებთ სკკპ ცენტრალური კომიტეტისა და მისი მეთაურის ამხანაგ ლ. ი. ბრეჟნევის პოლიტიკურ ხაზსა და პრაქტიკულ საქმიანობას, მთავარ ამოცანად მიგვაჩნია კვლავაც საიმედოდ ვიდგეთ საბჭოთა ხალხის მშვიდობიანი, აღმშენებლობითი შრომის სადარაჯოზე, კიდევ უფრო ავამაღლოთ ჯარების სიფხიზლე და საბრძოლო მზადყოფნა.

ახალი ხუთწლედისა და მთელი 80-იანი წლებისათვის პარტიამ წამოაყენა ჩვენი ხალხის კეთილდღეობის შემდგომი გაუმჯობესების ვრცელი პროგრამა. ამ მიზნის მისაღწევად საჭიროა აღმშენებლობითი შრომა მშვიდობიანი ცის ქვეშ. ჩვენ, საბჭოთა მეომრები ვამაყობთ იმით, რომ ყრილობის ტრიბუნიდან გაისმა მგზნებარე მოწოდება მშვიდობისათვის, რომელიც განმტკიცებულია საერთაშორისო ვითარების რადიკალური გაჯანსაღების შესახებ ახალი სამშვიდობო წინადადებებით.

მახარაძის რაიონის სოფელ ნაგომარის კოლმეურნეობის მექანიზებული რგოლის მერგოლურის ც. ვ. თალაკვაძის გამოსვლიდან.

თაობათა ესტაფეტა, ჩვენი პარტიისა და ხალხის სახელოვანი რევოლუციური, საბრძოლო და შრომითი ტრადიციები გრძელდება, ღრმავდება და ფართოვდება. ამას მოწმობს ჩემი ცხოვრების თუნდაც ერთი მაგალითი: ჩემმა ბებიამ ალვასი თალაკვაძემ, სკკპ წევრმა 1917 წლიდან, რევოლუციური ამბების მონაწილემ ეს ესტაფეტა გადასცა ჩემს ბიძას ვლადიმერს, დიდი სამამულო ომის მონაწილეს, ბელორუსიის ერთ-ერთი პარტიზანული შენაერთის მეთაურს, ვატებსკის საპატიო მოქალაქეს. დღეს ეს ესტაფეტა მივიღე მე— რიგითმა მშრომელმა, 80-იანი წლების კომუნისტებისა და კომკავშირელების თაობის წარმომადგენელმა. შრომითი მიღწევებისათვის წილად მხვდა პატივი ვწარმომადგენლობდე კოლმეურნე გლეხობას რესპუბლიკის უმაღლეს საბჭოში. განა ამ თაობათა ერთიანობაში, სახელოვანი ტრადიციების ერთგულებაში არ არის ჩვენი სახელმწიფოს, ჩვენი საზოგადოების შეკავშირების, ნათელი მერმისისადმი ჩვენი ურყევი რწმენის ძალა, მერმისისა, რომელიც მკაფიოდ არის დასახული სკკპ ისტორიული XXVI ყრილობის, საქართველოს კომპარტიის XXVI ყრილობის გადაწყვეტილებებში?

პარტიის ყრილობის გადაწყვეტილებანი ახალი მიღწევებისათვის მოგვიწოდებს. და მე, ჩემი თაობის, ჩაის პლანტაციებზე მშრომელების სახელით მშობლიურ კომუნისტურ პარტიას აღვუთქვამ, რომ კვლავაც მაღლა ვატარებთ ჩვენი პარტიისა და ხალხის უფროს თაობათა სახელოვანი ტრადიციების ერთგულების დროშას, აღმშენებლობისა და შრომის დროშას, ღირსეულ წვლილს შევიტანთ ჩვენს ქვეყანაში კომუნისტური მშენებლობის დიად საქმეში.

საქართველოს ალკკ ცენტრალური კომიტეტის მეორე მდივნის ი. ი. ხუციშვილის გამოსვლიდან.

„მთელი იდეურ-აღმზრდელობითი მუშაობა უნდა ხორციელდებოდეს ცოცხლად და სანტერესოდ, დაშტამპული ფრაზებისა და სტანდარტულად შერჩეული მზა ფორმულების გამოუყენებლად“,— ლენინად ილიას ძე ბრეჟნევის ეს სიტყვები, რომლებიც მან პარტიის XXVI ყრილობაზე წარმოთქვა, უნდა ახსოვდეს ყველას, ვინც ახალგაზრდობასთან მუშაობს. გახადოს ეს მუშაობა მრავალფეროვანი, გაამდიდროს იგი ახალი საინტერესო და საყურადღებო ფორმებით — ასეთია საქართველოს კომკავშირის ერთ-ერთი ამოცანა დღეს. ამ მიზნის გაუწევს სამსახურს მალე აგიტმატარებელი კინოსალექციო დარბაზით, რომელიც აღჭურვილი იქნება ყველა თვალსაჩინო საშუალებებით, და იგი რესპუბლიკის სხვადასხვა კუთხის ათასობით ახალგაზრდას გააცნობს ჩვენს პარტიულ და კომკავშირულ სიტყვას.

მომდინარე წელი— დიადი პარტიული ფორუმების წელი, საქართველოში საბჭოთა ხელისუფლების დამყარების საიუბილეო წელი განსაკუთრებულია რესპუბლიკის კომკავშირისათვის. ახლოვდება კიდევ ერთი ღირსშესანიშნავი თარიღი — საქართველოს კომკავშირის დამაარსებლის ბორის ძნელაძის დაბადების 80 წლისთავი. ყველა ეს მოვლენა განსაკუთრებულ პასუხისმგებლობას აკისრებს რესპუბლიკის ახალგაზრდობის საქმიანობას.

დღეს საქართველოს კომკავშირელები, ქალიშვილები და ჭაბუკები მეთერთმეტე ხუთწლედის დამკვრელურ რაზმად აცხადებენ თავს. პარტიის XXVI ყრილობაზე დასახულმა ამოცანებმა ახალი შინაარსით გაამდიდრა ქვეყნის, ჩვენი რესპუბლიკის კომკავშირის საქმიანობა.

ისინი თითოეული ახალგაზრდისაგან მოითხოვს შესაძლებლობისა და უნარის მაქსიმალურ გამოვლინებას, თავდადებულ შრომას.

ახალი ხუთწლედის პირველ გაზაფხულს საქართველოს ორდენოსანი კომკავშირი შეხვდა მტკიცე რწმენით, რომ მისი რესპუბლიკა დიდ წარმატებებს მიაღწევს მომავალში. მას მტკიცედ აქვს გადაწყვეტილი კვლავაც ყველი ღონე იხმაროს კომუნისტური იდეალების დასამკვიდრებლად.

რესპუბლიკის **პარტიული აქტივის კრებამ ჩაიარა ორგანიზებულად, მაღალ იდეურ და პოლიტიკურ დონეზე, კრიტიკისა და თვითკრიტიკის ვითარებაში. მან მკაფიოდ ცხადყო რესპუბლიკის მუშათა კლასის, კოლმეურნე გლეხობის, სახალხო ინტელიგენციის მონოლითური შეკავშირება მზმობლიური კომუნისტური პარტიის, ლენინური ცენტრალური კომიტეტის, მთავარი შტაბის — პოლიტბიუროსა და მისი მეთაურის, სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივნის, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარის ამხანაგ ლ. ი. ბრეჟნევის გარშემო.**

მიღებულ რეზოლუციაში კრების მონაწილეებმა სკკპ ცენტრალურ კომიტეტს, ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს და პირადად ამხანაგ ლ. ი. ბრეჟნევს აღუთქვეს, რომ საქართველოს კომუნისტები, ყველა მშრომელი უფრო აქტიურად იბრძოლებენ კომუნისტური იდეალებისათვის, უზრუნველყოფენ სკკპ XXVI ყრილობის მიერ დასახული გრანდიოზული ამოცანების წარმატებით შესრულებას. (საქინფორმი).

ᲙᲝᲛᲞᲝᲖᲘᲢᲝᲠᲗᲐ ᲨᲔᲛᲝᲥᲛᲔᲓᲔᲑᲘᲗ ᲞᲚᲔᲜᲣᲛᲖᲔ

კამერული და სიმფონიური მუსიკის მოყვარულებთ იყო საღამე ამ დღეებში კონსერვატორიის დიდი და მცირე დარბაზები. აქ მუშაობდა საქართველოს კომპოზიტორთა კავშირის გამგეობის შემოქმედებითი პლენუმი, რომელიც მიეძღვნა საქართველოში საბჭოთა ხელისუფლების დამყარების მე-60 წლისთავს.

პლენუმის გახსნის დღეს კონსერვატორიის დიდ დარბაზში გაიმართა კამერული მუსიკის კონცერტი. მეორე დღეს ამ კონცერტის მოყვარულებს უკვე მცირე დარბაზმა გაუწია მასპინძლობა. დიდი დარბაზი საქართველოს ტელევიზიისა და რადიოს სიმფონიური ორკესტრის კონცერტს დაეთმო.

„ქართველი კომპოზიტორები — ბავშვებს“ — ასეთი იყო ერთ-ერთი კონცერტის თემა. კამერული მუსიკის კონცერტი (ქართული კამერული მუსიკის რეტროსპექტივა) გაიმართა კონსერვატორიის დიდ დარბაზში.

საინტერესოდ წარიმართა პლენუმის მუშაობის შემდგომი დღეებიც. კონსერვატორიის დიდ დარბაზში აჟღერდა საქართველოს ტელევიზიისა და რადიოს სიმფონიური ორკესტრის (ქართული მუსიკის რეტროსპექტივა), საოპერო თეატრში კი ო. თაქთაქიშვილის ოპერა „პირველი სიყვარული“.

კონსერვატორიის მცირე დარბაზი საგუნდო მუსიკის კონცერტს დაეთმო. დიდი დარბაზი კი საქართველოს სახელმწიფო დამსახურებულ სიმფონიურ ორკესტრს.

პლენუმის დასასრულს, 26 მარტს კომპოზიტორთა კავშირში გაიმართა პრესკონფერენცია და პლენუმის საბოლოო სხდომა, რომელზეც განიხილეს საქართველოს კომპოზიტორთა კავშირის ამოცანები სკკპ XXVI ყრილობისა და საქართველოს კომპარტიის XXVI ყრილობის გადაწყვეტილებათა შესაბამისად.

ᲘᲒᲘᲖᲒᲘᲖᲐ, ᲛᲔᲒᲝᲖᲠᲝᲒᲘᲡ ᲞᲝᲪᲝᲜᲝ!

ᲡᲝᲮᲣᲛᲨᲘ ᲒᲐᲘᲮᲡᲜᲐ ᲞᲘᲝᲜᲔᲠᲗᲐ ᲠᲔᲡᲞᲣᲑᲚᲘᲙᲣᲠᲘ ᲨᲔᲙᲠᲔᲑᲐ

ᲒᲣᲚᲘᲐᲓ, გულითადად შეეგება მზიური აფხაზეთი საქართველოს პიონერთა XII რესპუბლიკური შეკრების მონაწილეებს. 25 მარტს, საღამოს, სპეციალურმა მატარებელმა სოხუმში 500-ზე მეტი ნორჩი დელეგატი ჩამოიყვანა.

გაზაფხულის ნაირფერი ყვავილებით და პლაკატებით მოფრთავთ რკინიგზის ვაგზალი. ყველგან სიმღერა და მხიარულებაა. სტუმრების შესახვედრად მოსულან აფხაზეთის ასსრ მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის პირველი მოადგილე ვ. ცუგბა, საქართველოს კომპარტიის სოხუმის საქალაქო კომიტეტის პირველი მდივანი რ. ქეცბაია, ქალაქის საზოგადოებრიობის წარმომადგენელები, პიონერები.

პიონერთა შეკრებისათვის, მართლაც რომ, საგულდაგულოდ მომზადებულა სოხუმის II საკოლა-ინტერნატი. აქ ყველაფერია საამისოდ, რომ სტუმარ-მასპინძლებმა საინტერესოდ, შინაარსიანად გაატარონ ყოველი დღე და ისინი მუდამ კეთილმოსაგონრად დარჩეთ.

სკოლა-ინტერნატის ჭიშკარს ამშვენებს აფხაზურ, ქართულ, რუსულ ენებზე ლამაზად შესრულებული წარწერა — „პიონერული ქალაქი „მზიური“. ეს, მართლაც, კოპწია ქალაქად ქცეული ეზომიდამო პიონერთა დიდი შეკრების მთავარი ასპარეზია, თუმცა გულითად მასპინძლობაში მას ტოლს არ უდებენ არც აფხაზეთის პიონერთა და მოსწავლეთა სახლი და არც ავტონომიური რესპუბლიკის დედაქალაქის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლები.

გუშინ, დილაადრიან, დაიწყო შეკრების პროგრამით გათვალისწინებული მრავალფეროვანი ღონისძიებები. პიონერული ხაზი მოეწყო ქალაქის ცენტრალურ მოედანზე, სადაც ვვიჩგვინით შეამკეს ვლადიმერ ილიას ძე ლენინის ძეგლი. შემდეგ შეკრების მონაწილეთა ერთი ნაწილი თემურელთან მოძრაობის მე-40 წლისთავთან დაკავშირებულ ზეიმობაზე გაემგზავრა გაგრის ზონის სოფელ ხეიჯანში. დანარჩენები აფხაზეთის მხატვართა საგამოფენო დარბაზს ეწვივნენ და თავიანთი თანატოლების ფერწერულ ნამუშევართა გამოფენის საზეიმო გახსნაში მიიღეს მონაწილეობა.

შემდეგ კი სტუმარ-მასპინძლებმა ერთად მიაშურეს მშვიდობის პროსპექტის მახლობლად მდებარე ერთ-ერთ ულამაზეს პარკს, რათა აქ ახლად აგებული მშვენიერი საბავშვო კაფეს დაბადება მიელოცათ სოხუმელი ყმაწვილებისათვის.

გუშინვე დაიწყო საბავშვო კინოფილმების ფესტივალი.

საღამოს პიონერულ ქალაქ „მზიურში“ დაუვიწყარ ზეიმად იქცა პიონერთა შეკრების გახსნა. თუმცა შთაბეჭდილებები მრავალფეროვანი იყო, დაღლა არავის უგრძვნია.

გვიანობამდე გზგზებდა მეგობრობის კოცონი...

ი. გოგეჩია,
„კომუნისტის“ საკ. კორ.

ᲡᲢᲣᲛᲠᲔᲑᲗᲐ ᲣᲙᲔᲗ ᲘᲗᲐᲛᲐᲨᲔᲡ

„დინამო“ (თბილისი) —„დინამო“ (მინსკი — 1:2 (0:0).

შარშანდელივით თბილისის „დინამოს“ ახალგაზრდა საკავშირო ჩემპიონატის პირველი ტურის მატჩმა მინსკელ თანაკლუბელებთან მოუწია. აი უკვე მესამე წელია, რაც ბელორუსი ფეხბურთელები თბილისელ ებს ტოლს არ უდებენ და მათთან შეხვედრები, ჩვეულებრივ, უშეღავათობით და დაძაბულობით ხასიათდება. არც გუშინწინდელი შეხვედრა იყო ამ მხრივ გამონაკლისი, მაგრამ მასპინძლებმა პირველ ტაიმში რატომღაც დუნე და ყოველგვარ სიმწვავეს მოკლებული ტაქტიკა აირჩიეს. მართალია, შესვენების შემდეგ თბილისელებმა თამაშს უმატეს, მაგრამ სტუმრებმა მაინც გვაჯობეს 2:1. ეს შედეგი ერთგვარად მოულოდნელიც იყო, მაგრამ კანონზომიერიც. ერთი სიტყვით, წლევანდელი ჩემპიონატის სასტარტო მატჩში, ისევე როგორც განვლილ წინა ორ სათასო შეხვედრაში მარცხით თბილისს „დინამომ“ თავისი ქომაგები ერთობ შეაცბუნა. უნდა ვივარაუდოთ, რომ ჩვენი ფეხბურთელები მომდევნო მატჩებში გაცილებით უკეთეს შთაბეჭდილებას დატოვებენ და, მკვახე მსჯელობის საფუძველსაც არ მოგვცემენ.

თანაკლუბელთა შეხვედრაში გოლები გაიტანეს ყიფიანმა (65-ე წუთზე, 11-მეტრიანი დარტყმით), გურანოვიჩმა და პუდიშევმა (შესაბამისად მე-80 და 89-ე წუთებზე).

ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲡᲡᲠ ᲙᲐᲕᲨᲘᲠᲘᲡ ᲗᲐᲕᲓᲐᲪᲕᲘᲡ ᲛᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲘᲡ

ᲑᲠᲫᲐᲜᲔᲑᲐ

1981 წლის 27 მარტი № 79 ქ. მოსკოვი

სსრ კავშირის შეიარაღებული ძალებიდან 1981 წლის აპრილ-ივნისში იმ სამხედრო მოსამსახურეთა დათხოვნის შესახებ, რომლებმაც გაიარეს სამსახურის დადგენილი ვადა, და ნამდვილ სამხედრო სამსახურში მოქალაქეთა მორიგი გაწვევის შესახებ

„საქართველთაო სამხედრო ვალდებულების შესახებ“ სსრ კავშირის კანონის შესაბამისად **ვბრძანებ:**

1. დათხოვნილ იქნენ თადარიგში საბჭოთა არმიის, სამხედრო-საზღვაო ფლოტის, სასაზღვრო და შინაგანი ჯარების რიგებიდან 1981 წლის აპრილ-ივნისში სამხედრო მოსამსახურენი, რომლებსაც ნამდვილი სამსახურის ვადა გაუდით 1981 წლის 1 ივლისამდე.

2. თადარიგში სამხედრო მოსამსახურეთა დათხოვნასთან დაკავშირებით, ამ ბრძანების პირველი პუნქტის შესაბამისად, საბჭოთა არმიის, სამხედრო-საზღვაო ფლოტის, სასაზღვრო და შინაგანი ჯარების ნამდვილ სამხედრო სამსახურში გაწვეულ იქნენ მოქალაქენი, რომლებსაც გაწვევის დღისათვის უსრულდებათ 18 წელი, არა აქვთ გაწვევის გადავადების უფლება, აგრეთვე უფროსი გასაწვევი ასაკის მოქალაქენი, რომლებსაც გაუვიდათ გაწვევის გადავადების ვადა.

3. ეს ბრძანება გამოცხადდეს ყველა ასეულში, ბატარეაში, ესკადრილიაში და ხომალდზე.

სსრ კავშირის თავდაცვის მინისტრი საბჭოთა კავშირის მარშალი
დ. უსტინოვი.

ᲞᲠᲝᲒᲠᲐᲛᲐ ᲬᲐᲠᲛᲐᲢᲔᲑᲘᲗ ᲡᲠᲣᲚᲓᲔᲑᲐ

ᲤᲠᲔᲜᲘᲡ ᲛᲐᲠᲗᲕᲘᲡ ᲪᲔᲜᲢᲠᲘ, 26 მარტი, (საკდესი). საერთაშორისო ეკიპაჟი წარმატებით განაგრძობს მუშაობას „სალუტ-6“-„სოიუზ ტ-4“-„სოიუზ-39“ სამეცნიერო-კვლევითის კომპლექსში. საბჭოთა კავშირ-მონღოლეთის ერთობლივ ექსპერიმენტებს ასრულებენ ვლადიმერ ჯანიბეკოვი და ჟუგდერდემიდინ გურაგჩა, ხოლო ვლადიმერ კოვალიონოკი და ვიტალი სავინიხი ეხმარებიან მათ, უზრუნველყოფენ სივრცეში ორბიტული კომპლექსის სამუშაოსათვის საჭირო ორიენტაციას, ემსახურებიან სადგურის სამორტო სისტემებსა და სამეცნიერო აპარატურას.

დღევანდელი პროგრამა შეიცავს სამედიცინო ბიოლოგიურ ექსპერიმენტებს, გეოფიზიკურ და ფიზიკურ-ტექნიკურ გამოკვლევებს. უწონობის პირობებში ადამიანის ორგანიზმის ადაპტაციის თავისებურებათა შესახებ ინფორმაციის შემდგომი შეგროვების მიზნით მოეწყო ექსპერიმენტები „ბიორიტმი“, „შრომისუნარიანობა“, „ნეპტუნი“. კერძოდ, ექსპერიმენტ „ნეპტუნის“ მიზანია ფრენის დროს კოსმონავტების მხიდველობის სიმახვილისა და სიღრმის შესწავლა.

ბულგარელი სპეციალისტების მიერ შექმნილი „სპეკტრ-15“ სპექტროფოტომეტრისა და სადგურზე განლაგებული ფოტოაპარატურის გამოყენებით საერთაშორისო ეკიპაჟმა დღეს შეასრულა ექსპერიმენტები „ჰორიზონტი-აისი“ და „ილუმინატორი“. პირველ მათგანში გამოვლენილია ფოტოგადაღების ხარვეზები, რომლებსაც დედამიწის ატმოსფეროს იწვევს და განსაზღვრულია მისი ოპტიკური მახასიათებლები. მეორე ექსპერიმენტში რაოდენობრივადაა შეფასებული ღია კოსმოსის ხანგრძლივი ზეგავლენით გამოწვეული სადგურის ილუმინატორების ოპტიკური მახასიათებლების შეცვლა.

კოსმონავტებმა შეასრულეს აგრეთვე მთელი რიგი ფიზიკურ-ტექნიკური ექსპერიმენტები საბჭოთა და მონღოლი სპეციალისტების მიერ შემუშავებული ვიზუალურ-პოლარიზაციული ანალიზატორის გამოყენებით. ამ ექსპერიმენტების შედეგები შეაძლებლობას იძლევა ამაღლდეს კოსმოსიდან დედამიწის ბუნებრივი რესურსების კვლევის მეთოდების ეფექტიანობა.

საღამოს კავშირის ორი სატელევიზიო სეანსის დროს მოეწყობა საერთაშორისო ეკიპაჟის პრეს-კონფერენცია საბჭოთა და საზღვარგარეთელი კორესპონდენტებისათვის.

ტელემეტრიული ინფორმაციის მონაცემებისა და კოსმონავტთა მოხსენებების თანახმად სამეცნიერო-კვლევითი კომპლექსის ფრენა ნორმალურად მიმდინარეობს.

ამხანაგები კოვალიონოკი, სავინიხი, ჯანიბეკოვი და გურაგჩა თავს კარგად გრძნობენ.

ᲙᲝᲜᲪᲔᲠᲢᲘ

27 მარტი

პირველი პროგრამა: 09.00 — „ერემია“ (მ.), 09.40 — „ჩვენს დიად სამშობლოში“, საგელევიზიო დოკუმენტური ფილმი „ერთსა ყვავსა ყვანრალასა“, 10.00 — „მოამბე“, 10.30 — საგელევიზიო ლიტერატურული ჟურნალი „ხომალი“, 11.25 — „ჩვენი საგაზაფხულო კინოდარბაზი“, მხატვრული ფილმი „პირველი წვიმები“, 13.00 — სუფდენტებისათვის — უმაღლესი მათემატიკა, 13.30 — ქართული საგელევიზიო დოკუმენტური ფილმები „საუბარი ვერიკო ანჯაფარიძესთან“, „აკაკი ხორავა“, „სერგო ზალკარიაძე“, „ექსპერიმენტი“, 16.45 — მულტიპლიკაციური ფილმები, 17.25—ბავშვებისათვის — „ზღაპარი, ზღაპარი“, 18.05—„გზებსა და გზაჯვარედინებზ